

MoBY COMMUNITY Magazine
Issue #4 The Museum
as Infrastructure

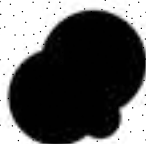
מובי مجلة المجتمع

رقم #4

المتحف كبنية تحتية

מובי
מגזין קהילה #4
המוזיאון
כתשתית

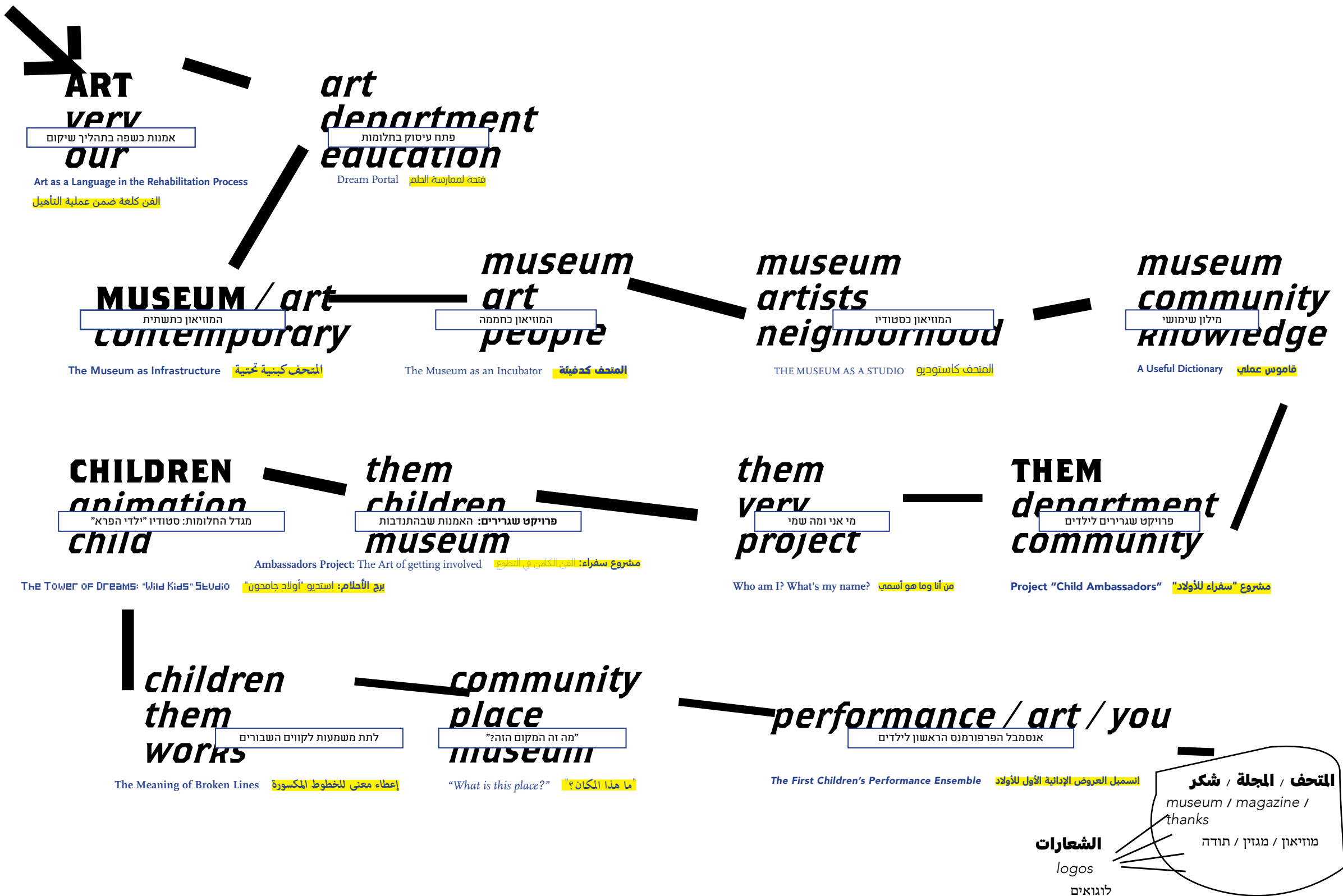

מוזיאונים בת ים
MoBY: Museums of Bat Yam
מובי: متاحف بات يام

MOBY COMMUNITY MAGAZINE
Issue #4 The Museum
as INFRASTRUCTURE

موبي مجلة المجتمع
رقم #٤
المتحف كبنية تحتية

מובי
מגזין קהילה #4
המוזיאון
כתשתית

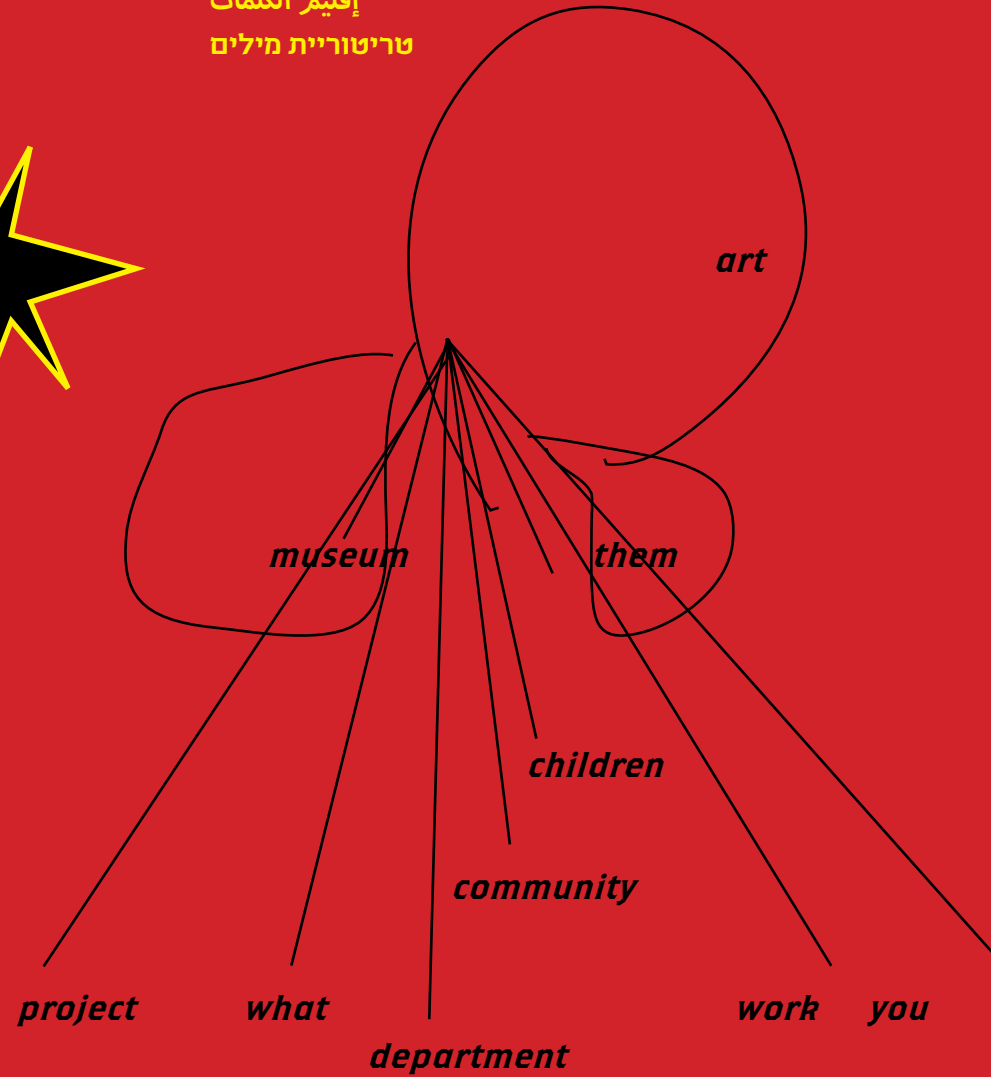

תכיפות שימוש במילים

words territory

إقليم الكلمات

טריטוריית מילים

מעגלים

الفن كلغة ضمن عملية التأهيل

אמנות כשפה בתהליך שיקום

Art as a Language in the Rehabilitation Process

art
museum
them
children
community
project
what
work
you
department
through
know
education
school
things
group

האמנות העכשוויות החדשה

جيلا نبو - مديرة فروع إنوش بات يام وحولون:
في الروتين اليومي نحن مشغولون عن النظر
إلى الحياة من وجهة فنية. لكن الفن مدمج
في كل خطوة وقرار يتخذ. على سبيل المثال،
مزج الألوان في ديكور المنزل أو مكان العمل،
التقسيم "الصحيح" والترتيب المتناظر للأشياء
أو المنتجات في المخزن. في نهاية المطاف، نحن
نلتقي بالموتيفات الفنية تقريبا في كل جانب من
جوانب حياتنا.
يقتصر الحق في الانخراط في الفن كمهنة على عدد
قليل من الناس ممن يمكنهم بالفعل الاستزاق

**אמנות כשפה בתהליך שיקום:
פרויקט עם עמותת "אנוש"**

**الفن كلغة ضمن عملية التأهيل:
مشروع مع جمعية "إنوش"**

גילה נבו - מנהלת סניפי אנוש בת ים וחולון:

החיים במבט אמנותי. אך האמנות משולבת בכל צעד ובכל החלטה שמתקבלת. למשל, בשילוב של צבע בתוך עיצוב הבית או במקום העבודה, בחלוקה "נכונה" וסימטרית של החפצים או בסידור של המוצרים בחנות. בסופו של דבר, אנחנו פוגשים מוטיבים אמנותיים כמעט בכל היבט בחיינו. הזכות לעסוק באמנות כמקצוע נתונה למעטים שאכן יכולים גם להתפרנס ממנה. עם זאת גם מי שאינו עוסק בה לפרנסתו יכול ליהנות ממנה במשך חייו. אמנות אינה מותרות אלא חלק מהחוויה היומיומית, כשיקוף של המציאות. היא מתורגמת לתצוגות הבנויות מחומרים שונים ורבים, מכילה עידון או הקצנה של פרטים, מתאפיינת בגיוון של צבעים, פרטים, צורות ומרחבים. לטעמי אמנות היא שפה ותקשורת שונה, מורחבת, היוצרת נגישות וקבלה, וכך מסייעת מאוד לאנשים שחווים קשיים חברתיים – בעיקר כאשר ההסתגרות קשורה לקושי בקבלה של מחלה המוגדרת ומתויגת כמחלת נפש. על פי רוב מי שמתמודד עם מגבלה נפשית חווה בידוד חברתי, שכן זו המימנות הראשונה שנפגעת. אנו חווים הסתגרות, חוסר רצון לצאת ולחזור אל העולם הגדול, חוסר אמון ביכולת ובמסוגלות. בנקודה זו האמנות נותנת לנו אפשרות נוספת וחדשה לתקשורת. מתוך עבודה עם חומרים שונים ובהנחיה ללמידה מחדש, גם אנשים שלא הכירו קודם את השפה יכולים למצוא בה פתח ואף מזור לנפשם הפגועה. יחד עם הלמידה הם נחשפים לעצמם, לזולת הסובב אותם, ליכולת שלהם לחוש את העולם מפריזמה שונה וחדשה, וכך לשפר את המימונות החברתית-הבינאישית החסרה או הלקויה בחייהם. העשייה האמנותית מחזקת את הנפש ואת הכוחות להתמודדות. היא ממלאת בתוכן את תחושת הריקנות; היא מסייעת להבחין בהצלחות ולהעריך אותן, להאמין ביכולת ולשפר את מצב הרוח.
לא ערכתי מחקר אמפירי בנושא, אך אני ואנשי הצוות האחרים צופים במתמודדים שעוברים תהליך של היכרות עם אמנות. הקבוצה שעובדת בתוך המוזיאון לאמנות היא הוכחה לכך שהשפה נגישה לכל מי שירצה בכך וכי יש לה יתרונות רבים.

מיכל רז - מדריכה:

הפרויקט המשותף לעמותת אנוש ולמחלקת קהילה וחינוך של מוזיאון בת ים החל בעקבות שיחה ביני לבין אחת העובדות הסוציאליות של העמותה. יחד התחלנו לרקום חלומות משותפים על מרחב פתוח של יצירה והבעה עבור אנשים המתמודדים יום-יום ושעה-שעה עם קשיים ואתגרים. זהו מרחב שבו הם יוכלו להתבטא ללא מילים, לשחרר ביקורתיות ושיפוטיות ולהעצים את עצמם דרך יצירה.
למפגש הראשון הגעתי מתרגשת, מעט חוששת, לא יודעת למה עליי לצפות. ברגע שפגשתי את האנשים, החששות התחלפו בהתמסרות והלב שלי נפתח. כאשר מדברים דרך חומרים, צבעים, מרקמים ודימויים, הכול הופך פשוט ונגיש יותר. עם הזמן התגבשה לה קבוצה גרעינית של יוצרים שנפגשו אחת לשבוע במוזיאון כדי ליצור, לדבר ולנוח קצת מהחיים התובעניים שבחוץ. דיברנו על אמנות ומוזיקה, על האתגרים שהיצירה מביאה, על אתגרי החיים. עם הזמן נחשפתי

לסיפורים לא פשוטים כלל, שנראו לי לרגעים רחוקים מאוד מהאנשים עצמם ולרגעים נראו לי כל הווייתם.

הזמן המשותף שלנו אפשר לכל אחד לעבור תהליך עמוק עם עצמו. אחד המשתתפים הגיע למפגשים הראשונים מלא בספקות וטען שאין לו שום גישה לאמנות. פעמים רבות היה נתקע מול הדף הריק. עם הזמן הוא מצא את הדרך שלו לגעת בחומרים, למצוא טכניקות מהנות עבורו ולפתח מיומנות ציורית שונה ומיוחדת. היום הוא מחויב מאוד למפגשים, מגיע שופע רעיונות והשראה.

משתתפת נוספת שעברה תהליך מרתק אהבה מאז ומתמיד לצייר ולהביע את עצמה דרך יצירה. זהו מקום מוכר לה, והיא מיומנת ובעלת ניסיון. לאחר מספר מפגשים, כאשר ראיתי שהיא שולטת היטב במה שהיא מכירה, החלטתי לעזור לה לקפוץ למים עמוקים יותר. נתתי לה נייר גדול מאוד, שעליו היא תצייר את

הציור הבא שלה. בהתחלה היא סירבה וטענה שהיא לא יכולה, שהציור לא ייצא לה טוב, שזה יותר מדי. התעקשתי בעדינות ונתתי לה דגשים כיצד לעבוד בפורמט גדול. עד מהרה היא מצאה את עצמה נהנית מהאתגר ומופתעת מהתוצאה. היא עבדה על הציור במשך שיעורים רבים, ובסופו של תהליך העבודה הייתה גאה בציור.

התהליך שעברתי בעזרת המשתתפים היה מפרה וחשוב עבורי. למדתי להעריך מחדש את חשיבותה של היצירה ואת מה שהיא מאפשרת. התחזקה בי האמונה בחשיבות הנוכחות בתהליך, בשרור הציפיות או היעדים המוגדרים. חשוב מכול – הכרתי אנשים נפלאים, חזקים, מעוררי השראה, שנכנסו לי עמוק ללב.

המمارسة الفنية تقوي النفس والقدرة على التعامل. تملأ الشعور بالفراغ بالمحتوى. وتساعد على التمييز بين النجاحات وتقييمها، الإيمان بالقدرة وتحسين المزاج. لم أجري البحوث التجريبية حول هذا الموضوع، ولكن أنا وأعضاء الفريق الآخرين نراقب المشاركين الذين يتمرسون في الألفة مع الفن. عمل المجموعة في متحف الفن هو دليل على أن اللغة هي في متناول كل من يريد ذلك وأنها تحتوي على العديد من المزايا.

ميخال راز - مرشدة: بدأ المشروع المشترك بين جمعية إنوش وقسم المجتمع والتعليم في متحف بات يام في أعقاب محادثة بيني وبين إحدى العاملات الاجتماعيات في الجمعية. معا بدأنا بصياغة أحلاما مشتركة حول المساحة المفتوحة للخلق والتعبير للأشخاص الذين يواجهون في كل يوم وكل ساعة الصعوبات والتحديات. إنه فضاء يمكنهم من التعبير عن أنفسهم من دون كلام، كذلك إبداء النقد والأحكام وتمكين أنفسهم من خلال الإبداع.

جئت للاجتماع الأول متحمسة، خائفة قليلا، لا أعرف ماذا علي أن أتوقع. في اللحظة التي التقيت فيها بالأشخاص، تبدل القلق بالتفاني وقد انفتح قلبي. عند التحدث من خلال المواد والألوان، القوام والصور، كل شيء يصبح أسهل وأيسر. مع مرور الوقت، تبلورت مجموعة نووية من الفنانين الذين اجتمعوا مرة واحدة في الأسبوع في المتحف بغرض الإبداع، كذلك الحديث والاسترخاء قليلا من الحياة المتطلبة في الخارج. تحدثنا عن الفن والموسيقى، التحديات التي يجلبها الإبداع وعن مواجهة تحديات الحياة. مع الوقت انكشفت لقصص ليست سهلة على الإطلاق، كانت تبدو للحظات بعيدة جدا عن الأشخاص أنفسهم وفي بعض الأحيان بدت ككل كيانهم.

وقتنا المشترك معا سمح لكل واحد منا أن يسير في مسار عميق مع ذاته. احد المشاركين جاء للاجتماعات الأولى متشككا، بحجة أنه لا يوجد لديه أي وجهة للفن. وكان في كثير من الأحيان يتسمر أمام صفحة فارغة. مع الوقت وجد طريقه للمس المواد، والعثور على أساليب ممتعة له وتطوير مهارات مختلفة وخاصة في الرسم. اليوم هو ملتزم جدا بحضور الاجتماعات، ويأتي مع الكثير من الأفكار والإلهام. مشاركة أخرى مرت بعملية شيقة، أحبت دائما التعبير عن نفسها من خلال الإبداع. وهذا المكان مألوف بالنسبة لها، فهي تحمل الخبرة والمهارة. بعد عدة جلسات، عندما رأيت أنها تتحكم جيدا بما تعرفه، قررت أن أساعدها على القفز في المياه العميقة. أعطيتها قطعة كبيرة جدا من الورق، والتي سترسم عليها لوحاتها القادمة. في البداية رفضت، قائلة إنها لا يمكن، وأن لوحاتها لا تخرج جيدة، انها مبالغ فيها. أصريت بلطف وشدت لها كيفية العمل بفورمات كبير. سرعان ما وجدت نفسها تتمتع بالتحدى وتتفاجأ من النتائج. عملت على اللوحة لدروس كثيرة، وقد كانت في نهاية مسار العمل فخورة باللوحة.

كانت العملية التي مررت مع المشاركين مثمرة ومهمة بالنسبة لي. تعلمت إعادة تقييم أهمية الإبداع وما يتيح. تقوى إيماني أكثر بأهمية التواجد في المسار، وتحرير التوقعات أو الأهداف المحددة. الأهم من ذلك كله – تعرفت على أشخاص رائعين، أقوياء، ملهمين، دخلوا في أعماق قلبي.

art

עופרה כהן - משתתפת:

התחלנו מדיוקן עצמי. כל אחד צייר מה שמאפיין אותו, שמדבר אליו. אחר כך גזרנו ניירות והפכנו אותם לפסיפס. עבדנו עם צורות סימטריות וא-סימטריות, צבענו מסביבו והסתרנו את הדבק. גם ציירנו טבע דומם ועבדנו קצת עם חימר.

ההשתתפות הייתה כיפית, כי האמנות מרפאת. גם ההיזכרות בקטעים מהחוג במהלך היום, בבית, הייתה חשובה לי. חיכיתי כל שבוע ליום רביעי בכיליון עיניים. בתקופה שלא עבדתי זה היה משמעותי מאוד עבורי. גם מבחינה אמנותית נתתי לעצמי לבטא כל מיני דברים. אני אוהבת לצייר, לעסוק באמנות ולפגוש אנשים. אני אוהבת מאוד את מיכל ומתחברת אליה. היא מקסימה וממש תענוג לעבוד איתה. יש לה רעיונות יצירתיים והיא נותנת את עצמה במאה אחוז.

בחוג יש אווירה כמו של בית ויש הרגשה שמתייחסים אליך. הייתי רוצה שהחוג הזה יתקיים. הוא חשוב לי מאוד – כמו לשאר המשתתפים. צריכה להיות לנו תערוכה בקרוב. אני מתרגשת ושמחה מאוד, זהו כבוד גדול ואזמין לתערוכה אנשים.

אני מודה מאוד לכל הגורמים שהיו קשורים לחוג. אני מלאת תודה והערכה ומוקירה אתכם מאוד.

עופרה כהן - مشاركة: بدأنا بـ

شخصي. رسم كل فنان ما يميزه، ما يحاكيه. بعد ذلك قصصنا الأوراق وحولناها إلى فسيفساء. عملنا مع الأشكال المتماثلة واللا-متماثلة، رسمنا حولها وأخفينا الصمغ. كما رسمنا الطبيعة الصامتة وعملنا قليلا مع الطين.

كانت المشاركة ممتعة، لأن الفن يشفي. حتى تذكر المقاطع من الدورة خلال النهار، في البيت، كان مهما بالنسبة لي. انتظرت كل أسبوع يوم الأربعاء بفارغ الصبر. في الفترة التي لم أعمل فيها كان هذا الأمر ذا مغزى كبير بالنسبة لي. أيضا من ناحية فنية أعطيت نفسي فرصة لتعبير عن مختلف أنواع الأمور. أنا أحب الرسم، الأنشطة الفنية والتعرف على أشخاص. أنا أحب ميخال كثيرا وأحب التواصل معها. فهي رائعة والعمل معها بمثابة متعة حقيقية. فلديها أفكار خلاقة وهي تمنح نفسها للآخرين مئة في المئة.

في الدورة هناك أجواء أشبه بالبيت وشعور أن الجميع يهتم بك. كنت أود أن تستمر هذه الدورة. فهي مهمة جدا بالنسبة لي - مثل بقية المشاركين. من المقترض أن يكون لنا معرضا قريبا. أنا متحمسة وسعيدة للغاية، هذا هو شرف عظيم وسأدعو الأشخاص إلى المعرض.

أنا ممتنة جدا لجميع الأطراف المرتبطة بالدورة. وأنا مليئة بالامتنان والاحترام وأقدركم كثيرا.

very

process

lessons

life

artistic

them participants

**ART AS A LANGUAGE
IN THE REHABILITATION PROCESS:
PROJECT WITH ENOSH – THE ISRAELI MENTAL
HEALTH ASSOCIATION**

Gila Nevo, Director of Enosh Bat Yam and Holon: In our everyday life we do not have the time to stop and look at life through an artistic lens, yet art is woven into every step we take or decision we make. For example, choosing a color when redecorating our home or office, arranging objects "correctly" and symmetrically—be it furniture in our home or products at the store. Ultimately, we encounter artistic motifs in almost every aspect of our lives.

The privilege to engage with the arts professionally is given only to a select few, who can actually make a living off of it. Nevertheless, even those who don't practice art for a living are able to enjoy it during their lifetime. Art is not a luxury, but rather a part of everyday life that mirrors or reflects our reality. It is translated into various material displays that may include a refinement or an exaggeration of elements, and is characterized by a variety of colors, details, shapes and spaces.

I see art as a language—an expanded medium or form of communication that enables accessibility and receptivity and thus greatly assists individuals who experience social difficulties—especially when their isolation has to do with society's inability to accept an illness that is defined or labeled as a mental illness. For the most part, those dealing with mental health issues experience social isolation, as this is the first skill to be impaired. They experience isolation, unwillingness to step outside and return to the world, and a distrust in their own ability and efficacy. At this point, art gives us another channel for communication. Working with various materials with an emphasis on re-education, even individuals who never before spoke this language, are able to express

themselves freely and even find a cure for their troubled souls. Through the process of learning, they better understand themselves and others around them, as well as better understand their own ability to sense the world through a new and different prism, thus improving their lacking social and interpersonal skills. Artistic production strengthens the mind and the coping mechanisms. It fills the void, helps identify and appreciate achievements, increases self-esteem, and elevates the mood. I haven't conducted any empirical research on the subject, yet I can testify to this after the team members and I have been observing the participants going through the process of getting acquainted with art. The group that is working at the museum is a living proof that the language of art can be learned by anyone who wishes to, and that it has many advantages.

Michal Raz - Instructor: The joined project by Enosh and MoBY's Community & Education Department was conceived following a conversation I had with one of the social workers at Enosh. Together we started dreaming about an open environment of expression and creation for individuals who are coping with difficulties and challenges on a daily and even hourly basis. This is a place where these individuals can express themselves without words, free themselves of self-criticism and judgment, and empower themselves through artistic production.

I was nervous and a bit concerned when I arrived to our first lesson—I didn't know what to expect. Once I met the people, my concerns were replaced with devotion and my heart opened up. When we communicate through materials, colors, textures and images, everything becomes more simple and accessible. With time, we formed a core group of participants who met once a week at the museum to create, talk, and take a break from the demands of everyday life. We talked about art and music, about the challenges we face in art, and those we face in life. I heard painful stories that at times seemed unrelated to the people who told them, and at other times seemed to consume their whole being.

Our time together allowed everyone to undergo a profound personal

>>

process. One of the participants arrived to the first lessons full of doubts, and claimed that he has no artistic ability. Many times he would just be staring at the blank paper. Over time he found his own way to employ the materials and developed enjoyable techniques and unique painterly skills. Today he is very committed to these lessons and arrives bursting with ideas and inspiration. Another participant who had a fascinating process has always loved to paint and express herself through art. It is her comfort zone and she is very skilled and experienced. After a few lessons, when I saw that she is very good at what she does, I decided to push her to explore new territories. I gave her a very large paper on which I asked her to paint her next piece. At first she refused and claimed that she simply can't—that it's too much and that the painting will come out all wrong. I gently insisted and gave her some pointers on how to paint in a large format. Soon after, she found herself enjoying the challenge and happy with the result. She worked on this painting for several lessons and by the time it was complete she was very proud of it.

The process I went through with the participants was stimulating and very important for me. I rediscovered the value and importance of art and what it enables. I now better understand the importance of being present in the creative process and letting go of all the expectations or predefined results. But above all, I got to know some wonderful, strong, inspiring people who found their way deep into my heart.

Ofra Cohen - participant: We began with a self-portrait. Each participant painted what characterizes them, what speaks to them. Afterwards, we cut out papers and assembled them into a mosaic. We worked with symmetrical and asymmetrical shapes, painted around them, and concealed the glue. We also painted still life and experimented with clay sculpting. Participating was fun because art heals wounds. Being alone at home and recalling moments from our lessons was also important for me. All week long I looked forward for Wednesday to arrive. At a period during which I didn't work, the lessons were very meaningful. Artistically speaking,

I let myself express things I normally wouldn't. I love painting, making art and meeting people. I love Michal and feel very connected to her. She is charming and a pleasure to work with. She has creative ideas and is extremely dedicated.

The atmosphere at the museum is very homey and attentive. This project holds great significance for me and the other participants, and I would very much like it to continue. Our exhibition is coming up and I am very excited. It is a great honor and I plan to invite many guests.

I would like to thank everyone involved—I am filled with gratitude and appreciation and I cherish you deeply.

different words 168

words territory

إقليم الكلمات

טריטוריית מילים

of the x8

department x6

*in the
x4*

partment x4

looking at x3

the education x3

What do you think is the importance of the museum for the city? How necessary is a public art institution?

A municipal public art institution has two primary purposes. The first is to give the residents of Bat Yam the opportunity to be exposed to art and culture of the highest quality. The majority of the city's, the country's, and the world's population, has no excess to art. The fact that the museum is part of the city, on both a conceptual and geographical level, allows art to reach a larger audience. The second purpose has to do with promoting how the city is perceived in the eyes of its residents, as well as in the eyes of those looking at it from the outside. A city that gives room to art and cultural production is a developed and progressive city who has an interest not only in the practical existential issues, but also in the essence and content of our existence.

What makes the David Ben Ari Museum of Contemporary Art unique among the various other cultural institutions of Bat Yam?

MoBY offers artistic production of various levels designed for varied audiences. This way it allows different audiences to encounter the art world—each according to their own areas of interest. This is the worldview of all municipal institutions, yet each institution achieves this in its own unique artistic way.

What is the role of the museum's Education & Community Department and what importance does it hold? How do you

experience its activity?

We believe that art is a multi-dimensional tool. It's a gateway to dreaming, to reflecting on ourselves and the world, on the beauty of things and sometimes on what needs improving. The role of the Education & Community Department is to introduce new audiences to the possibilities that lie in artistic production. Furthermore, the collaboration between artists and educators advances thinking, from different disciplines and perspectives on how we want people to experience the artistic activity. As I see it, the activity of the Education & Community Department expresses an innovative educational approach, and the special projects embody this approach. This way it demonstrates the enormous potential of art as a tool for personal and social change.

Have you taken part in an event by the Education & Community Department? If so, is there any one experience you remember in particular?

Unfortunately, I only witnessed the end products and not the work processes themselves. Looking at a work of art we ask to see the artist, their soul, and the thoughts invested in it. Looking at the end products we can also feel the meaningful mental processes that the young or adult creators went through. I remember many instances in which I was highly impressed by the various and surprising works produced through the activities of the Education & Community Department.

in the

?

?

.

.

,

.

.

?

.

?

.

—

.

art

of the

department

and the

community department

looking at

the education

DREAM PORTAL

A CONVERSATION WITH
RANI ROSENHEIM –

Former Head of the Culture and
Strategic Planning Department

פתח עיסוק בחלומות

ראיון עם רני רוזנהיים – לשעבר מנהל אגף תרבות ותכנון אסטרטגי

פתח למمارسة الحلم

מقابלה עם ראני רוזנהיים – رئيس قطاع الثقافة والتخطيط الاستراتيجي سابقا

מהי לדעתך חשיבותו של המוזיאון עבור העיר?

מהי הנחיצות של מוסד אמנות ציבורי?

למוסד ציבורי עירוני יש שתי מטרות מרכזיות.

המטרה הראשונה היא לתת אפשרות לתושבי

העיר להיחשף לתרבות ולאמנות ברמה הגבוהה

ביותר. רוב אוכלוסיית העיר, המדינה והעולם

בכלל לא חשופה לעולם האמנות. העובדה

שהמוזיאון הוא חלק מהעיר, ברמה המהותית

והגיאוגרפית, מאפשרת לחבר לאמנות מעגלים

רחבים יותר. המטרה השנייה קשורה לקידום

האופן שבו העיר נתפסת בעיני תושביה ובעיני

המתבוננים בה מבחוץ. עיר שעוסקת בתרבות

ובאמנות היא עיר מתקדמת ומפותחת, שיש לה

עניין לא רק בנושאים קיומיים במובן המעשי

אלא גם במהות ובתוכן של הקיום.

מה הייחודיות של מובי – מוזיאון לאמנות

עכשווית – בתוך שלל גופי התרבות האחרים

בעיר בת ים?

מובי משלב עיסוק אמנותי ברמות שונות ועבור

קהלי יעד מגוונים. כך הוא מאפשר לקהלים

שונים לגעת בעולם האמנותי – כל אחד על פי

תחומי העניין שלו. זוהי תפיסת העולם של כלל

המוסדות העירוניים, אבל כל אחד מהם עושה

זאת בדרכו האמנותית הייחודית.

האם יש חשיבות למחלקת חינוך בתוך המוזיאון,

ומהי בעצם? כיצד אתה חווה פעילות זו?

אנחנו מאמינים שהאמנות היא כלי רב־ממדי.

היא פתח לעיסוק בחלומות, במחשבות עלינו ועל

העולם, ביופי שבדברים ולעתים גם במה שיש

לשפר. התפקיד של מחלקת החינוך הוא לחבר

קהלים חדשים אל האפשרויות הגלומות בעשייה

האמנותית. כמו כן, שיתוף הפעולה של אמן

ואיש חינוך מקדם את החשיבה, מדיסציפלינות

שונות, על האופן שבו אנו מעוניינים שהקהל

יחווה את הפעילות האמנותית. בעיניי מחלקת

חינוך מבטאת בפעילות שלה תפיסות חינוכיות

חדשניות, והפרויקטים המיוחדים מביאים לידי

ביטוי תפיסות אלו. כך היא מספקת דוגמה

לפוטנציאל העצום הגלום באמנות ככלי לשינוי

חברתי ואישי.

האם לקחת חלק באחד האירועים של מחלקת

חינוך? אם כן, האם יש חוויה כלשהי שאתה

זוכר במיוחד?

לצערי נחשפתי בעיקר לתוצרים ולא לתהליכי

העבודה עצמם. במבט על היצירה אנחנו

מבקשים לראות את האנושי, את האדם ואת

המחשבות המשוקעות בחוכה. במבט על

התוצרים אפשר גם לחוש בתהליכים האנושיים

המשמעותיים שעברו על היוצרים הצעירים

והמבוגרים. זכורים לי רגעים רבים שבהם

התרשמתי ממגוון התוצרים המפתיעים שנוצרו

במהלך הפעילות של מחלקת החינוך.

מהי פי ראיך אהמיה المتحف للمدينة؟ ما هي ضرورة

المؤسسات الفنية العامة؟

للمؤسسة العامة في المناطق الحضرية هنالك هدفين

رئيسيين. الهدف الأول هو الإتاحة للسكان التعرض

للتقافة والفنون على أعلى مستوى. معظم سكان

المدينة، الدولة والعالم بشكل عام غير منكشفين على

عالم الفن. حقيقة كون المتحف جزءا من المدينة، على

المستوى الجوهري والجغرافي، تسمح بربط الفن بدوائر

أوسع. ويرتبط الهدف الثاني بالنهوض بالطريقة التي

يُنظر فيها إلى المدينة من قبل مواطنيها وفي عيون الذين

ينظرون إليها من الخارج. المدينة التي تعمل في الثقافة

والفن هي مدينة متقدمة ومتطورة، والتي تهتم ليس

فقط بالمسائل الوجودية من الناحية العملية ولكن أيضا

بطبيعة ومضمون هذا الوجود.

ما الفريد من نوعه في موبي – متحف للفن المعاصر –

ضمن المجموعة المتنوعة من المؤسسات الثقافية الأخرى في

مدينة بات يام؟

يدمج موبي بين الممارسة الفنية على مختلف المستويات

ولمختلف الفئات السكانية المستهدفة. وهكذا يتيح

لجماهير مختلفة ملامسة عالم الفن – كل حسب

مجالات اهتمامه. هذا هو مبدأ جميع المؤسسات

البلدية، ولكن كل منها تقوم بذلك بطريقتها الفنية

الفريدة.

هل هناك أهمية لقسم التعليم داخل المتحف، وما هي

بالضبط؟ كيف تواكب أنت هذا النشاط؟

نحن نؤمن أن الفن هو أداة متعددة الأبعاد. هو فسحة

للانخراط في الأحلام، الأفكار حولنا وحول العالم،

وجمال الأشياء، وأحيانا أيضا ما يتوجب تحسينه.

دور قسم التعليم هو ربط جمهور جديد بالإمكانيات

الكامنة في العمل الفني. بالإضافة إلى ذلك، التعاون

مع الفنان والمربي يشجع التفكير، من مختلف

التخصصات، حول الشكل الذي نريد للجمهور تجربة

النشاط الفني. باعتقادي أن قسم التعليم يعبر في

نشاطه عن المفاهيم التربوية المبتكرة وتعكس المشاريع

الخاصة هذه المفاهيم. هكذا فإنه يشكل مثلا على

الإمكانات الهائلة الكامنة في الفن كأداة للتغيير

الشخصي والاجتماعي.

هل شاركت في واحدة من فعاليات قسم التعليم؟ إذا كان

الأمر كذلك، هل هناك تجربة محددة تذكركها على وجه

الخصوص؟

للأسف، لقد انكشفت في الأساس على المنتجات وليس

على عمليات العمل نفسها. عند النظر إلى العمل

نرغب برؤية البشري، الشخص والأفكار المستثمرة

في العمل. في النظر إلى المنتجات يمكن أيضا أن تشعر

بالعمليات البشرية الكبيرة التي خضع لها الفنانون

الشباب والكبار. أتذكر لحظات كثيرة أعجبت فيها

بمجموعة متنوعة مدهشة من المنتجات التي أنتجت

خلال نشاط قسم التعليم.

the museum

of the

contemporary art

المتحف كبنية تحتية

The Museum as Infrastructure

המוזיאון כתשתית

the art

on the

in the

in which

of contemporary

THE MUSEUM AS INFRASTRUCTURE
DR. JOSHUA SIMON
DIRECTOR AND CHIEF CURATOR

The art museum is an institution of modern democracy. Like the guillotine, it was born out of the revolution, which in this case has turned the royal palaces into showrooms displaying the king's treasures, which now became public possessions. If so, the museum is a place where—in the presence of artifacts—subjects become citizens. At the same time, the history of the art museum is tied to appropriation and exploitation processes originating from the occupation and looting of Africa and the New World. Places called 'cabinets of curiosities' housed items of ceremonial significance or items whose native users believed hold special powers or effects. These showrooms, in which the items were collected, developed out of a history of European conquests around the globe, and an establishment of colonialism as a form of dominion over indigenous populaces. This way, the wealth of the owner of the cabinet has become an expression of the impoverishment of the indigenous populaces. To this day, the art museum operates within the tension between these two conflicting traditions—democracy and appropriation, citizenship and colonization. Therefore, it is no coincidence that MoBY's Education &

Community Department dedicates an entire issue of its magazine to questions that have to do with the museum as infrastructure: Who uses it? Who are the communities and individuals who visit it? What is the meaning of the museum's activities across the different territories in which it operates? The David Ben Ari Museum of Contemporary Art, in which most of the Education & Community Department's activities currently take place, is a part of a complex of three museums and is located at a park that stretches across the heart of the Ramat Yosef neighborhood. The park was planned by Israel Prize laureates, landscape architects Lippa Yahalom and Dan Tzur, and the museum and surrounding neighborhood were planned by architect Yitzhak Perlstein, who also planned the Shalom tower in Tel Aviv. The museum's distinctive round building was built in 1961 and is greatly inspired by the Brutalist architectural style associated with the works of Brazilian architect Oscar Niemeyer. Originally, the museum was built as a pillared pavilion in the heart of the park, and the public was invited to take shelter under the building and visit the exhibitions

as part of their daily life in the neighborhood. The museum is located at the highest point of the city, next to an active water tower. When the community elders built the museum, the logic they followed dictated that culture and art are no less essential to the city than running water. The view of the museum as infrastructure is at the base of MoBY's various activities, be it of curation, collections management, and of course community and education. In a social reality where even our drinking water undergo a process of privatization, art education and the exposure to modern or contemporary art, or any other kind of arts and crafts, are limited only to the lower grades of elementary school. The core curriculum funded under the Free Compulsory Education Law of the State of Israel, has forsaken art education, and so now we must serve as infrastructure for instilling the knowledge and experience of art and artistic creation. Since 2007, MoBY is committed to displaying temporary exhibitions of contemporary art. Alongside these exhibitions, which generate much interest among various audiences, the museum dedicates its spaces to a permanent exhibition that

focuses on the museum's collection and artistic creation in Bat Yam. In addition to our series of exhibitions, and in view of the museum's building as infrastructure for the use of the residents, local education programs that integrate different populations and age groups, were developed over the years. MoBY's educational and communal activities focus on the Ramat Yosef neighborhood—around the radius that runs between the David Ben Ari Museum of Contemporary Art on 6 Struma Street, and the Rybak House museum on 6 Hadadi Street. The museum operates primarily in the neighborhood in which it is located and considers its different attributes—the populations that comprise it, its cultural centers and welfare institutions, its characteristic parks, and its various schools. Outside this neighborhood, the museum is active at the municipal level of Bat Yam. Together with the city's unique seaside and a number of performing arts cultural centers, the museum also serves as an attraction for residents from outside the city of Bat Yam, such as Tel Aviv-Jaffa, Holon, Rishon Lezion, and many other parts of the country. Beyond these physical territories,

MoBY operates within the realm of contemporary art. Other than engaged local and international audiences, the museum receives much attention from very active professional communities around the Tel Aviv metropolitan area, the country, and the world—a community that includes practicing artists, teachers and educators, students, curators, scholars, collectors, estate owners, and art and cultural institutions worldwide. This realm of contemporary art stretches across the world, and to a great extent, every time someone enters MoBY and visits this local site with distinctive characteristics, they are also entering a space that is connected to the international contemporary art scene. The contemporary art museum operates simultaneously across different parallel realms and territories.

Each one of these territories reflects the tension between the two histories of the art museum—the palace open to the general public on the one hand, and the cabinet of curiosities in which artifacts are presented out of context on the other. If we take as an example the museum and its attitude towards the community of exhibiting artists—who produce a value that benefits the museum—we can see how it doesn't solely rely on the artists whose works it displays. As an institution of modern democracy,

the museum echoes the internal tensions that accompany this regime and reflects the forces under which this type of system works. Therefore, the art museum has a monopoly on value judgment within the realm of its activity. While the museum feeds off the value produced by the artists who exhibit in it (and therefore it should reciprocate fairly in the way of artist fees, budget for the production of work, insurance, and so on), what makes it special is the fact that it also feeds off the value produced by artists who do not exhibit within its walls. The reason for that is that without the works not on display, the monopoly on value judgment could not be established. These works are what gives the museum its exclusive status. To borrow an astrophysical term, it can be said that all works not on display act as the **"dark matter"** that makes matter visible in the form of works on display. Considering this aspect of the museum's activity, allows us to start thinking about the significance of the museum as infrastructure—how it serves the various communities and audiences who enable its existence.

المتحف كبنية تحتية د. יהושואع סימון مدير وقیم رئيسي

המוזיאון כתשתית
ד"ר יהושע סימון
מנהל ואוצר ראשי, מוזיאון בת ים

עבר خرائط مختلفة ومتوازية.

تعتبر كل واحدة من هذه الخرائط عن التوتر بين تاريخي متحف الفن - القصر الذي تم افتتاحه للجمهور من جهة وغرفة العجائب التي تعرض فيها قطع خارج سياقها من جهة أخرى. إذا أخذنا كمثال المتحف وعلاقته بمجتمع الفنانين النشطين، والذي بفضل القيمة التي ينتجونها هو يكسب، يمكننا أن نرى كيف أنه في الواقع لا يعتمد فقط على الفنانين الذين يعرض أعمالهم. كمؤسسة للديمقراطية الحديثة، يعكس المتحف التوترات الداخلية التي تصاحب هذا النظام ويعكس الضغوط التي يدار فيها هذا النوع من النظام. ولذلك، يحتكر المتحف الحكم على القيمة في المجال الذي يعمل فيه.

لا يتغذى المتحف من القيمة التي ينتجها الفنانون الذين يعرضون فيه وحسب (لذلك عليه أن يكافئ الفنانين بشكل لائق عندما يعرضون فيه أعمالهم - على شكل التأمين، المشاركة في إنتاج العمل، أجر الفنان وما إلى ذلك)، ما يجعله خاصا هو حقيقة أنه يتغذى أيضا من القيمة المنتجة من قبل الفنانين الذين لا يعرضون أعمالهم داخل جدرانہ - و ذلك لأنه لولا الأعمال التي لا يتم عرضها فيه، لا يمكن ترسيخ احتكار الحكم. تلك الأعمال هي التي تمنح المتحف مكانته الحصرية. لاستخدام مصطلح من مجال الفيزياء الفلكية، يمكن القول أن جميع الأعمال التي لا يتم عرضها هي بمثابة **"المادة المظلمة"** التي تتيح ظهور المادة في شكل الأعمال التي تعرض فيه. ذكر هذا السياق من نشاط المتحف يتيح لنا البدء في النظر في أهمية المتحف كبنية تحتية – كيف يخدم المجتمع والجماهير المختلفة التي يفضلها وبواسطتها يتحقق المتحف.

לאמנות והחשיפה לאמנות מודרנית או עכשווית, או כל סוג אחר של אמנות ויצירה, הצטמצמו לכיתות הנמוכות של בית הספר היסודי. לימודי הליבה המתוקצבים מכוח חוק חינוך חובה חינם של מדינת ישראל זנחו את לימודי האמנות, ולכן מוטל עתה עלינו לשמש תשתית להנחלת הידע, החוויה, הלימוד והחשיפה לאמנות וליצירה אמנותית. מאז 2007 מתמקד מובי בהצגת תערוכות מתחלפות של אמנות עכשווית. לצד תערוכות אלה, הזוכות לעניין רב בקרב קהלים שונים, המוזיאון מקדיש את חלליו לתצוגת קבע המתמקדת באוסף המוזיאון וליצירה האמנותית בבת ים. נוסף על מערך התערוכות, ולאור המחשבה המתייחסת למבנה המוזיאון כאל תשתית לשימוש התושבים, פותחו לאורך השנים תכניות חינוך מקומיות המשלבות אוכלוסיות וקבוצות גיל שונות. פעילות הקהילה והחינוך של מובי-מוזיאוני בת ים מתמקדת בשכונת רמת יוסף – על הציר שבין מוזיאון בת ים לאמנות עכשווית על שם דוד בן ארי ברחוב סטרומה 6, ומוזיאון בית ריבק ברחוב הדדי 6. במסגרת זו, המוזיאון פועל בראש ובראשונה בשכונה שבה הוא ממוקם, על מאפייניה השונים – האוכלוסיות שמרכיבות אותה, מרכזי התרבות והטיפול המשוכנים בה, הגינות המאפיינות אותה ומגוון בתי הספר הפועלים בה. מעבר לשכונה זו, המוזיאון פעיל ברמה העירונית של בת ים. יחד עם חוף הים הייחודי של העיר ומספר מרכזי תרבות בתחום התיאטרון והמחול, המוזיאון משמש מוקד משיכה גם לתושבים שמחוץ לעיר בת ים – מיפו ותל אביב, חולון וראשון לציון וכן משאר חלקי הארץ.

במקביל למפות הפיזיות האלה, מובי-מוזיאוני בת ים פועלים על המפה של תחום האמנות העכשווית. לצד קהל מתעניין מהעיר, מהארץ ומהעולם, פעילותו מעוררת עניין בקרב קהילה מקצועית פעילה מאוד בגוש דן, בארץ וברחבי העולם – קהילה הכוללת אמנים פעילים, מחנכים ומורים, סטודנטים, אוצרים, חוקרים, אספנים,

בעלי עיזבונות ומוסדות תרבות ואמנות בארץ ובעולם. מפה זו מתפרת ברחבי העולם, ובמידה רבה, בכל פעם שנכנסים למובי-מוזיאוני בת ים, לצד הביקור באתר מקומי עם מאפיינים ייחודיים, אנו נכנסים גם לחלל שמתחבר למפת האמנות העכשווית. כך פועל המוזיאון לאמנות עכשווית על פני מפות שונות ומקבילות.

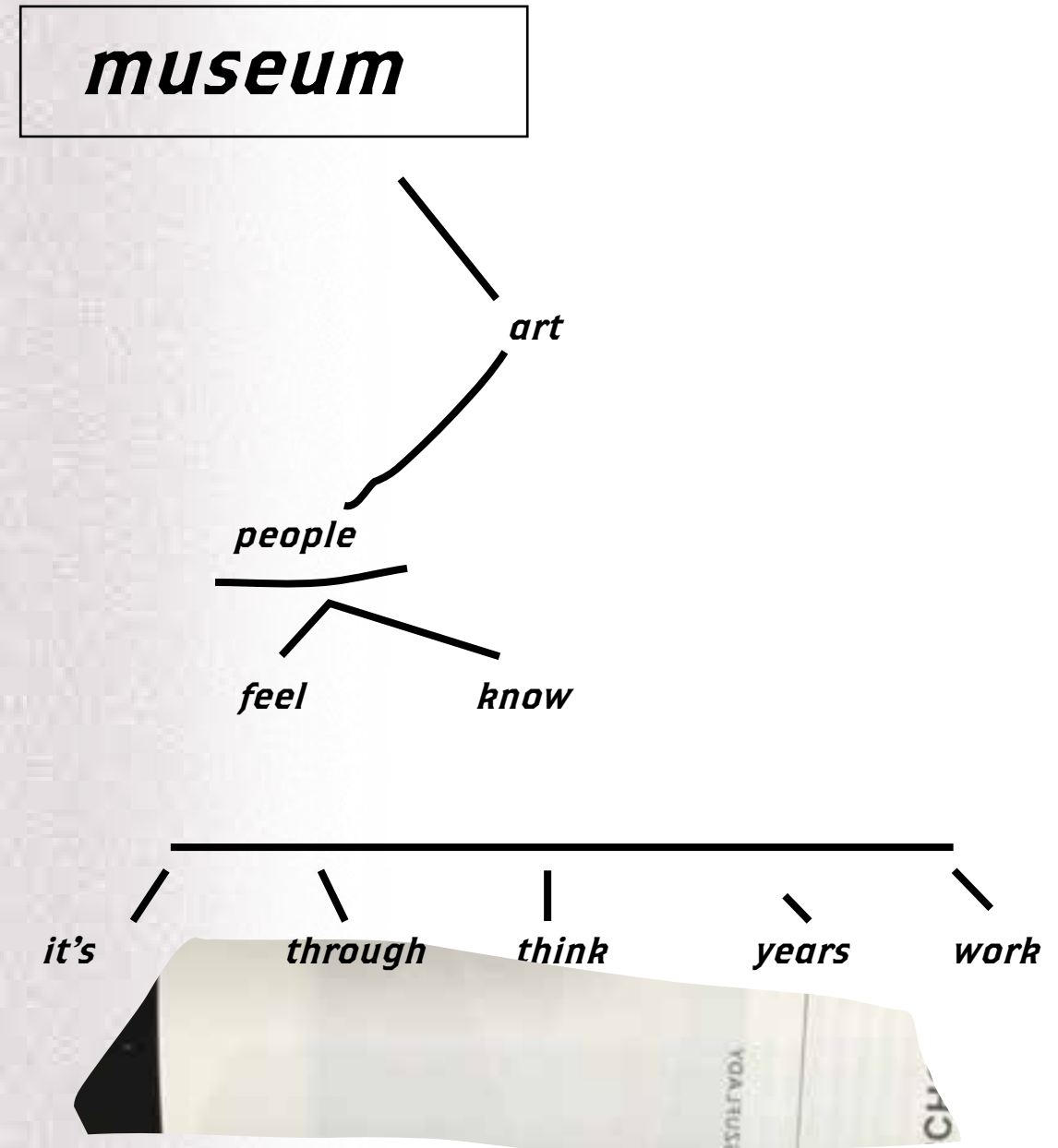
כל אחת מהמפות הללו מבטאת את המתח בין שתי ההיסטוריות של המוזיאון לאמנות – הארמון שנפתח לציבור הרחב מצד אחד וחדר הפלאות שבו מוצגים פריטים מחוץ להקשרם מצד שני. אם ניקח בתור דוגמה את המוזיאון ויחסו לקהילת האמנים הפעילים, אשר בזכות הערך שהם מייצרים הוא מרוויח, נוכל להיווכח כיצד הוא למעשה אינו רק נסמך על האמנים שאת יצירותיהם הוא מציג. כמוסד של הדמוקרטיה המודרנית, המוזיאון מהדהד את המתחים הפנימיים שמלווים משטר זה ומבטא את הלחצים שבהם צורת משטר זו מתנהלת. לכן למוזיאון לאמנות יש מונופול על השיפוט של הערך בתחום שבו הוא פועל. לא רק שהמוזיאון ניזון מהערך שמייצרים אמנים שמציגים בו (ולכן עליו להשיב לאמנים באופן הוגן כשהם מציגים בו את יצירותיהם – בצורת ביטוח, השתתפות בהפקת העבודה, שכר אמן וכולי), מה שמייחד אותו הוא העובדה שהוא ניזון גם מהערך שמייצרים האמנים שאינם מציגים בין כתליו – זאת מהטעם שללא העבודות שאינן מוצגות, המונופול על השיפוט לא יכול היה להתבסס. אותן עבודות הן שמעניקות למוזיאון את מעמדו הבלעדי. אם לעשות שימוש במושג מתחום האסטרופיזיקה, ניתן לומר שכל העבודות שאינן מוצגות הן **"החומר האפל"** שמאפשר לחומר להופיע בצורת העבודות שכן מוצגות בו. אזכור הקשר זה של פעילות המוזיאון מאפשר לנו להתחיל לשקול את המשמעות של המוזיאון כתשתית – כיצר הוא משרת את הקהילות והקהלים השונים שבזכותם ובאמצעותם הוא בעצם מתקיים.

The Museum as an Incubator
Ofir Finkelstein

NICE TO MEET YOU, MY NAME IS
OFIR, I AM 21 YEARS OLD, AND I WAS BORN AND RAISED
IN BAT YAM. I ALWAYS TOOK A KEEN INTEREST IN THE
ARTS. THE MUSEUM ALWAYS STRUCK ME AS A DARK
AND GLOOMY BUILDING, YET A VERY INTRIGUING ONE. I
REMEMBER THAT ONCE MY FRIENDS AND I WERE WALKING
IN THE NEIGHBORHOOD AND WERE ABOUT TO ENTER THE
MUSEUM, BUT THEN THE ALARM WENT OFF AND WE RAN
AWAY.

IT WAS THANKS TO THE MOBY CAMPUS PROJECT THAT I
FIRST GOT TO KNOW THE MUSEUM. I FELT AN INSTANT
CONNECTION WITH THE INSTRUCTORS. THIS WAY, FROM
ONE LESSON TO ANOTHER, WE LEARNED A LOT ABOUT
THE LANGUAGES OF CLASSICAL AND CONTEMPORARY
ART, HEARD LECTURES, AND EXPERIMENTED A BIT WITH
MATERIALS. DURING THIS TIME OF LEARNING, I SLOWLY
GOT TO KNOW THE MUSEUM'S TEAM AT THE TIME,
AND TOWARDS THE END I MET NAAMA, THE MUSEUM'S
PRODUCER WITH WHOM I WORK TO THIS DAY.

AS A TEENAGER WHO GREW UP IN BAT YAM, I USED TO
COME TO THE MUSEUM TO PRESENT MY WORK AND
VOLUNTEER IN ASSISTING WITH CHILDREN'S WORKSHOPS,
IN FOLDING AND ORGANIZING CATALOGS, IN THE
RECEPTION DESK, IN EXHIBITION PREPARATION, OPENINGS,
AND OTHER EVENTS AND ACTIVITIES THAT TOOK PLACE
AT THE MUSEUM. IN ADDITION TO THE PROFESSIONAL

shortest sentence :

>>

ASPECT OF GAINING VALUABLE KNOWLEDGE IN THE FIELD OF ART AND MANAGING ART INSTITUTIONS, OVER THE YEARS I GOT TO KNOW A WONDERFUL TEAM OF PEOPLE. PEOPLE CAME AND WENT, BUT MOST OF THEM REALLY INFLUENCED ME AND ARE IMPRINTED IN MY MEMORY. I AM STILL IN TOUCH WITH SOME OF THEM TODAY. IT'S SO MUCH FUN COMING TO THE MUSEUM TO LOOK, LEARN AND EXPERIENCE DIFFERENT THINGS—LIKE PARTICIPATING IN A PERFORMANCE ART PIECE, WRITING WITH A CHALK ON A HUGE WALL IN THE MUSEUM, AND MANY OTHER COOL EVENTS. THROUGH THESE EXPERIENCES I MET MORE AND MORE PEOPLE FROM THE CITY'S DEPARTMENT OF CULTURE AND OTHER PLACES. I ALSO STARTED WORKING AT THE SEASIDE GALLERY AND AT THE MUNICIPAL ART GALLERY. MY TIME AT THE MUSEUM GREATLY INFLUENCED ME IN TERMS OF THE WAY I THINK ABOUT AND PERCEIVE MY FUTURE, INCLUDING MY PLANS FOR UNDERGRADUATE STUDY. I'M SURE I'M GOING AT A CREATIVE DIRECTION. ART IN THE COMMUNITY IS A BEAUTIFUL AND IMPORTANT THING. IT CONTRIBUTES TO EDUCATION AND HELPS DEVELOP HOW WE THINK ABOUT LIFE, THE WORLD, AND OURSELVES. IT ALSO ALLOWS US TO MAKE MISTAKES—WE CAN DO WHATEVER WE WANT AND FEEL VENTED. ART

אופיר פינקלשטיין <> أوفير فنكلشتين
Ofir Finkelstein

some even say

CONNECTS BETWEEN INDIVIDUALS IN THE COMMUNITY, BE IT THROUGH COLLABORATIVE WORK OR THROUGH DISCUSSING IDEAS. YOU FIND INSPIRATION AND CERTAIN THINGS STAY WITH YOU FOR LIFE. I WOULD LIKE OTHER INDIVIDUALS WITH CREATIVE SOULS WHO HAVE THE SAME BURNING PASSION FOR ART TO KNOW THAT THEY HAVE A PLACE TO COME TO. I WOULD LIKE THEM TO HAVE THE SAME WONDERFUL EXPERIENCE I HAD. UNFORTUNATELY, IT STILL DOESN'T HAPPEN ENOUGH... WHEN I SIT AT THE RECEPTION DESK I ENCOUNTER VISITORS (FROM OUTSIDE TEL AVIV) WHO SAY: "WHAT IS THIS NONSENSE?" SOME EVEN SAY: "WHAT A WASTE, THEY SHOULD OPEN A GYM HERE. EVEN PUBLIC TOILETS WILL BE BETTER". ALTHOUGH THE CONTEMPORARY ART ON DISPLAY AT THE MUSEUM IS BECOMING MORE AND MORE ACCESSIBLE, I STILL FEEL THAT MANY PEOPLE SIMPLY PASS BY THE MUSEUM WITHOUT INTEREST. IT'S A SHAME BECAUSE I THINK THE PURPOSE OF THE MUSEUM IS TO BE ACCESSIBLE TO ALL RESIDENTS OF THE CITY—AFTER ALL, THIS IS THE MUNICIPAL ART MUSEUM. IT'S UNFORTUNATE THAT PEOPLE PERCEIVE THIS PLACE AS ALIENATED OR INACCESSIBLE. HAVING SAID THAT, I FEEL THAT SOMETHING IS CHANGING IN THE PAST FEW YEARS AND I WONDER: HAVE PEOPLE CHANGED IN THEIR THINKING OR PERCEPTION OF ART? COULD IT HAVE SOMETHING TO DO WITH THE CHANGES IN THE MUSEUM? MORE AND MORE PEOPLE ARE COMING. I FEEL REALLY HAPPY HERE AND AND THERE IS ALWAYS A SMILE ON MY FACE. I'VE TURNED INTO AN EMOJI.

هاي ، HI ,

היי, נעים מאוד, קוראים לי אופיר, בן 21. גדלתי בבתי ים ואני חי בה כל חיי. תמיד התעניינתי באמנות ונמשכתי אליה. עבורי המוזיאון תמיד נראה לי מבנה חשוך ואפל, אך עם זאת מאוד מסקרן. אני זוכר פעם כשחבריי ואני טיילנו בשכונה וכשבאנו להיכנס האזעקה צלצלה וברחנו. בזכות פרויקט "מובי קמפוס" נוצר הקשר הראשוני שלי עם המוזיאון. הרגשתי חיבור מידי עם המדריכות במקום. כך, ממפגש למפגש, למדנו רבות על השפות של האמנות הקלאסית והאמנות העכשוויות, השתתפנו בהרצאות, וגם התנסינו קצת ביצירה בחומרים באופן מעשי. במקביל ללמידה זו התחלתי אס־א להכיר את צוות המוזיאון דאו, ולקראת הסוף גם את נעמה המפיקה, שאיתה אני עובד עד היום. כנער שגדל בעיר, הייתי מגיע למוזיאון הן להציג את עבודותיי והן ולהתנדב בו – בסיוע לסדנאות יצירה עם ילדים בעיר, בקיפול ובסידור קטלוגים, בקבלת קהל במוזיאון

המוזיאון כחממה אופיר פינקלשטיין ועזרה בהכנות לתערוכה, בפתיחות ובאירועים שהתקיימו במוזיאון ועוד. נוסף על הפן המקצועי של למידת הדברים הקשורים לעולם של המוזיאון והאמנות, הכרתי צוות נפלא של אנשים במהלך השנים. חלק מהאנשים באו והלכו, אבל רובם השפיעו עליי והותירו בי זיכרון כלשהו. עם חלקם הקשר שלי נמשך עד עכשיו. ממש כיף לי לבוא בכל פעם למוזיאון, ללמוד, לראות, לחוש ולהתנסות בדברים שונים – בהשתתפות במיצג של אמנית, בכתיבה עם גיר על קיר עצום במוזיאון ובעוד אירועים מגניבים. הודות לכך הכרתי עוד ועוד אנשים ממחלקת התרבות בעיר ובכלל, וגם התחלתי לעבוד בגלריית החוף ובגלריה העירונית בעיר. השהייה שלי במוזאון השפיעה עליי מאוד מבחינת החשיבה והתפיסה של הדרך שבה אני רואה את העתיד שלי, למשל על ההחלטה מה ללמוד. אני בטוח שאני הולך לכיוונים יצירתיים. אמנות בקהילה היא דבר חשוב ויפה. היא תורמת לחינוך

המתحف כדפיئة أوفير فينكلشتاين

في الطي وترتيب الكتابوجات, في استقبال الجمهور في المتحف, المساعدة بالتحضيرات للمعرض, الإفتتاحات والفعاليات التي أقيمت في المتحف, وغيرها. بالإضافة إلى الجانب المهني لتعلم الأشياء التي تتعلق بعالم المتاحف والفن, التقيت بفريق رائع من الأشخاص على مر السنين. وقد جاء بعض الأشخاص وذهبوا, ولكن معظمهم أثروا في وتركو لدي بعض الذاكرة. علاقتي مع بعضهم استمرت حتى الآن. إنها حقاً متعة بالنسبة لي أن آتي كل مرة إلى المتحف, للتعلم, النظر, الشعور وتجربة أشياء مختلفة - المشاركة في عرض لفنائة والكتابة بالطباشير على جدار ضخم في المتحف وفعاليات متعة أخرى. وبفضل ذلك التقيت الناس أكثر وأكثر من قسم الثقافة والمدينة بشكل عام, وقد بدأت العمل في جاليري الشاطئ وفي الجاليري البلدي في المدينة. مكوثي في المتحف أثر علي كثيرا من حيث التفكير والنظرة إلى الطريقة التي أرى فيها مستقبلي, على سبيل المثال, بشأن قرار مجال الدراسة. أنا متأكد من أنني ذاهب إلى اتجاهات إبداعية.

ומפתחת חשיבה על החיים, על העולם, על עצמך. היא גם מאפשרת לך לטעות – אתה יכול לעשות מה שבא לך ולהרגיש פורקן. האמנות בקהילה מחברת בין אנשים, למשל בזמן היצירה בקבוצות או בדיבור על רעיונות. אתה מקבל השראה ולוקח לחיים דברים שאתה מקבל פה. הייתי רוצה שכמו שאני חווה את החוויה הנפלאה הזו, שעוד אנשים שיש בהם את הנפש האמנותית הזו ובווער בהם, ידעו שיש להם לאן לבוא. זה עדיין לא קורה מספיק... כשאני יושב בקבלה יש אנשים (לא אלו שבאים מתל אביב) שאומרים: "מה זה השטיות האלו?". יש כאלו שאפילו אומרים: "חבל, שיפתחו כאן חדר כושר. שירותים ציבוריים זה יותר טוב". למרות שהאמנות העכשווית המוצגת במוזיאון הופכת נגישה יותר, עדיין אני מרגיש שאנשים רבים חולפים על פני המוזיאון ולא מתעניינים. חבל לי. אני חושב שהמטרה של המוזיאון היא להיות נגיש למי שחי בעיר שלנו – זהו המוזיאון העירוני לאמנות. מהחוויה שלו, זה פספוס גדול

الفن المجتمعي هو أمر هام وجميل. فهو يساهم في التعليم ويطور التفكير في الحياة, حول العالم, حول نفسك. كما أنه يسمح لك أن تخطئ – يمكنك أن تفعل ما تريد, وتشعر بالارتياح. الفن المجتمعي يربط بين الناس, على سبيل المثال, أثناء الإبداع في المجموعات أو الحديث عن الأفكار. يمكنك الحصول على مصدر إلهام وتأخذ لحياتك الأمور التي تحصل عليها هنا. كنت أود،أني كما امارس هذه التجربة الرائعة، أن يعرف أشخاص أكثر ممن لديهم هذه الروح الفنية الحارقة أن لديهم مكان يذهبون إليه. وذلك لا يحدث حتى الآن بما فيه الكفاية ... عندما أجلس في الاستقبال, بعض الأشخاص (وليس أولئك الذين يأتون من تل أبيب), يقولون: «ما هذا الهراء». بعض الناس حتى يقولون, «خسارة, ليفتحوا صالة رياضية هنا. حتى المنافع البلدية تعتبر أفضل.» على الرغم من أن عرض الفن المعاصر في المتحف يصبح أكثر سهولة, ولكن أشعر أن الكثير من الناس يعبرون من أمام المتحف ولا يهتمون. وهذه خسارة كبيرة بالنسبة لي. أعتقد أن الهدف من المتحف هو أن يكون

שאנשים חושבים על המקום כלא־ נגיש, כמנוכר. למרות זאת, עם השנים אני מרגיש בשינוי שקורה פה. אני תוהה: אולי האנשים השתנו בחשיבה ובראייה שלהם? אולי השינויים שחלו במוזיאון השפיעו על אותה חשיבה? יותר ויותר אנשים באים. אני מרגיש שממש טוב לי פה. אני כל היום מחייך. הפכתי לאימוג'י.

متاحا لمن يعيش في مدينتنا – إنه المتحف البلدي للفنون. من تجربتي فيه ، انها خسارة كبيرة أن يعتقد الناس بأن المكان غير متاح، ومغترب. ومع ذلك، على مر السنوات أشعر بالتغيير الذي يحدث هنا. وأتساءل: ربما كان الأشخاص قد غيروا من تفكيرهم ورؤيتهم ؟ ربما أثرت التغييرات التي حلت في المتحف على تفكيرهم؟ المزيد والمزيد من الناس يأتون. أشعر بحالة جيدة جدا ها هنا. ابتسم طوال اليوم. تحولت لإيموجي.

BETWEEN THE ARTISTS
WHAT WOULD HAVE
THERE ARE DIFFERENT
EMPTY SPACE WHERE
THE ARTISTS AND

museum x7

artists

neighborhood x6

Max sentence length >>

(the The mango was very cold
and still hard and I couldn't eat
it, so I put it in my bed and slept
next to it for two weeks, until it
ripened.)

Min sentence length >>

(every artist works differently from
other artists)

art x3

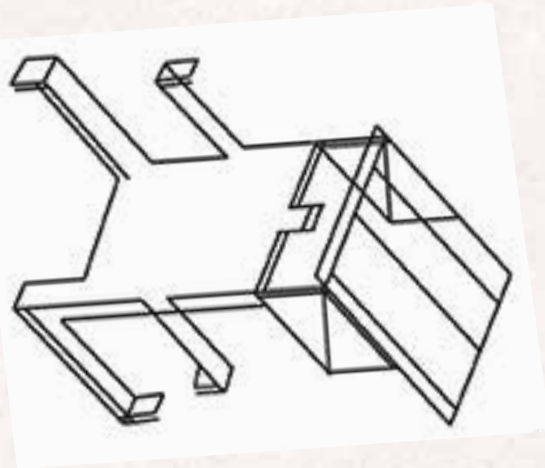
every / things x5

what / different / store x4

המוזיאון כסטודיו

THE MUSEUM AS A STUDIO

المتحف كاستوديو

המוזיאון כסטודיו עירא שליט

בשנת 2009 גרתי בווינה, אוסטריה. זה היה החורף האמיתי הראשון שחוויתי בימי חיי. יום אחד הלכתי לשוק כדי לקנות ירקות ופירות, ובין השאר קניתי מנגו תמורת יורו אחד. המנגו היה קשה מאוד וקר מאוד ולא יכולתי לאכול אותו. אז שמתי אותו במיטה שלי וישנתי איתו למשך שבועיים, עד שהוא נהיה אכיל.

בשנים האחרונות למדתי שאמנים יכולים לעשות כל מיני דברים, שזה בעצם הגיוני. האם שלל הדברים שאנחנו עושים מעידים עלינו, או שאנחנו מעידים על מה שאנחנו עושים? בעולם יש סוגים שונים של אמנים. כל אמן פועל בדרך שונה מהאמן האחר. לפעמים אמנים פועלים באופן דומה, אבל התוצאה הסופית שונה.

בשנת 2009 קנת אגישא פיניא, הנמסא. וכן זהו אול פסל שנתא חקיקי אגישא פי חיאטי. פי אוד האיאם זגבית אל הסוק לשראא האצטראות والفواكه، حيث اشترت المانجو لقاء يورو واحد. كان المانجو قاسيا جدا وباردا جدا، ولم أتمكن من أكله. من ثم وضعته في سريري، حيث نمت معه لمدة أسبوعين، حتى أصبح صالحا للأكل.

פי הסנאות האחרת، תעלמת אן הפנאנין ימכן אן יקומוא באשאא מאלתא، ואן דלכ פי הוואע מנאטי. הל האמור מאלתא תני קרומ בא תשגד עלینא، אמ אנא נשגד עלی מא נקורמ בה? פי העאלם האן אנוא מאלתא מן הפנאנין. כל פנאן יעמל بطריקא מאלתא ען הפנאן האחר. פי בעצ האחיאן יעמל הפנאנון בטרריקא מאלתא، ולכן התניגה הנאחיתא תכונ מאלתא.

קפנאן אעטית לי האמכאניתא מאלתא אן אקון אקזא, בשכל מוקת,

בחור אמן ניתנת לי האפשרות לנסות להיות חלק, באופן זמני, מהקהילה המקומית. נוצרת רוטינה בכל פעם שאני מגיע למקום. אפשר לומר שמובי-מוזיאון בת ים הוא אחד הדברים הקבועים הכי לא קבועים שקיימים בשכונה. המוזיאון נמצא בחוף שכונה ירוקה, שתמיד נחמד לי לבקר בה. קיימים מקומות שנדמים לי כמו הדמיה עם ניחוח אוטופי. משהו בצורות שמרכיבות את המקום יושב טוב: האוטובוס שמוריד אותי ועוצר מול המרכז המסחרי; המעבר בשורת החנויות שמציעות מגוון דברים: בנק, פלאפל, מכולת, ירקניה, טמבורייה. השכונה שסביב למוזיאון היא דגם 1:1 של שכונה, רק שבה – בשונה משכונות אחרות – יש

מן המחמאע האלי. יתמ חלק רוטין פי כל מרתא אטי אל זהו המכאן. ימכן אן נקול אן

מובי-מתח באת יאם הו אוד האמור האתבת האכטר לא-תבתא האתמתא פי האלי. יקע המתח פי האחל חי אצטר, זיארנת האתמא לטיקא بالنسبة لي. האן אמאכן תבדו לי וכאנהא صورא חיאליא מע עיק מאל. האלכ אמר פי الأشكال التي تركب المكان متجانس بشكل جيد: الحافلة التي تقلني وتتوقف أمام المركز التجاري. الانتقال بين صف المحلات التي تعرض مجموعة متنوعة من الأشياء: بنك، فلافل، بقالة، خضرجي، حانوت عدة منزلية. الحلي المحيط بالمتحف هو نموذج ١ : ١ من حي، غير أن فيه – على خلاف أحياء أخرى – هناك أيضا متحف للفن المعاصر. ماذا سيحدث لو كان في كل حي مركز فنون – متحف?

ישכל מובי بالنسبة للجمهور قليلا مثلما يشكل الاستوديو للفنان.

המוזיאון כסטודיו עירא שליט

גם מוזיאון לאמנות עכשווית. מה היה קורה אם בכל שכונה היה מרכז אמנות – מוזיאון? מובי מתפקד בשביל הציבור קצת כמו שסטודיו מתפקד בשביל אמן. מקום גדול, חלל ריק, שאנשים באים כל יום לעבוד בו. על פי רוב מסתובבים שם כל מיני אנשים וממלאים מחדש את המקום. כל פעם מחדש המקום מתמלא בדברים אחרים. מעניין מה היה קורה אם כל בן אדם, נוסף על ביתו, היה מקבל בחינם עוד חלל ריק שבו הוא יכול לעשות מה שהוא רוצה? סוג של משרד, רק שהתכלית שלו הייתה משתנה לפי צרכיו של האדם. מקום כזה מאפשר שיתוף פעולה בין אמנים, שהוא חוויה משחררת בעיניי. רגע היצירה, השמור בדרך כלל לבן אדם אחד, נחלק בין כמה אנשים:

מכאן קביר, فضاء فارغ، يأتي الأشخاص كل يوم للعمل فيه. عادة ما يتجول هناك أشخاص مختلفون ويعيدون ملء المكان. في كل مرة يتم ملء المكان بأشياء أخرى. أتساءل ماذا كان سيحدث لو كل شخص بالإضافة إلى منزله، كان يحصل على مساحة فارغة مجاناً حيث يستطيع أن يفعل فيها ما يريد؟ نوع من مكتب، يتغير الغرض منه وفقاً لاحتياجات الفرد. يسمح هذا المكان بالتعاون بين الفنانين، وهي تجربة محررة بالنسبة لي. فلحظة الإبداع، التي عادة ما تكون مخصصة لشخص واحد، تنقسم بين عدة أشخاص: العلاقة بين الفنانين، وفي وقت لاحق مع المشاهدين، تُحفظ وتُحس ضمن تجربة المشاهدة.

القائمة الروحية والمادية لهذا المكان عالية لأنه من غير الواضح دائماً ما هي. افترض أن الكثير من الأشخاص يمرون به فقط لشرب الماء واستخدام المراحيض، وفي الطريق يتعرضون لتجربة وجود عالم مواز في حبيهم.

In 2009 I lived in Vienna, Austria. It was the first real winter I have ever experienced. One day I went to the market to buy fruit and vegetables, and among other things I bought a single mango for one Euro. The mango was very cold and still hard and I couldn't eat it, so I put it in my bed and slept next to it for two weeks, until it ripened.

In recent years I have learned that artists can do all sorts of things and that it makes sense. Do the various things we do testify to us, or do we testify to what we do? There are different types of artists in the world. Every artist works differently from other artists. Sometimes two artists may employ similar methods, yet the end result will be different. As an artist, I've been given the opportunity to try and be a part—even if just temporarily—of the local community. A routine is created every time I arrive somewhere. It can be said that MoBY—Museums of Bat Yam, is one of the most impermanent permanent things that exist in the neighborhood. The museum lies within

a green neighborhood, which is always nice to visit. Some parts of it seem like a computer simulation with a utopic feel to it. something about the forms that make up the place sits well: the bus that drops me off in front of the commercial center; passing along the block of stores that offer various things—the bank, the falafel store, the grocery store, the vegetable store, the hardware store. The neighborhood surrounding the museum is like a 1:1 scaled model of a neighborhood, only that in it—unlike other neighborhoods—there is also a museum of contemporary art. What would have happened if every neighborhood had their own art center—a museum?

The function that MoBY serves for the public is akin to the function that a studio serves for an artist. A large empty space where people come to work every day. Most times there are different kinds of people around, and everytime I get there the place is filled with different things. I wonder what would have happened if every person had – in addition

to their own home—a free empty space where they can do whatever they please? A type of office, only with a purpose that varies according to individual needs. Such a place enables collaboration between artists, which is a liberating experience in my eyes. The moment of creation, which is usually reserved for the individual, is shared among several individuals: the relationships between the artists, and then between the artists and the audience, is preserved and is reflected in the art itself.

The phisycal and spiritual value of this place—the museum, is great because it isn't always clear what the museum actually is. I assume many people stop by just to have a drink of water and use the toilets, and then fortuitously discover and experience a whole new world that exists within their neighborhood.

הערך הפיזי והרוחני של המקום הזה, המוזיאון, הוא גבוה כי לא תמיד ברור מהו.

THE MUSEUM AS A STUDIO

IRA SHALIT

The background is a solid red color. It is overlaid with a complex network of thin black lines, including straight lines, circles, and irregular shapes. Some lines are thicker than others. In the bottom right corner, there is a rectangular area filled with a black halftone dot pattern.

A Useful
Dictionary

قاموس عملي

מילון שימושי

מילון שימושי מאיר טאטי מנהל מחלקת קהילה

תשתית - המוזיאון הוא תשתית עבור פעולות ופעילויות שונות: משפחה שעורכת מסיבת יום הולדת בפארק וצריכה חשמל לכידורית, שכנה שצריכה לשלוח פקס לביטוח לאומי, מורה שרוצה להגשים חלום לתלמידים בתחום האמנות, עובדות סוציאליות שרצות לפתח פרויקט, ועוד. המוזיאון הוא חלק ממגוון השירותים לתושב. בניגוד לתשתיות עירוניות

אחרות, שהפונקציה שלהן ברורה יותר, המוזיאון מתפקד במידה רבה בתוך השטח האפור. הוא יכול לשמש צומת שבו מתרחשים סוגים שונים של מפגשים ופרקטיקות. אם אנשים רבים יותר יוכלו להשתמש במוזיאון כחלל פיזי או כמקור של ידע, אז מגוון הפעולות שהמוזיאון יוכל לייצר בחברה שבה הוא מתקיים תהיה גדולה יותר. המוזיאון אמור להיות גורם המסייע

לתהליכים שונים להתקיים דרך התשתית שהוא מייצר. ככל שיותר אנשים ישתמשו במוזיאון, כך הוא יהיה חלק בלתי נפרד מחיי העיר.

התנגדות – הכניסה למרחב המוזיאון היא לא דבר מובן מאליו ומלווה בחששות של תלמידים, מורים, צופים וקהילות שונות. המפגש הראשוני עם המוזיאון, כמו המפגש הראשוני עם אמנות, הוא מה שאני אוהב להגדיר כרגע קריטי שלפעמים יכול להיות טראומטי. חוויה לא טובה במוזיאון אצל ילד יכולה לייצר התנגדות ממושכת למוזיאונים ולאמנות. אנחנו מנסים לייצר מרחב שבו המפגש עם המוזיאון והאמנות יאפשר שיח ודיאלוג – חוויה שנותנת לכל אחד מקום לקרב כמה שיותר אנשים למעגל השיח ולצמצם את ההדרה מחוויית הצפייה והעשייה. בבניית מערכי השיעור אנו מנסים לתת ביטוי לכמה שיותר דרכי חשיבה וטכניקות, כך שיותר משתתפים יוכלו לקחת חלק. מי שאינו יכול לצייר אולי יוכל עשות קולאז' או לפסל, מי שאינו יכול להופיע אולי יכול לכתוב. המודל של סרט קולנוע הוא מודל לגיטימי במחשבה על בניית תכנית לימוד. הפקת הסרט מכילה המון גורמים יצירתיים וכמעט כל אחד יכול למצוא שם את עצמו.

שיתופיות / גמישות – את התוכניות הקהילתיות המתרחשות במוזיאון אנו יוצרים ביחד עם הקהלים שאיתם אנחנו עובדים. כמעט תמיד אין תכנית מוגדרת לפני שהפרויקט מתחיל. אנחנו נפגשים עם האנשים, שומעים ולומדים להכיר את המקום שממנו הם מגיעים ואחר כך מגישים את תכנית העבודה. לאחר מכן מבצעים את השינויים באמצעות דיאלוג עם הפרטנרים השונים: עובדים סוציאליים, מורים, תלמידים ועוד. תכנית הלימוד עצמה משתנה תדיר גם תוך כדי המפגשים המעשיים עצמם: הנושא יכול להיות קשה מדי או דורש זמן רב כדי להבין אותו; לעתים יש טכניקה שהמשתתפים אוהבים יותר אז ממשיכים לעסוק בה; לפעמים כמות המפגשים אינה מספיקה וצריך להוסיף, ועוד כהנה וכהנה שיקולים. הרגישות לתהליך חשובה. הסליבוס הוא לא דבר קדוש שאי אפשר לגעת בו – אפילו רצוי לשנות אותו.

ידע – החשיבה על פיתוח הפרויקטים נעשית בדרך של מפגש, של מידע המייצר גוף ידע חדש לחלוטין. לא קיימת היררכיה של ידע – הן בשלב של פיתוח הפרויקט בנוכחות הצוות שעמו אנחנו עובדים, והן מול התלמידים המשתתפים בפרויקט. אם נחשוב על עבודה במסגרת הפרויקט כעל חילופים של ידע ולא כעל העברה של ידע, כך נגלה כי מרחב הלמידה של כל המשתתפים גדול יותר. התלמידים לומדים מהמורים, המנחים לומדים מהשותפים לפרויקט, וכך עקומת הלמידה עולה ועולה.

A Useful Dictionary Meir Tati Head of the Education and Community Department

Infrastructure - The museum provides the infrastructure for various events and activities: a family that throws a birthday party at the park and needs to connect to electricity, a neighbor who needs to fax documents to a government office, a teacher who wants to make a student's artistic dream come true, social workers who want to develop projects, and more. The museum is one of the many services that the city offers its residence. Unlike other municipal infrastructures, which have a more distinct function, the museum largely operates within a gray area. It can function as the intersection of different types of gatherings and practices. If more people could use

the museum as a physical space or a source of knowledge, then the range of activities that the museum will accommodate in the community will be wider. The museum should facilitate different processes through the infrastructure it provides. The more people use the museum, the more inseparable it will be from life in the community.

Resistance - Entering the museum space is not an obvious thing and can sometimes be accompanied by trepidations on the part of students, instructors, or viewers. I see the initial encounter with the museum, like the initial encounter with art, as a critical moment which can sometimes be traumatic. A child that had a bad experience at a museum can grow up having a lifelong aversion to museums and art. We are trying to create a space where the encounter with the museum and the art will open a discourse and a dialog; we are trying to

create an experience that brings as many people as possible closer and into the circle of discourse, thereby minimizing the exclusion of audiences from the experience of viewing or producing art. In planning the syllabi we try to incorporate as many approaches and techniques as possible, so that more people will be able to take part: those who can't paint can perhaps sculpt or make a collage; those who can't perform can perhaps write. To this end, the collaborative nature of film is very appropriate; producing a film involves many creative aspects and almost anyone can find

צוות – כל פעילותה של מחלקת החינוך לא הייתה יכולה להתקיים ללא הצוות. הצוות הוא לא רק מחלקת קהילה וחינוך אלא כלל האנשים שעובדים במוזיאון, במחלקות שונות בעירייה ובעיר. עבור כל הגורמים, הפעולה החברתית-קהילתית היא דבר חשוב, והם מאפשרים לדבר הזה להתקיים. ללא ההבנה שפעולה חברתית היא גורם מרכזי בפיתוח העיר והמוזיאון, פעולות שונות היו יכולות להיתקע ולא להתקדם, הן ברמה התוכנית והן ברמה הבירוקרטית. האנרגיות הטובות השוררות בתוך הצוות ומערכת היחסים החמה עם הקהילה הסובבת את המוזיאון, הם המפתח לגדילה משותפת.

دليل عملي

مثير تاتي

مدير قسم المجتمع والتربية

البنية التحتية - المتحف هو الأساس لعمليات وأنشطة مختلفة: عائلة

تقيم حفل عيد ميلاد - في الحديقة و تحتاج لكهرباء لتشغيل منشأة الترفيه، الجارة التي تريد إرسال فاكس للتأمين الوطني، المعلم الذي يريد تحقيق حلم للطلاب في مجال الفنون ، العاملات الاجتماعيات اللاتي يردن تطوير مشروع، وغيرها. المتحف هو جزء من مجموعة للخدمات للسكان. على عكس البنية التحتية الضرورية الأخرى، التي تكون وظيفتها أكثر وضوحا، المتحف يعمل إلى حد كبير في المنطقة الرمادية. ويمكن استخدامه كمفتق تحدث فيه أنواع مختلفة من اللقاءات والممارسات. في حال كان هناك أشخاص أكثر يمكنهم استخدام المتحف كفضاء فيزيائي أو كمصدر للمعرفة، فإن المجموعة المتنوعة من الأنشطة التي سيكون المتحف قادرا على خلقها للمجتمع ستكون أكبر. يجب أن يكون المتحف عاملا يساعد على تحقق مختلف العمليات - من خلال البنية التحتية الذي يوفرها. كلما استخدم المتحف أشخاص أكثر، هكذا فإنه سوف يكون جزءا لا يتجزأ من حياة المدينة.

المقاومة - إن دخول فضاء المتحف هو ليس أمر مفهوم ضمنا حيث

ترافقه مخاوف من قبل الطلاب ، المدرسين ، المتفرجين والمجموعات المختلفة . اللقاء الأولي مع المتحف، مثله مثل أول لقاء مع الفن، هو ما أحب أن أصفه ك لحظة حرجة قد تكون أحيانا مؤلمة. التجربة السيئة للطفل في المتحف يمكن أن تنتج مقاومة متواصلة للمتاحف والفن. نحن نحاول خلق مساحة يتيح فيها اللقاء مع المتحف والفن وتمكين الحديث والحوار - تجربة تعطي الجميع مكانا لتقريب أكبر عدد ممكن من الناس إلى دائرة الخطاب وتقليص الإقصاء من ممارسة الفرجة والإبداع. في بناء برامج الدروس نحاول إعطاء التعبير لطرق كثيرة من التفكير والنقنيات، بحيث يمكن للمزيد من الأشخاص أن يشاركوا. أولئك الذين لا يستطيعون الرسم قد يكونوا قادرين على صنع الكولاج أو النحت، والذي لا يستطيع الظهور يمكن أن يكتب. نموذج الفيلم هو نموذج شرعي للتفكير في بناء المناهج الدراسية. إنتاج الأفلام يحتوي على الكثير من العناصر الإبداعية ويمكن لأي شخص تقريبا أن يجد نفسه فيها.

التعاون / المرونة - نحن نخلق البرامج المجتمعية التي

تجرب في المتحف سوية مع المجتمعات التي نعمل بها. دائما تقريبا لا تكون هناك خطة محددة قبل البدء في المشروع. نحن نلتقي مع الناس، نصت ونتعرف على المكان الذي يأتون منه ومن ثم نقوم بتقديم برنامج العمل. ثم نقوم بإجراء التغييرات من خلال الحوار مع مختلف الشركاء: العاملون الاجتماعيون، المعلمون والطلاب وغيرهم. يتغير المنهج نفسه بشكل مستمر حتى خلال الجلسات العملية نفسها: قد يكون الموضوع صعبا جدا أو يستغرق وقتا طويلا لفهمه. في بعض الأحيان تكون هناك تقنية يحبها المشاركون ويواصلون ممارستها، أحيانا تكون كمية الاجتماعات غير كافية وبحاجة لزيادة، وهكذا دواليك من الاعتبارات. الحساسية للعملية هامة. منهج الدروس ليس شيئا مقدسا بحيث لا يمكن لمسه - حتى من المحبب تغييره.

المعرفة - يتم التفكير في تطوير المشاريع عن طريق اللقاء،

والمعرفة التي تخلق جسما جديدا تماما من المعرفة . لا يوجد هناك تسلسل هرمي للمعرفة - سواء في مرحلة تطوير المشروع بوجود الطاقم الذي نعمل معه، وأمام الطلاب المشاركين في المشروع. في حال فكرنا في العمل في إطار المشروع كتبادل معرفة وليس كنقل للمعرفة، هكذا نكتشف أن المساعدة التعليمية لجميع المشاركين أعلى. يتعلم الطلاب من المعلمين، ويتعلم المعلمون من شركاء المشروع، وهكذا يستمر ويستمر متحف التعلم.

الطاقم -

جميع أنشطة قسم التربية والتعليم لم تكن لتوجد من دون فريق يتيح ذلك. الطاقم هو ليس فقط قسم المجتمع والتعليم. بالنسبة لجميع الأشخاص الذين يعملون في المتحف، في مختلف إدارات البلدية والمدينة. بالنسبة لجميع العوامل العمل الاجتماعي-المجتمعي هو أمر هام، وهم يتحوا لهذا الأمر أن يحدث. دون فهم أن العمل الاجتماعي هو عامل رئيسي في تطوير المدينة والمتحف، فإن نشاطات مختلفة قد تكون عاقلة دون المضي قدما سواء على مستوى البرامج أو مستوى البيروقراطية. إن الطاقات الجيدة السائدة داخل الفريق والعلاقات الدافئة مع المجتمع المحيط للمتحف هما مفتاح النمو سوية.

themselves a suitable role to fill.

Collaboration/flexibility - The community programs that take place at the museum are created together with their audiences. There's almost never a well-defined plan before a project commences. We meet with the people, hear them, learn where they come from, and only then create a work plan. Afterwards, we fine tune the plan through dialog with the different partners, which include social workers, instructors and others. The work plan itself changes constantly—even in real time during the actual lessons: sometimes the subject proves to be too hard or take too long to understand so we'll shift to another; sometimes when a certain technique seems to be particularly enjoyable then we'll continue with it; sometimes the number of lessons isn't enough and we need to add a few more, and so on and so on. Being attentive to the process is important, the syllabus is not sacred or written in stone—it is even advised to modify it.

Knowledge - The development of new projects is done collaboratively, by bringing together new information that creates an entirely new body of knowledge. There is no hierarchy of knowledge—be it during the stage of developing the project with the team, or during actual lessons with students. If we think of working on a project as an exchange of knowledge rather than as imparting knowledge, then we discover that the learning ability of all students is higher. The students learn from the instructors, the instructors learn from their colleagues, and so the learning curve continues on and on.

The Team - The Education & Community Department would be nothing without its team. The team consists not only of those working at the department, but of all those who work in the museum, the municipality, and the city. The social and community work is important to all parties and together we make the projects possible. Without the understanding that social activity is central to the development of the museum as well as the city, certain activities could not get off the ground or move forward, both thematically and bureaucratically speaking. The good energies among the team and our warm relations with the community surrounding the museum are the key to symbiotic growth.

x21 them
children
museum
you art

it's

x7 how
project
school
see

.....
.....

مشروع "سفراء الأولاد" رمات يوسف وشازار

פרויקט שגרירים לילדים בית ספר רמת-יוסף ושז"ר

Project "Child Ambassadors" Ramat Yosef and Shazar

**PROJECT "CHILD
AMBASSADORS"**
RAMAT YOSEF AND SHAZAR

Yaara Oren, Instructor at MoBY:

The group from Ramat Yosef

Ramat Yosef

Ambassadors

Junior High consisted of emotionally challenged 7th graders with special needs. Over time I learned how to break things down for them and explain things to them. They are apprehensive about big tasks so I tried to adapt myself to the children—whether it's a child who can't see things to completion, a child who works extremely fast, or a child who can't concentrate or handle precision work. Art allows me to work through these problems with them. I try to accommodate the needs of each child. I had to get used to and understand the format, content and audience, which differ from those of a school system. I think it's very important to come prepared and rehearse the assignments yourself before instructing the children.

You can see how some children fall between the cracks in the system. I recognize how painting can give a highly intelligent, highly talented, yet hyperactive and disturbed child with an attention deficit, something he can be good at. The school system doesn't make an effort to provide him with that. It's hard to see how they struggle to fit in the system. Our role as a museum is to recognize this struggle and assist these children.

Yaara Oren, Instructor at MoBY: Project "Ambassadors" started as a six lessons-long project, after Sophie and Ariela—teachers at Shazar Junior High, contacted us. They chose to teach art and we at MoBY supported them through the project "Dreams". A group of children who chose to study art was formed. That, in my opinion, is the ideal situation—a situation in which children learn what they choose to learn.

We started with a mask-making project, which spanned several lessons. Sculpture works great with children. We realized we have good partners to work with—a serious and committed group of children and teachers. We decided to just keep working with them. The goal was to turn them from passive into active consumers, to enable them to take responsibility and make art by themselves; for them to understand how it works,

Shazar

Ambassadors

פרויקט שגרירים לילדים בית ספר רמת יוסף ושז"ר

שגרירי רמת

יוסף

יערה אורן – מדריכה: הקבוצה שהגיעה מבית הספר רמת יוסף הייתה של ילדים בחינוך מיוחד בכיתה ז', ילדים עם קשיים רגשיים. עם הזמן למדתי איך להסביר להם את הדברים ולפרק אותם לשלבים. הם חוששים ממשמות גדולות, ואני ניסיתי להתאים את עצמי למי שנמצא שם – אם זה ילד שקשה לו לגמור דברים, ילד שמסיים דברים נורא מהר, או ילד שלא יודע איך להתמודד עם ריכוז או דיוק. מבחינתי אמנות מאפשרת לעבוד על הדברים האלו. אני מנסה לתת לכל מי שנמצא מולי מה שהוא צריך. הייתי צריכה להתרגל ולהבין את הפורמט, את התכנים ואת הקהל, שהוא שונה מבית ספר. חשוב מאוד בעיניי להגיע מוכן ולעשות בעצמך את הפעילות – לפני שאתה נותן אותה לילדים.

יש ילדים שאפשר לראות איך הם נופלים בין הכיסאות של המערכת. ילד סופר־אינטליגנטי, מוכשר מאוד בציור, מופרע כזה, היפראקטיבי, שלא מוצא את מקומו במערכת, עם "קוצים בתחת". אני רואה איך הציור יכול לתת לו משהו – מקום שהוא טוב בו. המערכת לא טורחת לתת לו את זה בבית הספר. קשה לראות איך הוא נאבק להיות חלק מהמערכת. התפקיד שלנו כמוזיאון הוא לזהות את זה ולסייע לאותם ילדים.

שגרירי שז"ר

יערה אורן – מדריכה: "שגרירים" התחיל כפרויקט הכולל שישה מפגשים, לאחר שהמורות סופי ואריאלה מבית ספר שז"ר יצרו איתנו קשר. הן בחרו ללמד אמנות. אנחנו, מובי, נתנו להם מענה באמצעות הפרויקט "חלומות". נוצרה קבוצה של ילדים שבחרו ללמוד אמנות. זה, לדעתי, המצב האופטימלי, שבו ילדים לומדים מה שהם בוחרים.

התחלנו מפרויקט כיתתי של יצירת מסכות, בכמה מפגשים. פיסול עובד מצוין עם ילדים. הבנו שיש לנו פרטנרים טובים מאוד לעבוד איתם – ילדים רציניים ומחויבים ומורות מחויבות. החלטנו פשוט להמשיך לעבוד איתם. המטרה הייתה שהם יהפכו מצרכנים פאסיביים לאקטיביים, שהם יוכלו לקחת אחריות ולעשות אמנות בעצמם, שיבינו איך זה עובד. שהרעיונות יהיו שלהם. תקשרנו איתם כמו עם אנשים בוגרים ונתנו להם אחריות. הם החליטו על התוכן. הבנו איך עושים את כל זה תוך כדי תנועה, בתהליך חברי.

יש ערך בעיניי לכך שהילדים האלו ייכנסו לחלל של מוזיאון וירגישו בו בנוח. שיראו שזה לא איזה מקום מאיים או משעמם או מרוחק, שיראו שיש בו אנשים נחמדים. חלק מהילדים לא יגיעו למקום הזה באופן אחר. חשוב שכשהם יגדלו אולי יהיה להם זיכרון קצת חיובי יותר ביחס לדבר הזה. ההדרכות, למשל, הן דבר משמעותי מאוד של מחלקת חינוך. במקום הזה מרגישים את האימפקט באמת של המוזיאון. ילדים שהיו בהדרכות לפני שנתיים וזכרים לספר לך מה היה שם. כנראה שזה עושה משהו, האינטראקציה עם המקום הזה. עבור ילדים שבאים מבתים לא פשוטים, חשוב שהם יזכרו שבמוזיאון הם יוכלו להרגיש בבית. קודם כול זה קשור לאנשים שמרכיבים אותו.

for them to own their ideas. We treated them like adults, gave them responsibilities, and they decided on the content. We figured it out as we went along, through an affable process.

I think it's very important for these children to enter the museum space, meet the nice people who work there and feel comfortable in it, in order for them to see that it's not some intimidating, alienated or boring place. Some of these children wouldn't have visited the museum otherwise. It's important for them to have positive memories of the museum as adults. The workshops, for example, are a very significant part of the Education & Community Department. They really make evident the impact that the museum has on these children. Children who participated in a workshop a couple of years ago still remember it vividly, so their interaction with the museum probably did something to them. It's important for children who come from difficult

backgrounds to feel at home in the museum. Namely, feeling at home has to do with the people who make up the museum. It's important to go outside the school and learn about art at the museum, and also see that art has a place and a future in the world. Very quickly children entrench themselves in a defeatist position and say "I can't paint so I'm not going to", or "what will I get out of it?" A part of learning art is understanding the value of

sheer creative thinking—it doesn't matter what the final result looks like, it doesn't matter if you have a "natural talent" or not. There is value in simply touching the material, because children don't engage with materials as much as they used to. That's how you move forward—through creative thinking.

חשוב לצאת מבית הספר, ללמוד את נושא האמנות בהיכל של הדבר הזה, וגם לראות שיש לזה עתיד ומקום בעולם. מהר מאוד מתקבעת לילדים הדעה של "אני לא יודע לצייר, אז אני לא מצייר", או "מה יצא לי מזה". חלק מהשיעור זה להבין את הערך של חשיבה יצירתית – לא משנה מה יצא בסוף, לא משנה אם אתה "מוכשר". יש ערך בעצם העבודה עם חומר, כי ילדים כבר פחות נוגעים בחומר. ככה זזים קדימה – בחשיבה יצירתית.

דוריס ליפשיץ – מנהלת בית ספר שז"ר: הפרויקט התחיל מחלום אישי שלי, שהיה משותף לחלומות של המורים – ליצור שיתוף פעולה של התלמידים עם מוזיאון. התכנית הזו "יצאה מכלל שליטה" לטובה, באופן בלתי רגיל. היום ממש התרגשתי לראות עד כמה הילדים מרגישים בבית. זה היה בשבילי הגשמת החלום. התלמידים בבית הספר בסך הכול לא מקבלים שיעורי אמנות, לצערי הרב. אפשרנו להם לעסוק בזה וראינו שזוהי אהבה גדולה מאוד אצלם. אני רוצה להעמיק את הקשר עם המוזיאון להדק אותו ולהמשיך בפעילות הזו גם עם תלמידים נוספים.

ספיר ניסני – תלמידה מבית הספר שז"ר: אני אוהבת שאפשר להביע באמנות כל מה שאתה רוצה. אתה יכול לבטא דברים בצורות שונות. אנחנו, הילדים, הכנו יחד עם צוות המוזיאון סדנאות בתוך התערוכה. אז המורים הגיעו והדרכנו אותם בסדנאות. היה מעניין להחליף תפקידים עם המורים, כשהם הפכו להיות התלמידים כביכול. זה הרגיש כאילו אנחנו בעמדה סמכותית יותר. הרגשנו מכובדים יותר. כאילו עכשיו הם מקשיבים למה שאנחנו אומרים, וגם אנחנו מנסים ללמד אותם משהו שאנחנו יודעים.

Doris Lifshitz, Principle of Shazar Junior

High: The project began with a personal dream I had, which the other teachers shared: creating a collaboration between the children and the museum. This project "went out of control" but in a good way, in an exceptional way. Today I was really excited to see how the children feel at home at the museum. It was a dream come true for me. Unfortunately, the children do not receive art classes at school, so this way we were able to introduce them to art and see how indeed they are very passionate about it. I hope to deepen our relationship with the museum, strengthen it and continue this activity with more students.

Sapir Nisani, student at Shazar Junior High:

I like that you can express anything you want through art. You can express things in different ways. We, the children, together with the museum's staff, prepared workshops within the exhibition space. Then the teachers came and we instructed them in the workshops. It was interesting to switch roles with the teachers and have them as students, so to speak. It felt like we were at a position of authority. We felt more respected, as if they listened to what we had to say and teach them.

למאיר ולצוות מוזיאון

בת ים,

אין מילים בפינו

להודות לכם על

שיתוף הפעולה, על

ההירתמות לחלום

הבית ספרי שלנו, על

התגייסותכם לרעיון

ולחלום, על הוצאתו

אל הפועל, ואפילו על

הרחבתו בהתלהבות

גדולה.

הילדים זכו לחוויה

מדהימה, משמעותית,

עשירה ומעשירה,

כזו שככל הנראה

הם לא היו נחשפים

אליה במסלול החיים

השגרתי. הענקתם

זמן, משאבים, יחס

אישי. הייתם זמינים

מכל מקום בעולם

(אפילו מהודו!)

תודה מיוחדת ליערה

וגם לחי ולהגר על

הסבלנות האינסופית

וההדרכה המקצועית

והפנייה ליצירותיות

בנפש תלמידינו. רצינו

לחשוף את תלמידינו

לאמנות ולאפשר להם

"לעשות אמנות",

To Meir and the MoBY team,
It's hard to find the words to thank
you for your collaboration, for
supporting our school dream, for
bringing it into life and even
expanding it with great enthusiasm.
The children enjoyed an amazing,
meaningful and enriching
experience, one that they probably
would not have had the opportunity
to enjoy otherwise. You gave them
time, resources, and personal
attention, and were available
anywhere in the world
[even in India!].
I would like to extend a special
thank you to Yaara, Chai, and
Hagar, for your infinite patience,
for your professional instruction,
and for appealing to the artistic
side of our students' souls. We
wanted to expose our students to
art and allow them to "make art"

ובזכותכם הצלחנו.
אנו מקווים להמשיך את שיתוף הפעולה הפורה,
להפוך את התלמידים ה"שגירים", הגרעין שנוצר
השנה, לשותפים לפעילויות של המוזיאון ואף
ליצור "מוזיאון פתוח" בשז"ר.
אנו תקווה שמחט"ב שז"ר בת ים תצא הבשורה.

בברכה ובהוקרה רבה,
מנהלת חט"ב שז"ר בת-ים, דוריס ליפשיץ
תלמידי בית הספר
אריאלה וספי

themselves, and thanks to you we
were able to do so.
We look forward to continuing this
fruitful collaboration, to having
this year's Shazar "ambassadors"
active in the museum's activities,
and even to creating an "open
museum" at the school.
Hopefully Shazar ambassadors will
be an inspiration to all.

With great appreciation,
Doris Lifshitz, Principle of Shazar
Junior High, Bat Yam
The school children
Ariela and Sophie

مشروع "سفراء الأولاد" رمات يوسف وشازار

يعراه أورن - مرشدة: كانت المجموعة التي جاءت من مدرسة رمات يوسف للأولاد ضمن التربية الخاصة في الصف السابع، عبارة عن أولاد يعانون من مشاكل عاطفية. مع مرور الوقت تعلمت كيفية شرح الأمور لهم وتفكيكها إلى مراحل. هم يخشون من المهمات الكبيرة، حاولت أن أكيف نفسي لهم - سواء كان ولد لديه صعوبات في إنهاء المهام، أو الولد الذي ينهي الأشياء سريعاً جداً، أو الولد الذي لا يعرف كيفية التعامل مع التركيز أو الدقة. من ناحيتي، يتيح الفن لي العمل على

سفراء رمات يوسف

هذه الأمور. أحاول أن أعطي كل من أمامي ما يحتاج إليه. كان علي أن أعتاد وأفهم الشكل، المضمون والجمهور، والذي يختلف عن المدرسة. من المهم جدا بالنسبة لي الحضور جاهزة والقيام بالنشاط بنفسه - قبل إعطائه للأولاد.

هنالك بعض الأولاد ممن يمكن الرؤية بوضوح كيف يفعون بين الكراسي. ولد فائق الذكاء، موهوب جدا في الرسم، مزعج، مفرط الحركة، لا يجد مكانه في المنظومة، غير مستقر. أرى كيف يمكن أن يعطيه الرسم شيئا - المكان الذي يتميز به جيدا. لا تهتم المنظومة بمنحه ذلك في المدرسة. من الصعب أن نرى كيف يسعى جاهدا ليكون جزءا من هذا النظام. دورنا كمتحف هو تشخيص ذلك، ومساعدة هؤلاء الأولاد.

سفراء شازار

يعراه أورن - مرشدة: بدأ "سفراء" كمشروع يتكون من ستة لقاءات، بعد أن اتصلت فينا المعلمات صوفي وأرييلا من مدرسة شازار. حيث اخترن تعليم الفن. نحن في موبى بدورنا، أتحنا لهن ذلك من خلال مشروع "أحلام". تشكلت مجموعة من الأولاد ممن اختاروا دراسة الفن، ذلك في رأيي، الوضع الأمثل، حيث يتعلم الأولاد ما يختارون. بدأنا بمشروع تشكيل أفنعة، من عدة لقاءات. حيث يعمل النحت بشكل ممتاز على الأولاد. أدركنا أن لدينا شركاء جيديين للغاية للعمل معهم - أولاد جادون وملتزمون ومعلمات ملتزمات. قررنا أن نستمر بالعمل معهم. كان الهدف هو أن يتحولوا من متلقين سلبيين لنشطين، بحيث يمكنهم تحمل المسؤولية وإنتاج الفن بأنفسهم، وان يفهموا كيف يعمل ذلك. أن تكون الأفكار لهم. لقد تواصلنا معهم كبالغين ومنحناهم المسؤولية. قرروا بشأن المحتوى. فهمنا كيف يقومون بذلك أثناء قيامهم بالحركة، في عملية ودية.

هناك قيمة بنظري لأن يدخل هؤلاء الأولاد فضاء المتحف ويشعرون بالراحة. لبروا أن ذلك ليس مكانا مهددا أو مملا أو غريبا، لبروا أن فيه أشخاص لطيفين. بعض الأولاد لن يأتوا إلى هذا المكان بطريقة مختلفة. من المهم أنهم عندما يكبرون ربما تكون لديهم القليل من الذاكرة الأكثر إيجابية فيما يتعلق بهذا الشيء. اللقاءات، على سبيل المثال، هي أمر مهم جدا بالنسبة لقسم التربية والتعليم. في هذا الموضع نشعر حقا بتأثير المتحف. الأولاد الذين كانوا يتدربون قبل عامين تذكرنا أن يقولوا لكم ما حدث هناك. على ما يبدو فإن ذلك يغير شيئا ما، التفاعل مع هذا المكان. وبالنسبة للأولاد الذين يأتون من بيوت صعبة، فمن المهم أن يتذكروا أنه في المتحف سوف يشعروا بأنهم في البيت. أولا يتعلق كل ذلك بالأشخاص الذين يكونونه. من المهم الخروج من المدرسة، لدراسة موضوع الفن في قاعة تختص بالفن، والتحقق من أن للفن مستقبل ومكان في العالم. بسرعة يترسخ لدى الأولاد الرأي الذي يقول "لا أستطيع الرسم، لذلك لن أرسّم"، أو "ما الذي سيطالي من ذلك." جزء من الدرس هو فهم قيمة التفكير الإبداعي - بغض النظر عن الناتج النهائي، لا يهم إذا كنت "موهوبا". هناك حقا قيمة في جوهر العمل مع المواد لأن الأولاد في وقتنا هذا يلمسون المواد أقل وأقل. وهكذا نتحرك قدما - في التفكير الإبداعي.

دوريس ليفشيتس - مديرة مدرسة شازار: بدأ المشروع من خلال حلمي الشخصي، الذي كان مشتركا مع أحلام المعلمين - لإقامة تعاون للطلاب مع متحف. خرج هذا البرنامج عن "السيطرة" للأفضل، على نحو غير عادي. تأثرت جدا اليوم لرؤية مدى إحساس الأولاد بالبيت. بالنسبة لي كان حلما وتحقق. في المحصلة، لا يحصل الطلاب على دروس في الفن، للأسف. لقد اتحنا لهم العمل في الفن، ورأينا أن هذا بمثابة حب كبير للغاية بالنسبة لهم. أريد تعميق العلاقة مع المتحف والتشديد عليها ومواصلة هذا النشاط مع طلاب آخرين.

ساير نيساني - طالبة في مدرسة شازار:

أنا أحب امكانية التعبير عن كل ما أريد عبر الفن. يمكنك التعبير عن الأشياء بطرق مختلفة ونحن، الأولاد، جهزنا مع طاقم المتحف ورش عمل داخل المعرض. فجاء المعلمون وأرشدناهم في ورش العمل. كان تبادل الأدوار مع المعلمين مثيرا للاهتمام، حيث أصبحوا وكأنهم طلاب. شعرت كما لو كنا بمكانة أكثر موثوقية. شعرنا أكثر احتراما. كما لو كانوا ينصتون الآن إلى ما نقول، حيث نحن أيضا نحاول أن نعلمهم شيئا نعرفه.

رسالة شكر

لثير وطاقم متحف بات يام،
لا توجد كلمات في أفواهنا لنشكركم فيها على تعاونكم،
وعلى تجندكم من أجل حلمنا المدرسي، وعلى تجندكم
للفكرة والحلم، تنفيذه، وحتى توسيعه بحماس كبير.
حظي الأولاد بتجربة مدهشة، كبيرة، غنية وثرية، تلك
التي على ما يبدو أنها لم يكونوا ليتعرضوا لها ضمن مسار
الحياة الروتيني. لقد قدمتم الوقت، الموارد والاهتمام
الشخصي. كنتم متاحين في أي مكان في العالم
(حتى من الهند!)

شكر خاص ليعراه وأيضاً لحاي وهاجار على الصبر غير
المحدود والتدريب المهني والإحالة للروح الإبداعية في روح
طلابنا. أردنا كشف طلابنا للفن والسماح لهم بـ"عمل
الفن"، وبفضلكم نجحنا.
نحن نتطلع إلى مواصلة التعاون المثمر، لجعل طلابنا
"سفراء"، وهي النواة التي شكلت هذه السنة، لشركاء في
أنشطة المتحف وحتى إنشاء "متحف مفتوح" في شازار.
أمل أن تخرج البشائر من إعدادية شازار بات يام.

مع فائق الاحترام والتقدير،
دوريس ليفشيتس، مديرة إعدادية شازار بات يام
طلاب المدرسة
أرثيلا وصوفي

them

very

project you

Word	Occurrences	F r e q u e n c y			
them	16	1	.	9	%
very	9	1			%
project	9	1			%
you	9	1			%
children	7	0	.	8	%
course	7	0	.	8	%
came	7	0	.	8	%
art	7	0	.	8	%
know	6	0	.	7	%
those	6	0	.	7	%

children

מי אני ומה שמי

من أنا وما هو أسمي

Who am I? What's my name?

יוזמת ויצמן מי אני ומה שמי

מיכל רז, מדריכה: בכל יום ראשון בבוקר, בסביבות שעה 9:30, מופיע הצפצוף הקבוע. קבוצת הוואטסאפ "אמנות זה אנחנו" מתעוררת כאשר אחד הילדים מודיע על כך שיאחר או יקדים, ייעדר או יביא איתו בן דוד או חבר. מהרגע שההודעה הראשונה משוגרת, מתחיל שיח תוסס ומהיר שכולל הרבה אותיות שחוזרות על עצמן ברצף (בררווווורררר), בדיחות שאני לא בטוחה שהבנתי, צילומי מסך שונים ומשונים וסרטונים עם שירים. אני עונה על השאלות הרלוונטיות, בוחרת את האייקונים בתשומת לב רבה, משועשעת ממילות סלנג שמעולם לא שמעתי. אני חלק מהם והם חלק ממני. אנחנו מחליפים, ללא משא ומתן, חתיכות מעצמנו. הנוכחות שלהם, גם אם היא בינתיים רק וירטואלית, ממלאת אותי באפשרויות ובהשראה. לקראת השעה 11.00 קצב ההודעות פוחת ופוחת, עד שמגיע שקט. בעוד כמה שעות ניפגש.

ב־16:30 דפיקה ראשונה בדלת. הם מגיעים בהפרשים של דקות ספורות זה מזה, וכל כניסה של אחד מהם לחלל הכיתה מעלה חיוכים, מלווה בהערות חצי עוקצניות חצי מתוקות, משחררת עוד קצת שמחה. הם חברים טובים, כמו משפחה שגדלה יחד בין כותלי המוזיאון. הם היו כאן לפניי, ואולי חלקם גם יהיו כאן אחריי. אני יודעת שהם עוד לא יודעים. אנחנו מדברים ואז עובדים – צבעים, ניירות, עפרונות, חימר, גבס, עיתונים ישנים. הם לומדים ויוצרים, אני מבחינה בהתחדדות החושים ותשומת הלב, בזרעים שנטמנים – זרעים של סקרנות דוכיוונית, אצלם ואצלי.

אף על פי שהגיעו רק לפני כשעה, הם כבר מחכים להפסקה לצאת החוצה, לאכול פופקורן ולשחק מחבואים בפארק סביב המוזיאון. הם יתחבאו כל כך טוב, שכאשר תגיע השעה לחזור לכיתה לא אמצא אותם. הם יגיעו, שוב, בהפרשים של כמה דקות וייתיישו חזרה במקומותיהם. נמשיך לעבוד תוך שיחה ערה. ברבע לשבע ננקה את הכיתה: אחת על המטאטא, שניים על הכיור עם הפלטות של הצבעים, שלושה על השולחנות. לאחר שילכו אצטרך לאסוף עוד פירורים אחרונים של ניירות, חתיכות ממגזינים, חטיפים.

אני אוספת וחושבת כמה חשוב להיות מודעת לסכנה שבשחיקה ולזכור שהיא מצב חולף – אם דואגים לרענן ולחדש. אני אוספת ונפעמת מהחשיבות של הצניעות ושל הכנות ומההבנה כמה חשוב לוותר עליהן במקרה הצורך. אני מכבה את האור, נועלת את הדלת והשקט ממלא אותי.

טלי קרן, מדריכה: את הקבוצה של ויצמן ליוויתי בין השנים 2010–2013. אני באה מהשתתפות בפרויקטים עם בסיס מחקרי ומעיסוק בנושאים אידאולוגיים בהקשרים פוליטיים וחברתיים בעיקר. עבורי יש משמעות בהתבוננות על העולם, באפשרות להסתכל החוצה ולייצר איזו מחשבה עצמאית. זה דבר קריטי בעיניי.

תפיסה זו באה לידי ביטוי בעבודה המשותפת שלי עם המדריכה אורן בן מורה, קודם כול בקשר שלנו עם התלמידים ובחומרים שהראינו להם. תמיד היה חשוב לנו לייצר שיחה, שנועדה לערער

בין השנים 2009–2015 הגיעה קבוצת תלמידים מבית ספר "הראל" למוזיאון מובי לפעול במתכונת שבועית של סדנת אמנות. חלק מהילדים השתתפו בפעילות ברציפות מכיתה ב' ועד השנה, כשהם לומדים בכיתה ז'.

על מושגים של יפה או לא יפה, על הקטגוריה של טוב או רע. בעיקר רצינו באמת לגרום להם להסתכל על העולם ולהיות סקרנים, דרך ראייה או דרך עשייה, ולבדוק חומרים וכל הזמן להישאר אקטיביים ולא פסיביים, מתוך רצון לקבל אינפורמציה. יש חשיבות אמיתית לדיאלוג וגם לניסיון להבין אותם.

למשל, ביצענו פרויקט של הוסטל, שבו כל אחד היה צריך לעשות פלטה של דברים המייצגים אותו ואת העולם הפנימי שלו. היה בפרויקט הזה משדו עצמאי מאוד ועודדנו את זה. עזרנו להם לייצר תיקיות פרנסים להשראה – מקום אקטיבי של חיפוש והצגת שאלות.

ביצענו גם פרויקט שהם יצרו מתמונות שלהם – מעין

עבודת שורשים. הרבה ילדים שהמשפחות שלהם

הגיעו מארצות בוכרה, סוריה, אתיופיה וארצות

הברית. הילדים הביאו תמונה משפחתית והשתילו

אותה בתוך סוג של נוף והסתכלו על המקומות שהם הגיעו מהם. הקפדנו שכל הזמן יתקיים חיפוש.

דברים שגם אני מתעניינת בהם – מאיפה הגענו ומה

המקום שבו אנו נמצאים כיום. אלו שהגיעו מסוריה,

לצורך העניין, יסתכלו על סוריה ולא יחשבו רק

על המלחמה. הרבה מוטיבים אוריינטליסטיים של

מסגדים או מדרסות פתאום הופיעו בתוך הציורים של

אלו שהגיעו מתרבות ערבית. אלו שהגיעו מתרבות

אמריקאית ציירו את פסל החירות, וכן הלאה. זה היה

פרויקט יפה מאוד.

במשך השנים נוצר קשר חזק עם הילדים. חברתי כל אחד

מהם ועברנו איתם גם דברים לא פשוטים. היה חשוב

לייצר תחושה שיש להם מקום שמקבל אותם ושומר על

גבולות, שזה לא בית ספר. אנחנו לא מורות במובן הזה

שאף אחד לא מקבל ציון. בכל זאת יש מחויבות כלשהי:

לנוכחות ולעשייה מתוך מקום פעיל וסקרן.

אורן בן מורה – מדריכה: פרויקט ויצמן עבר הרבה גלגולים. כל פעם היינו חושבות על מערך כלשהו סביב נושא מסוים ועוסקות בו כמה שיעורים, ולפעמים העיסוק בכך נמשך אפילו

חצי שנה. למשל, בפרויקט "האוסף שלי" כל אחד היה צריך לעשות כמה עבודות על אותו נושא בכל מיני סוגי מדיום.

קראנו לכך "אוסף". זה גדל וגדל. או הנושא "דיוקן" – חשבנו

על הנושא, ופתאום הוא תפס עוד נפח, והתלמידים עבדו קשה

ממש לצייר את עצמם מתוך תמונות– בכל מיני טכניקות של

פחם, צבע, גירים וטושים. אחר כך הילדים הוזמנו לצייר את

עצמם במקום דמיוני. התהליך היה מרגש מאוד ואינטנסיבי.

אני זוכרת שהיינו יוצאות מהשיעור בהלם. היה שם אלמנט

טיפולי ממש, הרבה מעבר ללימוד אמנות. בתהליך הזה

החזקנו לתלמידים את היד ועודדנו אותם.

השיא היה התערוכות בבית ריב"ק, שתלינו עם מאיר טאטי.

הן נראו מרשימות מאוד. ערכנו פתיחות עם המשפחות

ועם מוזמנים, והאירועים האלו תמיד היו השיא של השנה

והתלמידים היו גאים מאוד בזה. בשלב כלשהו הבאנו את

הכיתות מבית הספר ועשינו להן הדרכות בתערוכות, ואז

המשתתפים יכלו להסביר מה הם עשו ולספר על התהליך. זו

הייתה חוויה מעצימה מאוד. תמיד אחרי הסיורים האלו ילדים

נוספים נרשמו לחוג. העדפנו כל הזמן לקבל עוד ילדים, כי

באמת רצינו לתת להם את האפשרות הזו. מי שלא התאים

פשוט פרש מעצמו. היו תלמידים שבאו בעיקר מסיבות

חברתיות, אבל נשארו אלו שיש להם זיקה לפעילות עצמה.

יעקב – תלמיד ותיק בפרויקט: התחלתי לפני שש שנים. בהתחלה לא ידעתי לצייר. אימא

שלי אמרה שבגלל שאני יודע לכתוב יפה היא תרשום אותי לחוג ציור. הייתי בכיתה ב'.

בהתחלה אני השתתפתי ואחרי שבועיים גם הגיעה אחותי יפה. גם היא רצתה להשתתף.

אני מרגיש שהשתפרתי בציור. למדתי גם לצייר באקריליק במסגרת ציור דיוקן עצמי.

עוד למדתי לפסל ועבוד עם גבס, עיתונים וחימר.

המדריכה אורן נתנה לנו שבע משימות של יצירת דיוקן עצמי. כל שיעור היה צריך לעשות

משהו אחר. נהניתי מזה, בייחוד משיעורי הפיסול. בהתחלה לא ידעתי לפסל, וכאן עשיתי

את זה בפעם הראשונה. במיוחד אהבתי את התרגיל שבו כל אחד היה צריך להכין בית

ואיש. אני הכנתי את גוברמן – איש עם כוחות שמציל אנשים ויכול לעבור ממקום למקום.

הכנתי בניין נשרף שאני מציל אותו ובית שהוא בנה ביער. העבודה הזו נמצאת בחדר שלי.

כיף כאן מאוד. המפגשים עוזרים לפתח מחשבה על ציור. כל שנה אני רוצה לדעת מחדש

מה הולך להיות ואני תמיד מגלה דברים חדשים. חשוב ללמוד אמנות – זה עוזר בבית

הספר אם צריך לעשות משהו, וגם לחיים. למשל, כשמבשלים, כשמכינים מרק – אפשר

להכין מנה יפה, כמו כשעובדים עם צבעים. זה כמו אמנות.

האמנות נותנת התבוננות אחרת על העולם. באמנות אתה יכול לעשות משהו שהוא שלך.

אתה יכול לצייר משהו שאתה יודע וגם משהו שאתה לא מכיר, וזה כיף. האמנות פותחת

לך דלתות בראש.

מבאדרۃ ואيزمان:

من أنا وما هو أسمى

ين السنوات ٢٠١٥-٢٠٠٩ وصلت مجموعة من الطلاب من مدرسة "هارثيل" لتحف موبي للعمل ضمن نطاق أسبوعي لورشة فنية. شارك بعض الأولاد في نشاط متواصل من الصف الثاني وحتى هذا العام، حيث يدرسون في الصف السابع.

ميخال راز، مرشدة: في كل صباح أحد، حوالى الساعة ٩:٣٠، يظهر التنبيه الثابت. مجموعة الوائسأب "الفن هو نحن" تصحو عندما يعلن أحد الأولاد أنه سيتأخر أو يبكر، سيغيب أو سيحضر معه ابن عم أو صديق. من لحظة إرسال الرسالة الأولى ، تبدأ مناقشة حية وسريعة تتضمن العديد من الأحرف المتكررة بتسلسل (بارررررررررررررر) ، إضافة إلى نكات لست متأكدة من أنني أفهمها، تصوير شاشات غريبة وعجيبة وأفلام مع أغاني . أحيب على الأسئلة ذات الصلة، واختار الرموز بعناية شديدة ، مستمتعة بكلمة دارجة لم أسمعها بحياتي. أنا جزء منهم وهم جزء مني. نحن نتبادل، دون تفاوض ، قطعاً من أنفسنا. وجودهم، حتى لو كان ليس سوى افتراضيا، يملؤني بالإمكانات والإلهام. نحو الساعة ١١، ينخفض معدل الرسائل إلى أن يحل الهدوء. في غضون ساعات قليلة سوف نجتمع.

في١٦:٣٠ طريقة أولى على الباب. يدخلون بفارق دقائق معدودة عن بعضهم البعض، حيث يرسم كل دخول لأحدهم لقضاء الصف ابتسامات، ترافقها التعليقات نصف الساخرة نصف العذبة، ما ينشر المزيد من الفرح القليل. أنهم أصدقاء حميمون ، كأنهم أسرة تربت معا داخل للتحف. كانوا هنا قبلي ، وربما بعضهم سيكونوا هنا بعدي. وأنا أعلم أنهم لا يعرفون. نحن

نتحدث ثم نعمل - الطلاء ، الورق ، أفلام الرصاص ، الطين ، الجبس والصحف القديمة. يتعلمون ويبدعون، وألاحظ حذبة الحواس والاهتمام، والبذور المنغرس - بذور الفضول، في اتجاهين، بالنسبة لهم وبالنسبة لي. على الرغم من أنهم وصلوا قبل ساعة فقط، ها هم ينتظرون استراحة للذهاب خارج، وتناول الفشار ولعب الغمضة في الحديقة حول المتحف. سوف يخبثون جيدا ، لدرجة أنه عندما يحين الوقت للعودة إلى الصف فلن أجدهم. سوف يعودون، بفارق بضع دقائق وسوف يجلسون مجددا في مقاعدهم. سوف نستمر في العمل أثناء محادثة صاخبة. في الساعة إلا ربع سوف نقوم بتنظيف الصف: واحد مع الكنسة، واثنين على المغسلة مع قوالب الألوان، ثلاثة على اللواند. بمجرد ذهابهم ساضطر للم فتات أخرى من الأوراق، قطع من المجلات، والتفارش. أنا أجمع وأفكر كم من المهم أن يكون للراء على بيئة من خطورة التآكل وتذكر أنه وضع يمر في حال اهتمامنا بالتجديد والتحديث. أقوم بالجمع وأشعر بسعادة غامرة بأهمية التواضع والصراحة وفهم كم هو مهم التخلي عنها إذا لزم الأمر. أقفل الضوء، أقفل الباب والصمت بملؤني.

طالي كيرن، مرشدة: رافقت فريق وايزمان بين السنوات ٢٠١٣-٢٠١٠. انا قادمة من خلفية المشاركة في مشاريع البحث والانخراط في قضايا أيديولوجية من السياقات السياسية والاجتماعية في الأساس. بالنسبة لي هناك أهمية في التأمل بالعالم، في إمكانية النظر خارجا وإنتاج بعض التفكير المستقل. هذا الأمر بالغ الأهمية بالنسبة لي. وينعكس هذا الرأي في عملي المشترك مع المدرسة أورن بن موشيه، أولا في علاقتنا مع الطلاب والمواد التي أظهرناها لهم. دائما كان مهما بالنسبة لنا إجراء مكالمة، لتقويض مفاهيم جميل أو غير جميل، جيد أو سيئ. بالأساس أردنا بحق أن نجعلهم ينظرون إلى العالم وأن يكونوا فضوليين من خلال الرؤية أو من خلال العمل، والتحقق من المواد والبقاء دائما نشطين وليسوا خاملين، رغبة منهم في الحصول على المعلومات. هناك أهمية حقيقية للحوار وأيضا محاولة فهمهم.

على سبيل المثال، نفذنا مشروع النزل، حيث كان على كل واحد أن يصنع لوحة من الأشياء التي تمثله وتمثل عالمه الداخلي. كان في هذا المشروع شيئا مستقلا جدا وقد شجعناه. ساعدناهم في إنشاء محافظ ومراجع للإلهام - من مكان فعال للبحث وطرح الأسئلة.

نفذنا أيضا مشروعا قاموا فيه بإنشاء مخطط جذور من صورهم. العديد من الأولاد قدمت عائلاتهم من بخارى وسوريا وإثيوبيا والولايات المتحدة. جلب الأولاد صورة الأسرة وزرعوها في نوع من المناظر الطبيعية ونظروا للأماكن التي جاؤوا منها. ونحن حرصنا على أن تكون دائما هناك عملية بحث. الأمور التي أهتم بها أنا أيضا - من أين جئنا وما المكان الذي نحن فيه اليوم.

أولئك الذين جاؤوا من سوريا، على سبيل المثال، ينظرون إلى سوريا ولا يفكرون فقط في الحرب. الكثير من الزخارف الاستشراقية والمساجد أو المدارس الدينية ظهرت فجأة في لوحات أولئك الذين جاؤوا من الثقافة العربية. أولئك

الذين جاؤوا من الثقافة الأميركية رسموا تمثال الحرية، وهلم جرا. لقد كان مشروعا جيدا جدا.

على مر السنين، تم خلق رابط قوي مع الأولاد. كنت أعرف كل منهم، ومررنا معهم أيضا بأمور ليست بسيطة. كان من المهم خلق شعور بأن لديهم مكان يتقبلهم ويحافظ على الحدود، وهو ليس المدرسة. نحن لسنا معلمين بمعنى أن لا أحد يحصل على علامة. مع ذلك لا يزال هناك بعض الالتزام: الحضور والعمل انطلاقا من مكان نشط وفضولي.

أورن بن موريه - مرشدة: مر مشروع وايزمان بعدة تقلبات. في كل مرة كنا نفكر ببرنامح حول موضوع معين، ونعمل عليه لبعض الدروس، وأحيانا كان يحتل الموضوع البرنامج لغاية نصف العام. على سبيل المثال، في مشروع مجموعتي الخاصة كان على كل واحد القيام بعدة أعمال حول نفس الموضوع في مختلف الوسائل. سمينا هذا مجموعة. وقد تطور الأمر وكبر. أو موضوع بروفيل حيث

فكرنا بالموضوع، وفجأة كبر الأمر، وقد عمل الطلاب بجد لرسم أنفسهم من الصور - بجميع أنواع التقنيات من الفحم، الدهان، الطباشير وأقلام الماء. ثم دعي الأولاد لرسم أنفسهم في مكان وهمي. كانت العملية مثيرة للغاية ومكثفة. أتذكر أننا كنا نخرج من الدرس مصدومات. كان هناك عنصر علاجي حقيقي، يتجاوز دراسة الفن. في هذه العملية دعمنا الطلاب وشجعناهم. كانت الذروة في المعارض في بيت ريباك، والتي علقناها مع مثير تاتي. لقد بدت مؤثرة جدا. قمنا بالافتتاحات مع العائلات والضيوف، كانت هذه الأحداث دائما قمة السنة، وكان الطلاب فخورين جدا بذلك. في مرحلة ما جئنا بالصفوف المدرسية وأجرينا لهم تدريبات ضمن المعارض، ثم كان المشاركون قادرين على شرح ما فعلوه والحديث عن العملية. لقد كانت تجربة مكثفة جدا. دائما بعد هذه المعارض جرى تسجيل عدد أكبر من الأولاد للدورة، فضلنا دائما قبول عدد أكبر من الأولاد، لأننا كنا نريد حقا أن نعطيهم هذا الخيار. أولئك الذين لم يناسبهم الإطار تركوه ببساطة من تلقاء أنفسهم. كان هناك طلابا أتوا أساسا لأسباب اجتماعية، ولكن بقي أولئك الذين كان لديهم ميلا للنشاط نفسه.

يعقوب - طالب قديم في المشروع: بدأت قبل ست سنوات. في البداية لم أجيد الرسم. قالت والدي أنه بسبب أنني أكتب بشكل جيد سوف تسجلي في دورة رسم. كنت في الصف الثاني. في البداية شاركت، وبعد أسبوعين انضمت أخي يافا. هي أيضا أرادت المشاركة. أشعر بأني تحسنت بالرسم. تعلمت أيضا الرسم بالإكريليك في إطار صورة اللوحة الذاتية (البورتريه). كما تعلمت النحت والعمل مع الجبص، الصحف والطين. أعطتنا المدرية أورن سبع مهام لتشكيل بورتريه. في كل لقاء كان يتوجب علينا أن نفعل شيئا آخر. استمتعنا بذلك، وخاصة دروس النحت. في البداية لم أكن أجيد النحت، وهنا قمت بذلك لأول مرة. أحببت خاصة التمرين الذي بموجبه كان على كل شخص تجهيز بيت وشخص. أنا عملت جويرمان وهو شخص خارق ينقذ الناس ويمكن ان ينتقل من مكان لآخر. جهزت بيتا يحترق أنا أقوم بإنقاذه وبيت هو بناه في الغابة. هذا العمل موجود في غرفتي. الأمر ممتع جدا هنا. تساعد اللقاءات على تطوير التفكير في اللوحة. في كل عام أريد أن أعرف ما الجديد الذي سيكون ودائما ما أقوم باكتشاف أمورا جديدة. من المهم تعلم الفن- فهو يساعد في المدرسة إذا كانت هناك حاجة لفعل شيء، وفي الحياة أيضا. على سبيل المثال، عند الطهي، عند إعداد حساء بالإمكان تجهيز وجبة جميلة، كما هو الأمر عند العمل مع الألوان. انه مثل الفن. يعطي الفن وجهة نظر مختلفة عن العالم. الفن يمكنك من أن تنتج شيئا هو لك. يمكنك من رسم شيء تعرفه وشيء لا تعرفه، انها متعة. الفن يفتح لك الأبواب في الرأس.

The Weizmann Initiative

Who am I? What's my name?

Between the years 2009 and 2015, a group of students from Harel Elementary School arrived at MoBY for a weekly art course. Some of the children participated in the course continuously from the 2nd grade right up until this year—when they're in the 7th grade.

Every Sunday morning around 9.30am, I hear the regular beeping sound. The Whatsapp group "Art is Us" wakes up when one of the children Michal Raz, notifies us that they will be early or late, won't be able to make it or bring their cousin or friend along with him. From the moment the first message is sent, a lively and vigorous conversation begins, which includes many repetitive letters (of courssssse), inside jokes which I don't get, weird screenshots and various music videos. I

answer the relevant questions, choose my emoticons very carefully, and learn new slang I've never encountered before. I'm part of them and they're part of me. We exchange, with no negotiations, small pieces of ourselves. Their presence, even when it's merely virtual, fills me up with possibilities and inspiration. As we approach 11am, the volume of messages diminishes, until it's silent. In a few hours we will meet.

Come 16.30 o'clock, I hear the first knock on the door. They show up a few minutes apart, each entry puts a smile on everyone's faces and is accompanied by partly-sarcastic-partly-sweet remarks, which releases a bit more joy into the air. They're good friends, they're like a family who grew up together inside the museum. They were here before me and some of them may be here well after I'm gone (although they don't know it yet). We talk and then we work—paint, papers, pencils, clay, plaster, old newspapers. They learn and create while I notice how their sensibilities heighten, their attention to details improves, and the seeds—seeds of curiosity sown in them and in me—grow.

Even though they arrived just an hour ago, they already can't wait for recess, when they go outside to eat popcorn and play hide and seek in the park surrounding the museum. They will hide so well that when the

time comes to return to class I won't find them. Once again, they will come in a few minutes apart and settle back in their seats. We will continue to work while having a lively conversation. At 18:45 we clean up the workshop: one sweeps the floor, two wash paint plates in the sink, three tidy up the work surfaces. After they leave, I'll have to collect remaining pieces of paper, magazines, and snacks.

I collect them and think to myself how important it is to be aware of the dangers of mental erosion and remind myself that it is a passing condition, if you only remember to mix things up and innovate. I collect them and am awed by the importance of modesty and honesty, by the understanding of how important it is to surrender them when necessary.

Tali Keren,

Instructor:

I turn off the light, lock the door, and the silence fills me.

I accompanied the Weizmann group between the years 2010 and 2013.

Usually I participate in research-based projects and deal with ideological subjects in mostly social and political contexts. For me, there is a lot of meaning in observing the world, in the possibility of looking outside and

creating an independent thought. It is a critical thing in my eyes.

This view was reflected in my joint work with instructor Oren Ben Moreh, namely in our relationship with the students and the materials we chose to show them. It was always important for us to start a conversation, to question the concepts of 'beautiful' and 'ugly', the category of 'good' and 'bad'. Most importantly, we wanted to really make them look at the world and be curious, to experiment with materials and stay constantly active rather than passive, through observation and production. There is real importance in having a dialogue and trying to understand them.

For example, we did this project where everyone had to create a plate of things that represent them and their inner world. There was something very autonomous about this project and we encouraged it. We helped them create folders of inspirational references—an active way of searching and asking questions.

We also had a project where everyone created a type of biographical works out of personal family photos. Many children whose families came from countries like Bukhara, Syria, Ethiopia and the United States, took a family photo and planted it in a kind of landscape in order to look at where they came from. We made sure that they were constantly in search of something. These are things I am very interested in myself—where did we come from and where are we today? Those who came from Syria, for that matter, looked at Syria and didn't

see only the war. Suddenly a lot of orientalist motifs of mosques or madrassas appeared in the paintings of those who came from an Arab culture. Those who came from an American culture painted the Statue of Liberty, and so on. It was a very beautiful project.

Over the years, we built a strong connection with the children. I got to know each one of them and saw them through difficult times in their personal lives. It was important to create a receptive and protective atmosphere which maintained boundaries, and which was different from that in their school. We are not teachers in the sense that we don't grade their achievements. Nevertheless, they do have an obligation—an obligation to attend and create from an active and curious position.

The Weizmann project has seen many transformations. Every once in a while we thought of a particular topic and engaged with it over the course of a few lessons. In some cases we stayed on the same subject for even half a year. For example, for one project everyone had to create several works in various mediums, but on the same subject. We called this project "My Collection", and it grew and grew. Another example was the "Self-portrait" project. We thought about the subject and suddenly it gathered more momentum and students worked really hard to draw themselves from photos using charcoal, chalk, paint, and markers. Then, the children were asked to paint themselves in an imaginary place. The process was very exciting and intense. I remember Tali and I used to come out of those lessons completely shocked. There was a real therapeutic element to it, far beyond the study of art. In this process we held the students' hands and encouraged them.

The high point was the exhibition at the Rybak House, which we installed with Meir Tati. The works seemed very impressive. We held openings for families and guests, and these events have always been the highlight of the year with the students being very proud of their outputs. At some point we brought their classmates for guided tours of the exhibitions, which gave the students the opportunity to present their work and talk about the process. It was a very empowering experience for them. After these tours we would always have more children signing up for the course. We prefer to always accept as many children as possible, because we really want to give everyone the opportunity. Those who did not fit in simply left on their own volition. There were students who came for mainly social reasons, but only those who came out of a real interest in art, ended up staying.

Oren Ben
M o r e h ,
Instructor:

I joined the course six years ago. At first, I didn't know how to draw. My mother said that she will send me to an art course because I write well. I was in the 2nd grade. After two weeks, my sister Yafa joined as well—she also wanted to participate. I feel that my painting skills improved. I learned to paint with acrylic when we had the "Self-portrait" project. I also learned to work with clay, plaster, and newspapers.

Jacob, a long-
time student in
the course:

Oren, the instructor, gave us seven self-portraiture assignments. Every assignment was different. I enjoyed it very much, especially the sculpting lessons. I didn't know how to sculpt and it was my first time. I especially liked the assignment where everyone had to make a house and a person. I made Goberman—a man with superpowers who saves people and can teleport himself from place to place. I made a burning building where I save him and a house that he built in the woods. I keep this work on

display in my room.

It's a lot of fun here. The lessons help develop thinking in relation to painting. I'm always curious to find out what we'll do next year, and I always learn new things. It's important to study art—it helps with school assignments, and with life. For example, when you cook, when you make a soup, you can make a beautiful dish. It's like working with colors. It's a form of art.

Art gives you a different perspective on the world. In art you can make something that is only yours. You can paint something you know, but also something you don't know, and that's fun. Art opens up doors inside your mind.

common words

Ambassadors Project: The Art of getting involved

مشروع سفراء: الفن الكامن في التطوع

פרויקט שגרירים: האמנות שבהתנדבות

of the
the museum
of welfare
department of
it was
i gave
group of
the department
the community
with the
was a
at the
for the
to the
the city

*I gave I gave I
gave I gave I gave*

*it was it was it was it
was it was*

*group of group of
group of group of
group of*

was a was a was a was a

*the department the
department the
department the
department the
department*

*the community the community the
community the community the community*

at the at the at the at the at the for the for the for the for the

*with the with the with the
the with the*

**Naama Binski, Director of the Community Work Unit at the Bat Yam
Department of Welfare:**

I try not to think of the museum as a foreign element in the city, but rather try to assimilate it into the community and make the tools it offers accessible to the residents according to their needs. If we think of the city's residents as clients, then we need to figure out how can the museum turn into a community place that caters to the needs of its clients?

The collaboration between MoBY and the Department of Welfare started with an introductory workshop for the core team of social workers at the department. In this workshop, the social workers were introduced to various creative and artistic tools that they can incorporate in their professional work.

Afterwards, a group of single mothers were invited to participate in a joint project with the museum. Portraits were made together with their children. It was a great empowering experience. Later on the group expressed a need for a set for their local community theater, so in collaboration with the museum we built a wooden set. The next project was done with a group of volunteers—a group of pensioners. Being both clients and service providers with a lot of free time on their hands, they ended up in project "Ambassadors".

Oren Ben Moreh, Instructor at MoBY: *The idea of an Education & Community Department at the museum gave rise to the collaboration with the Department of Welfare. The aim was to turn the museum into a place that works for the benefit of the community and the neighborhood; a place that is not just meant for Tel Avivian art aficionados, but rather a space with a meaningful role in the city. It wasn't an easy task because at first there was a great deal of antagonism towards the museum on the part of the community. They felt like it wasn't truly theirs. It was a real shame because the museum is located right at the heart of the neighborhood, where the residents naturally congregate in the afternoon.*

From our first meeting with the city's Department of Welfare, we could tell that we are all on the same page. I met with Naama, who was in charge of the Community Work Unit, and together we thought in many directions and came up with potential projects.

Oren Ben Moreh, Instructor at MoBY: *With the help of the Department of Welfare, a group of about 10 pensioners who volunteer in various institutions around the city, was formed. I gave them a twelve-lessons painting class. This activity was a success and they wanted to continue it. That was before I left when I was pregnant. I continued to teach them right until I gave birth and they just couldn't get enough of it—they truly love art and volunteering. I felt like I needed a lot of patience. Some of the exercises I gave them were quite similar to those I gave the children,*

Integrating
Welfare and Art

AMBASSADORS PROJECT: *The Art of getting involved*

with just minor modifications. To them, it was very important to make aesthetic paintings that will give them a sense of competence. I needed to give them a lot of positive reinforcements. Some of them had no previous experience with painting and tried it for the first time. It was heartwarming to see how proud they were of their results. I gave them very open and intuitive exercises alongside highly demanding technical exercises, like drawing from observation. I felt that they really wanted to improve their technical skills. With drawing it's easy to see improvement after just a few pointers and suggestions. There was this woman who always said "my husband is not going to believe I drew this". They told me that they can't wait for Monday mornings when our class takes place. They had a great time. I felt like I can depart something to them. Their culminating exhibition was very moving.

Ariela Alimi, a social worker who accompanied the project on behalf of the Department of Welfare: *The aim was to reward our volunteers and bring in creative thinking into their volunteer work. They participated in a painting class with Oren Ben Moreh. They took what they have learned in the class and implemented it in their volunteer work, out of a desire to think outside the box. They volunteered at nursery schools, daycare centers, a Gymboree for single mothers, and an organization for the disabled. They met once a week for training. It was an amazing group of women. They used to arrive 45 minutes ahead of time, put in work and effort, and follow instructions to a T. bringing in creativity to volunteer work with children is extremely important. For example, following the painting class, one of the volunteers who used to bring a book with her and read it to the children, decided to let each child choose a book and then read it to them. To conclude, it was an excellent and fruitful collaboration.*

The Pensioners
Group: "The Art
of Volunteering"

פרויקט שגרירים:

האמנות שבהתנדבות

שילוב רווחה

ומוזיאון

נעמה בינסקי - מנהלת היחידה לעבודה קהילתית: אני לא רוצה לחשוב על המוזיאון כעל נטע זר בעיר אלא להטמיע אותו בקהילה ולהנגיש את הכלים שהוא מציע על פי הצרכים של התושבים. אם התושב מתפקד למעשה כלקוח, כיצד המוזיאון יכול לספק את צרכי התושבים ולהפוך למקום קהילתי?

את שיתוף הפעולה בין מחלקת הרווחה לבין מובי התחלנו בסדנת היכרות למעגל הצוות הפנימי של העובדים הסוציאליים במחלקה. בסדנה זו הם נחשפו לכלים אמנותיים יצירתיים שהם יכולים לשלב בעבודתם.

לאחר מכן אותרה קבוצת האימהות החד־הוריות לפרויקט משותף עם המוזיאון. נעשו פורטרטים בשילוב עם הילדים. היה מקסים ומעצים. בהמשך עלה צורך של בניית תפאורה לתיאטרון הקהילתי לאותה קבוצה. בשיתוף פעולה עם המוזיאון נבנתה תפאורה מעץ. הפרויקט הבא נעשה עם קבוצת המתנדבים - קבוצת פנסיונרים - מתוך מחשבה עליהם כעל צרכנים נותני שירות עם הרבה זמן פנוי. כך הם התגלגלו לפרויקט "שגרירים".

אורן בן מורה - מדריכה: מהרעיון של מחלקת קהילה במוזיאון נבע גם שיתוף הפעולה עם מחלקת הרווחה, במטרה להפוך את המוזיאון למקום שפועל למען הקהילה והשכונה; מקום שהוא לא רק לשוחרי אמנות מתל אביב שבאים לראות תערוכות, אלא מרחב שבאמת יש לו תפקיד בעיר. זה לא היה פשוט, כי היה שם המון אנטגוניזם מהקהילה כלפי המוזיאון. הם הרגישו שהוא לא שלהם. זה היה נורא חבל, כי המוזיאון נמצא ממש בתוך השכונה, ובאופן טבעי כולם מתאספים שם אחר הצהריים.

מהמפגש הראשון עם מחלקת רווחה וקהילה בבת ים הבנו שיש עם מי לעבוד ולדבר ושהם פתוחים מאוד לעשייה. נפגשתי עם נעמה, שהייתה אחראית עליהם. חשבנו על כל מיני פרויקטים אפשריים. החשיבה הלכה לכמה כיוונים.

אורן בן מורה - מדריכה: בעזרת מחלקת רווחה נוצרה קבוצה של כעשר פנסיונריות שמתנדבות בכל מיני מוסדות בעיר. העברתי להן קורס ציור של שנים־עשר מפגשים. הפעילות הזו הייתה מוצלחת מאוד והן רצו להמשיך. זה היה לפני שעזבתי כאשר הייתי בהריון. ממש עד הלידה לימדתי אותן והן רק רצו עוד ועוד, הן באמת רוצות להתנדב ובאמת אוהבות אמנות. הרגשתי שאני צריכה הרבה סבלנות. חלק מהתרגילים שהעברתי להן היו דומים מאוד לתרגילים עם הילדים, עם התאמות אחרות. להן היה מאוד חשוב שיצא יפה ולהרגיש שהן יכולות. היה צורך בהרבה חיזוקים. היו כאלו שלא ציירו לפני כן ובגיל מאוחר ניסו פעם ראשונה לצייר. זה היה מרגש מאוד לראות איך הן גאות בסופו של דבר בתוצרים שלהן. עשיתי איתן גם דברים תובעניים, טכניים מאוד, של רישום מתוך התבוננות, וגם עבודות חופשיות ואינטואיטיביות. הרגשתי שהן

مشروع سفراء:

الفن الكامن في التطوع

רצו מאוד לטפח את ההיבט הטכני. ברישום השיפור מהיר ופתאום מגיעים לתוצאות יפות מאוד אחרי כמה דגשים והכוונות. הייתה שם מישחי שתמיד אמרה: בעלי לא יאמין כשהוא יראה את זה. הן אמרו לי שכל השבוע הן מחכות ליום שני בבוקר. הן נהנו מאוד.

הרגשתי שאני נותנת להן משהו. היה באמת מרגש בתערוכה שלהן.

אריאלה אלימי, עו"ס שליוותה את הפרויקט מטעם מחלקת הרווחה: המטרה הייתה לצ'פר את המתנדבות ולהכניס את החשיבה היצירתית להתנדבות שלהן. הן השתתפו בקורס ציור ואמנות עם המדריכה אורן. הן לקחו מהציור שהם עשו וממה שהם למדו שם דברים ויישמו את זה בהתנדבות שלהן, מתוך רצון לחשוב מחוץ לקופסה. הן התנדבו בגני ילדים, במועדונית, במשחקייה של נשים חד־הוריות, בקהילה נגישה. הן היו קבוצה של מתנדבות שנכגשו אחת לחודש ועברו הדרכה. זו הייתה קבוצה מדהימה. המשתתפות היו מגיעות שלוש־רבעי שעה לפני הזמן, התמידו, השקיעו, עשו את הפעילות במהלך כל שעות המפגש. הכנסת חשיבה יצירתית הייתה דבר חשוב מאוד למי שעבד עם הילדים. למשל, הייתה אחת שהגיעה לספר שעת סיפור לילדים. היא נהגה להגיע עם ספר ואז החליטה לתת לכל ילד לבחור ספר ולהקריא לו חלק מהסיפור. לסיכום, אפשר לומר שהיה שיתוף פעולה מעולה ופורה.

الدمج بين المجتمع

والمتحف

نعمة ينسكي - مديرة وحدة العمل المجتمعي: أنا لا أريد أن أفكر عن المتحف كنبت غريب في المدينة بل غرسه في المجتمع وإتاحة الأدوات التي يوفرها وفقا لاحتياجات السكان. في حال كان المواطن في الواقع يتصرف كزبون، كيف يمكن أن يلي المتحف احتياجات السكان ويصبح مكانا مجتمعيًا؟

بدأنا التعاون بين قسم الرفاه الاجتماعي وموبي عبر ورشة عمل تعارفية لدائرة الأخصائيين الاجتماعيين الداخلية في القسم. حيث انكشفوا في هذه الورشة على الأدوات الفنية الإبداعية التي يمكنهم إدراجها في عملهم.

من ثم تم رصد مجموعة من الأمهات المعيلات الوحيدات لمشروع مشترك مع المتحف. حيث نفذت بورترية بالمشاركة مع الأطفال. كان الأمر عظيما وداعما. ثم جاءت لاحقا ضرورة بناء ديكور للمسرح المجتمعي لتلك المجموعة. بالتعاون مع المتحف تم بناء ديكور خشبي. وقد تم المشروع المقبل مع مجموعة من المتطوعين - مجموعة من المتقاعدين - من خلال التفكير بهم كمستهلكين من مقدمي الخدمات مع الكثير من وقت الفراغ. وهكذا تدرجوا لمشروع "سفراء".

أورن بن موريه - مرشدة: نبعت من فكرة قسم المجتمع في المتحف أيضا فكرة المشاركة مع دائرة الرفاه، من أجل جعل المتحف مكان يعمل لصالح المجتمع والجوار. مكان لا يقتصر فقط على عشاق الفن من تل أبيب الذين يأتون لرؤية المعارض، ولكن حيز لديه دور فاعل بحق في المدينة. لم يكن الأمر سهلا، لأنه كان هناك الكثير من العداء من قبل المجتمع المحلي تجاه المتحف. شعروا بأنه لم يكن لهم. كانت تلك خسارة حقيقية، لأن المتحف يقع في قلب الحي، وبطبيعة الحال يتجمع الكل هناك في فترة ما بعد الظهر.

أدركنا من الاجتماع الأول مع قسم الشؤون الاجتماعية والمجتمعية في بات يام أنه بالإمكان العمل والتحدث معهم وأن أبوابهم مفتوحة لأي مبادرة. التقيت مع نعماء، التي كانت المسؤولة عنهم. فكرنا بعدة أنواع من المشاريع الممكنة. وقد

ذهب التفكير في عدة اتجاهات.

أورن بن موريه - مرشدة: أنشأت بمساعدة قسم الرفاه مجموعة من عشر متقاعدات ممن يتطوعن في مختلف المؤسسات في المدينة. أعطيتهم دورة رسم من اثني عشر لقاء. وقد كان هذا النشاط ناجحا جدا وأردن أن يستمر. كان ذلك قبل أن أغادر عندما كنت حاملا. لقد علمتهم تماما قرب الولادة وكن يرغبن فقط بأكثر وأكثر، لقد أردن حقا التطوع وأحببن الفن بحق. شعرت بأنني في حاجة إلى الكثير من الصبر. كانت بعض التمارين التي أعطيتهم إياها تمارين مشابهة جدا للتمارين مع الأطفال ، مع ملاءمات أخرى. كان من المهم بالنسبة إليهن أن يشعرن أن الناتج جميل وأنهن قادرات. كانت هنالك حاجة للكثير من التعزيزات. جزء منهن لم يرسمن من قبل وقد حاولن الرسم لأول مرة في جيل متأخر. لقد كان من المثير جدا أن نرى كيف كن فخورات في نهاية المطاف بأعمالهن. نفذت معهم أيضا أمورا متطلبة للغاية، عالية التقنية ، كالرسم من خلال التأمل ، وكذلك الأعمال الحرة والبديئية. شعرت أنهم يرغبون كثيرا بتعزيز الجانب التقني. في التسجيل يكون التحسن سريعا وفجأة يصل الشخص إلى نتائج جيدة جدا بعد بضعة تشديدات وتوجيهات. كان هناك امرأة تقول دائما: زوجي لن يصدق عندما سيرى هذا. قالوا لي ان كل الاسبوع ينتظرن صباح الاثنين. لقد استمتعن كثيرا. شعرت بأنني أعطيهم شيئا ما . كان الأمر مثيرا حقا في معرضهم.

أريئيل أليمي، عاملة اجتماعية رافقت المشروع من قبل قسم الرفاه الاجتماعي: كان الهدف هو مكافأة المتطوعات وإدخال التفكير الإبداعي في عملية تطوعهن. وقد اشتركن في دورة في الرسم والفن مع المدرسة أورن. لقد أخذن من اللوحة التي نفذوها ومما تعلمن هناك أمورا قاموا بتطبيقها في تطوعهن من خلال الرغبة في التفكير خارج العلبة. فقد تطوعن في رياض الأطفال، النادي، مركز الألعاب للنساء المعيلات الوحيدات، ضمن الإتاحة المجتمعية. كن مجموعة من المتطوعات اللاتي اجتمعن مرة في الشهر، ومررن تدريبا. كانت مجموعة رائعة. كانت المشاركات تأتين قبل ثلاثة أرباع الساعة من الوقت، لقد استمرين، واطبن، مارسن النشاط خلال كل ساعات اللقاء. كان إدخال التفكير الإبداعي أمر مهم جدا لأولئك الذين عملوا مع الأطفال، فعلى سبيل المثال، إحداهن جاءت لأداء ساعة قصة للأطفال. لقد اعتادت الحضور مع كتاب ومن ثم قررت السماح لكل طفل أن يختار كتابا لتقرأ له بعضا من القصة. في الختام، يمكننا القول أنه كان تعاونا ممتازا ومثمرا.

مجموعة المتقاعدين :

"فن العمل التطوعي"

(mistakes guide us)

children
animation
child
studio
film
them
what
films
group
process

برج الأحلام: استديو "أولاد جامحون"

מגדל החלומות:
סטודיו "ילדי פרא"

THE TOWER OF DREAMS: "Wild Kids" Studio

children
animation
child
studio
film
them
what
films
group
process

children x21

The Tower of Dreams: "Wild Kids" Studio

Wild Kids Animation Studio is an educational project that deals with animation art, and in which children create films. Since its establishment in 2010, tens of films were made, many of them participated in international film festivals and even won awards. In 2014, the studio and MoBY led a joint project. In an interview with Max Epstein and Vasyl Sribny, the studio's founders, we followed the project's special work process and discussed the encounter with the Ethiopian community in Bat Yam.

The Studio's Approach

Our studio's animation activities for children and youth includes two components: the child and the film. Our ultimate goal is the child and not the film. The film is just a reflection of the process, which also holds great importance. We do not teach the children how to become animators, but rather they learn something more valuable: how to be curious about the world in which they live. They receive the tools with which they can also affect society and their surroundings.

This approach draws on the philosophy of Lina and Yuri Krasny, who ran an animation studio in the USSR and later brought it with them to Israel. We are their students. According to this philosophy, the language of animation helps us in developing the individual talents of each child. The instructor's mission is to reveal these talents and give the children the right tools to develop them. Children who come to the studio learn what a creative process is, how to work as a team, and consider the talents and capabilities of their friends. They learn to respect each other and let each other be heard. The process they go through is only possible because it is a joint group process.

Animation is diverse language, which allows the child to develop in multiple directions while creating a short film. Narrative, image, sound, motion—these are all their main tools. Each child invests his personal abilities in the right tool

for him. The children express themselves in many mediums, such as painting, sculpture, music and acting. They develop storytelling, directing, personification, and animation skills.

The animation at Wild Kids is based on autobiographical experiences—books read, films watched, trips taken, stories from around the city, failed school exams, first loves, fear of the dark, the hope to catch a shooting star, or just the smell of rain. All these find expression on the animation table. The collage that is created beautifully reflects the hidden corners of the children's minds. Films produced at the Wild Kids studio testify to the atmosphere and the time in which they were created.

Collaborating with Practicing Artists and Creating with no Previous Knowledge

The studio acts as a lab to which we bring the experience of both parties—the child and the practicing artist. The children are of different ages and they arrive with no previous knowledge in animation. We give them the opportunity to do things with no previous knowledge. In fact, we also give them the opportunity to make mistakes. Mistakes guide us. In relation to art, we discover that the boldest decisions

are made when we have no previous knowledge. In some cases, these attempts

Min sentence length (words) :

boarder on insolence, however, they lead to a powerful experience and courageous discoveries—discoveries that an educated person could never make because they would never allow themselves to be insolent. The artist gives the child the correct reference and says: “what you discovered is brilliant and amazing, but let me show you who has done it before you”. For example, a 13-year-old boy who has seen Charlie Chaplin films for the first time and was in awe. Many populations come through this place. Every child builds their own personal art-historical narrative. This is another interesting aspect, because it means instructors should be prepared with the right references up their sleeves. It is very exciting to witness what is happening on our workstations.

Site-specific Work

We brought a new element into the philosophy of Lina and Yuri Krasny: All artist, in all stages of their development, whether they're young or old, are inspired by their surroundings. We defined ourselves as a “site-specific” studio. Every project we start is contingent on where we are at that moment—materials, sounds, etc. We raise and try to answer the question of the site. The personal experience of the child is also very important to us. Together we ask what is the connection between where we are and what concerns us personally; we compare ‘what is’ with ‘what we can imagine’, and examine how we can integrate the two. The definition of ‘site-specific’ is key in the studio's work. Therefore, every film is a portrait of the group who made it and the place where it was made. This is a characteristic of all the Wild Kids projects. The process is based on an understanding of child psychology at the different ages. We start with a game and play with animation. As the children get older they deal with a shared theme

or question—a type of guiding mythology. During late adolescence, they already engage in individual projects and direct their own films. These are the most moving projects, because they touch upon the deep pain of being a part of society.

"أطفال جامحون بات يام"

Wild Kids in Bat Yam

We responded to MoBY's initiative, and in February 2014, with the help of the Bat Yam Center for Excellence we began scouting children for the project. The chosen group included mostly children from the Ethiopian community. We were unknowledgeable about the Ethiopian culture and population. We tried to understand what children love and what they hate in the environment they live in, as well as what surprises them. Our goal was to find a way in which they will open up and not be afraid, because it makes us happy when children speak from the heart.

The first lesson took place at their school. Twelve children arrived and the initial reaction was: "Come on let's make a movie", as if that's all there is to it. We know that reaching far and deep requires some time. After three lessons, when they found out that they cannot use cell phones in class, the group got smaller and only two children remained. It was a very sad moment. The next lesson we began a reverse process when one girl asked if she can bring her brother. Those two "wild kids" who remained became ambassadors of the studio. They are

the ones who invited the rest of the group. Towards the end of the project the

>>

מגדל החלומות: סטודיו "ילדי פרא"

number climbed back to twelve children, this time twelve children who wanted to be a part of it. They realized they won't be able to make the film on their own, because it's just too much work, so they called their friends. Very quickly they became a group of children who participated because they wanted to and not because they had to.

In most cases, art teachers teach students how to create basic images. For children from the Ethiopian community, things like a tree, a bird, and a house, are very different from what other children know, and the studio accommodated their imagery. We explained to them that when it comes to personal feelings, no two trees are alike, and tried to encourage them to observe inquisitively.

Work on the actual film began in the last third of the project. The children chose to document the events they encountered in the neighborhood or on their way to the museum. We used scavenged materials, especially cardboard we found around the commercial area. We employed two techniques: stop motion, which is the animation of an object and a cut out character, and a technique called pixilation, which turns the participants themselves into animated characters. In terms of the overall appearance, the setting we made was a model of the neighborhood, which consisted of the children's houses.

In September, the group drove together with the museum's team to the Wild Kids festival at the Hansen House in Jerusalem, where all the films were screened. The happening included a friendly competition in which each child receives a positive review of their film in a category that emphasizes the film's forte. In the spirit of the studio, the jury panel included both creative professionals and 'wild kids' who contributed their input. This was an important event that brought together children of different ages from across the country, and gave them the opportunity to get to know each other through their films.

סטודיו "ילדי פרא" (Wild Kids Animation Studio) הוא פרויקט חינוכי אמנותי העוסק באנימציה, ובמסגרתו ילדים יוצרים סרטים. מאז שנוסד ב־2010 נוצרו בו עשרות סרטים, ורבים מהם השתתפו בפסטיבלים בינלאומיים ואף זכו בפרסים. בשנת 2014 התקיים פרויקט משותף לסטודיו ולמוזיאון בת ים. בריאיון עם מקס אפשטיין ווסיל סרבני, מייסדי הסטודיו, התחקינו אחר תהליך העבודה המיוחד שלו ושוחחנו על המפגש עם הקהילה האתיופית בבת ים.

תפיסת הסטודיו

פעילות הסטודיו שלנו לאנימציה לילדים ונוער כוללת שני מרכיבים: ילד וסרט. הילד הוא מטרת-העל ולא הסרט. הסרט הוא רק שיקוף של התהליך, וגם לזה יש חשיבות. אנחנו לא מלמדים את הילדים להפוך לאנימטורים. הם לומדים משהו חשוב יותר: להיות סקרנים בהתייחסות שלהם לעולם שבתוכו הם חיים. הם מקבלים כלים שבעזרתם הם יכולים גם להשפיע על החברה ועל המרחב מסביב.

התפיסה הזו נשענת על המשנה של לינה וירי קרסני, שהפעילו סטודיו לאנימציה בברית המועצות ובדמשק הביאו אותה גם לארץ. אנחנו התלמידים שלהם. על פי התפיסה, שפת האנימציה משמשת אותנו לפתח את הכישרונות של כל אחד מהילדים. מטרת המנחה היא לגלות אותם ולתת לו כלים נכונים כדי לפתח אותם. ילדים שבאים לסטודיו עובדים בתהליך היצירה והעבודה שלהם כקבוצה ולומדים להתייחס לכישרונות וליכולות של האחר. הם לומדים לכבד אחד את השני ולתת לזה מקום. התהליך שהם עוברים אפשרי רק בגלל שמדובר בתהליך משותף וקבוצתי.

אנימציה היא שפה מגוונת, המאפשרת לילד התפתחות רב-כיוונית תוך כדי יצירת הסרט הקצר. סיפור, דימוי, צליל, תנועה – כל אלו הם כלי העבודה העיקריים. כל ילד משקיע את יכולתו האישית בכלי המתאים לו. הילד מבטא את עצמו בתחומים רבים, כגון ציור, פיסול, מוזיקה ומשחק. הוא מפתח כישורים של תכנון מהלך סיפורי, בימוי, האנשה והנפשה. העשייה ב"ילדי פרא" מתבססת על חוויות אוטוביוגרפיות – ספרים שנקראו, סרטים שנצפו, טיולים, סיפורים שהתרחשו ברחובות העיר, כישלונות במבחנים, אהבות ראשונות, הפחד מהחושך, הציפייה לכוכב נופל או סתם ריח של גשם. כל אלה באים לידי ביטוי על שולחן האנימציה. הקולאז' שנוצר משקף באופן מדהים את הפינות הנסתרות בנפש של הילדים. הסרטים שנעשו ב"ילדי פרא" הם מעין עדות לאווירה ולזמן שבו הם נוצרו.

שיתוף פעולה עם אמנים פעילים ויצירה ללא ידע מקדים

הסטודיו עובד במתכונת של מעבדה, שלתוכה אנחנו מביאים את הניסיון של שני הצדדים – האמן הפעיל והילד. הילדים הם בגילאים שונים ומגיעים ללא ידע באנימציה. אנחנו נותנים להם אפשרות לעשות דברים ללא ידע. למעשה, אנחנו נותנים להם גם אפשרות לטעות. הטעויות

מכוונות אותם. תוך כדי עשייה אנחנו מגלים את הצעדים האמיצים ביותר על סמך התפיסה שאין ידע מוקדם או ידע מועט שלא קשור לאמנות. בחלק מהמקרים הניסיונות גובלים בחוצפה, אך הם מביאים לחוויה חזקה ולגילויים אמיצים מאוד – גילויים שאדם עם השכלה לא יכול להתקרב אליהם, מפני שהוא לא מרשה לעצמו את הצעד הקודם. האמן נותן לילד את הרפרנס הנכון ואומר לו: מה שגילית הוא דבר מבריק ומדהים, אבל בוא תראה מי עשה את זה לפניך. למשל, ילד בן 13 שראה את הסרטים של צ'רלי צ'אפלין לראשונה ונדהם. המון אוכלוסיות עוברות דרכנו. כל ילד בונה לעצמו נרטיב של תולדות האמנות, שהוא נרטיב אישי. זה עוד היבט מעניין, כי המנחים צריכים להיות מכוונים מאוד לתגובה מיידית ולרפרנס הנכון ככלי. מרגש מאוד לגלות את מה שקורה על שולחן העבודה שלנו.

עבודה תלוית מקום

לתוך התפיסה של לינה ויורי קרסני הכנסנו מרכיב חדש: כל אמן, בכל שלב של ההתפתחות שלו, צעיר או מבוגר, מתבסס על הסביבה שהוא נמצא בה. הגדרנו את עצמנו כסטודיו "תלוי מקום". כל פרויקט שאנחנו מתחילים תלוי במקום שנמצאים בו – חומרים, צלילים ועוד. אנחנו לומדים ומנסים לגלות מה השאלה של המקום. חשובה לנו גם החוויה האישית של הילד. אנחנו שואלים יחד מה החיבור בין המקום שבו אנחנו נמצאים ובין מה שמעסיק ומדאיג אותנו אישית; אנחנו בודקים את השילוב בין מה שנמצא לבין מה שאנחנו מסוגלים לדמיין ואין אפשר לשנות את הקיים. ההגדרה של "תלוי מקום" היא תפיסה חשובה לסטודיו. לכן כל סרט הוא דיוקן של הקבוצה שעשתה אותו ושל המקום שבו הוא נעשה. זה מאפיין של הפרויקטים של "ילדי פרא". התהליך מבוסס על הבנת הפסיכולוגיה של גיל הילד. מתחילים ממשחק שכולל אנימציה והנפשה. כשהילדים מתבגרים הם עוסקים בשאלה משותפת של הקבוצה, באגדה של הקבוצה, ועובדים על פיה. בגיל ההתבגרות המאוחר הם כבר עוסקים בפרויקטים אישיים, בסרטים שהם מביימים. אלו פרויקטים מרגשים ביותר, כי הם נוגעים בעומק הכאבים של להיות חלק מהחברה.

"ילדים פרועים" בבת ים

נענינו ליוזמה של מוזיאון בת ים והתחלנו בחודש פברואר 2014 באיתור ילדים לפרויקט, בסיוע "מרכז המצוינות של בת ים". הקבוצה שנבחרה כללה ברובה ילדים מהקהילה האתיופית. היינו חסרי ידע לגבי האוכלוסייה מהתרבות הזו. ניסינו בעיקר להבין מה הילדים אוהבים ושונאים בסביבה שהם גרים בה ומה מפתיע אותם. המטרה שלנו הייתה למצוא דרך שבה הם יוכלו להיפתח ולא לפחד, כי משמח אותנו לגלות שילדים אומרים דברים מהלב. העברנו פגישה מסוימת בבית הספר עצמו. שנים־עשר ילדים הגיעו והתגובה הראשונית הייתה: "יאללה בואו נעשה סרט", כאילו שבכך זה מסתיים. אנחנו יודעים שכדי להגיע לעומקים צריך לא מעט זמן. אחרי שלוש פגישות, כשגילו שאי־אפשר להשתמש בפלאפונים תוך כדי השיעור, הקבוצה הצטמצמה. נשארו שני ילדים. זה היה רגע עצוב מאוד. במפגש לאחר מכן התחיל תהליך הפוך כשילדה אחת שאלה: אפשר להביא את אח שלי? אותם שני "ילדי פרא" שנשארו בקבוצה הפכו להיות החברה שמפיצים את הסטודיו. הם אלו שהזמינו את שאר הקבוצה. לקראת

סוף הפרויקט הגענו שוב לשנים־עשר ילדים, שרצו להיות חלק מזה. הם קלטו שהסרט לא יתקיים אם הם רק שניים, כי זה פשוט המון עבודה. הם גם הבינו שמה שיכול להיות יעיל הוא לקרוא לחברים. מהר מאוד הפכנו להיות קבוצה שרוצים להיות בה ולא חייבים להיות בה. ברוב המקרים מורים לאמנות מלמדים איך ליצור דימויים בסיסיים. עבור ילדים מהקהילה האתיופית המושגים של עץ, ציפור ובית הם שונים מהמוכר לילדים אחרים. בסטודיו היה מקום לדימויים שלהם, למשל ספירלה. הסברנו להם, לדוגמה, שבשביל שנגדיר מה אתה מרגיש ומה אני מרגיש אין שני עצים שהם אותו הדבר. ניסינו לעודד אותם להתבונן בסקרנות. העבודה על הסרט עצמו התחילה בשליש האחרון של הפרויקט. הם בחרו לתעד את ההתרחשויות שקורות להם בשכונה או בדרך למוזיאון. השתמשנו בחומרים שמצויים ברחוב, בעיקר קרטונים זרוקים בסביבה של המרכז המסחרי. עבדנו עם שתי טכניקות: טופ מושן, שזה הנפשה של חפץ ודמות מצוירת עשויה בגזירת נייר וקרטונים, וכן בטכניקה שנקראת פיקסלציה, שהופכת את המשתתף לבובת אנימציה בעצמו. מבחינת המראה הכללי, המיצב שנבנה לצילומי הסרט היה השכונה. היא נבנתה מהבתים של הילדים.

בחודש ספטמבר הקבוצה נסעה יחד עם צוות המוזיאון להפינג "ילדי פרא" בבית הנסן בירושלים, להקרנת כל סרטי הסטודיו. בסוף התקיימה תחרות ידיונית. כל אחד מקבל ביקורת טובה על הסרט שלו בקטגוריה כלשהי. נקודת חוזק. ועד השופטים בנוי כמו כל שאר הדברים בסטודיו: מאנשי מקצוע ומ"ילדי פרא" שנתנו את דעתם. האירוע חשוב בכך שלילדי הסטודיו, בגילאים שונים מאזורים שונים ברחבי הארץ, תזוהי אפשרות להכיר אחד את השני ומה מעניין אותם דרך הסרטים.

برج الأحلام: أستوديو "أطفال جامحون"

استوديو "أطفال جامحون" (Wild Kids Animation Studio) هو مشروع تربيوي يعمل في فن الرسوم المتحركة، في إطاره يصنع الأطفال أفلاما. منذ تأسيسه في عام ٢٠١٠ صنعت فيه العشرات من الأفلام، وشارك العديد منها في مهرجانات دولية حتى أنها حصلت على جوائز. في عام ٢٠١٤ تم إنشاء مشروع مشترك بين الاستوديو ومتحف بات يامر. في مقابلة مع ماكس ابشتاين وفاسيل سرباني، مؤسسي الاستوديو، تابعنا عملية العمل الخاصة بالاستديو، وتحدثنا عن اللقاء مع الجالية الإثيوبية في بات يامر.

تصور الاستوديو

تشمل أنشطتنا في الاستوديو للرسوم المتحركة للأطفال والشباب على مكونين: الولد والفيلم. الطفل هو الهدف النهائي وليس الفيلم. الفيلم هو مجرد انعكاس لهذه العملية، وهذا مهم أيضا. نحن لا نعلم أطفالنا ليصبخوا مخرجي أفلام الرسوم المتحركة. هم يتعلمون شيئا أكثر أهمية: أن يكونوا فضوليين بشأن موقفهم من العالم الذي يعيشون فيه. فهم يحصلون على الأدوات التي يمكنهم من خلالها التأثيرعلى المجتمع والحيز المحيط. ويستند هذا المفهوم على مبدأ لينا ويوري كراسني، اللذان أسسا استوديو للرسوم المتحركة في الاتحاد السوفيتي وجلبوه في وقت لاحق لإسرائيل. نحن طلابهم. ووفقا لهذا المفهوم، نستخدم لغة الرسوم المتحركة في تطوير

مواهب كل طفل وولد. غرض الموجه هو اكتشاف هذه المواهب ومنحها الأدوات المناسبة لتطويرها. يعمل الأطفال الذين يأتون للاستوديو ويعملون ضمن العملية الإبداعية كفريق واحد، ويتعلمون كيفية التعامل مع مواهب و قدرات الآخرين. كما يتعلمون احترام بعضهم البعض وإعطاء ذلك مكانا. العملية التي يمرون من خلالها ممكنة فقط لأن الحديث يدور عن عملية مشتركة وجماعية.

الرسوم المتحركة هي لغة متنوعة، تتيح للطفل نموا متعدد الاتجاهات أثناء صناعة الفيلم القصير. القصة، الصورة ،الصوت والحركة - كل هذه هي أدوات العمل الرئيسية. كل طفل يستثمر قدراته الشخصية في الأداة المناسبة له. يعبر الطفل عن نفسه في العديد من المجالات، مثل الرسم ،النحت ،الموسيقى والتمثيل. كما يطور مهارات لتخطيط العملية السردية ،الإخراج، الأنسنة والتحريك.

يعتمد العمل في "اولاد جامحون" على أساس خبرات السيرة الذاتية - الكتب التي قرأت، الأفلام التي شوهدت، الرحلات، القصص التي حدثت في شوارع المدينة، الفشل في الامتحانات ، الحب الأول، الخوف من الظلام، توقع نيزك أو مجرد رائحة المطر. وتنعكس كل هذه على طاولة الرسوم المتحركة. الكولاج الذي يشكل يعكس بشكل مذهل الزوايا الخفية من روح الأطفال. الأفلام التي صنعت في "أولاد جامحون" هي بمثابة شهادة على الأجواء والوقت الذي تم إنشاؤها فيه.

التعاون مع الفنانين الناشطين دون معرفة أولية

يعمل الاستوديو على شكل المختبر، إليه نجلب تجربة كلا الجانبين - الفنان الفعال والطفل. الأطفال هم من مختلف الأعمار، ويأتون دون أي معرفة بالرسوم المتحركة. نحن نعطيهم فرصة عمل الأشياء دون معرفة. في الواقع، فاننا نقدم لهم أيضا امكانية الخطأ. فالأخطاء عمليا توجههم. أثناء العمل نكتشف الخطوات الأكثر شجاعة على أساس أنه لا توجد أي معرفة مسبقة أو القليل من المعرفة التي لا علاقة لها بالفن. في بعض الحالات تكون المحاولات على حدود الوقاحة، لكنها تجلب خبرة قوية واكتشافات شجاعة جدا - اكتشافات لا يستطيع الشخص مع التعليم الاقتراب منها، لأنه لا يسمح لنفسه الخطوة السابقة. يعطي الفنان الطفل المرجع الصحيح ويقول له ما اكتشفته هو شيء رائع ومدهش، ولكن تعال لترى من فعل ذلك قبلك. على سبيل المثال، صبي يبلغ من العمر ١٣ عاما والذي شاهد أفلام شارلي شابلن لأول مرة واستغرب. الكثير من قطاعات السكان تمر عبرنا. كل طفل يبنى لنفسه سردية لتاريخ الفن، وهي سردية شخصية. هذا هو جانب آخر مثير للاهتمام، لأن على الموجهين أن يكونوا مجهزين جدا لرد فعل فوري والمرجع الصحيح كأداة. من المثير للغاية اكتشاف ما يحدث على طاولة عملنا.

العمل المتعلق بالمكان

أدخلنا لطريقة لنا ويوري كراسني عنصرًا جديدًا: كل فنان، في كل مرحلة من مراحل تطوره، صغيرًا كان أو كبيرًا، يستند ذلك على البيئة التي هو فيها. لقد عرفنا انفسنا كاستوديو " مرتبط بالمكان ". كل مشروع نبدأ به يعتمد على المكان الذي نتواجد فيه - المواد، النغمات وغيرها. نحن نعلم ونحاول معرفة ما هو سؤال المكان. كما نهتما التجربة الشخصية للطفل. نحن نسأل معا ما العلاقة بين المكان الذي نحن فيه وما يشغلنا ويقلقنا شخصيا. نحن نفحص الدمج بين ما هو موجود وماذا يمكننا أن نتصور وكيف يمكننا تغيير الوضع الراهن.

تعريف " متعلق بالمكان " هو مفهوم هام للاستديو. ولذلك فإن كل فيلم هو صورة ذاتية للمجموعة التي صنعته والمكان الذي صنع فيه. ذلك يميز مشاريع " أطفال جامحون". وتستند العملية على فهم علم النفس لعمر الطفل. نبدأ بلعبة تشمل الكرتون والرسوم المتحركة. عندما يكبر الأطفال في السن يتعاملون مع سؤال مشترك للمجموعة، أسطورة المجموعة، ويعملون وفقها. في مرحلة المراهقة المتأخرة يعملون في مشاريع فردية، في الأفلام التي يخرجونها. تلك المشاريع الأكثر إثارة، لأنها تلامس عمق الأكم في أن تكون جزءا من المجتمع.

"أطفال جامحون" بات يام

قبلنا المبادرة من متحف بات يام وفي فبراير ٢٠١٤ بدأنا بالبحث عن الأطفال للمشروع ، بمساعدة من "مركز تفوق بات يام". ضمت المجموعة المختارة أطفالا معظمهم من الجالية الإثيوبية. كنا على جهل بثقافة هذه الفئة من السكان. حاولنا أساسا أن نفهم ما يحبه الاطفال وما الذي يكرهونه في المحيط الذي يعيشون فيه وما الذي يفاجئهم. كان هدفنا إيجاد الطريقة التي سوف يفتحوا من خلالها ولا يخافوا، لأنه يسعدنا اكتشاف أن الأطفال يقولون أشياء من القلب. مررنا لقاء في المدرسة نفسها. جاء اثنا عشر طفلا وكان رد الفعل الأولي: "هيا دعونا نصنع فيلما"، كأن الأمر سينتهي بذلك. نحن نعلم أنه من أجل الوصول إلى الأعماق نحتاج إلى بعض الوقت. بعد ثلاث جلسات، عندما اكتشفوا أنه لا يمكنك استخدام الهواتف المحمولة أثناء الحصة، تقلصت المجموعة. بقي طفلين. لقد كانت تلك لحظة حزينة جدا. في اللقاء التالي بدأت عملية عكسية عندما سألت إحدى البنات: هل يمكن أن أحضر أخي؟ هذين "الطفلين العجيبين" اللذين لم يتركا المجموعة تحولا للشركة التي تروج الاستوديو. هم الذين دعوا بقية المجموعة. في نهاية المشروع عدنا لإثني عشر طفلا، ممن يريدون أن يكونوا جزءا من ذلك. لقد أدركوا أن الفيلم لن ينفذ إذا كانوا اثنين فقط، لأنه يتطلب الكثير من العمل. أدركوا أيضا أن ما يمكن أن يكون فعالا هو دعوة الأصدقاء. سرعان ما تحولنا لمجموعة يريدون أن يكونوا فيها، وليسوا مجبورين أن يكونوا فيها.

في غالبية الأحيان يعلم معلمو الفن كيفية إنشاء الصور الأساسية. بالنسبة للأطفال من الجالية الاثيوبية فإن تعابير مثل شجرة، طير ومنزل هي مختلفة عن المعروف لدى الأطفال الآخرين. في الاستوديو كان هنالك مكانا للصور الخاصة بهم ، على سبيل المثال الدوامة. شرحنا ذلك، على سبيل المثال، أنه لكي تحدد ما تشعر به وما أشعر به أنا لا توجد اثنتين من الأشجار هي نفسها. حاولنا تشجيعهم على التأمل بفضول.

بدأ العمل على الفيلم نفسه في الثلث الأخير من المشروع. فقد اختاروا تسجيل الأحداث التي حدثت لهم في الحي أو في الطريق إلى المتحف. استخدمنا المواد الموجودة في الشارع، خصوصا العلب المتناثرة حول مركز التسوق. لقد عملنا مع تقنيتين: ستوب موشن، وهي عبارة عن تحريك لغرض وشخصية مرسومة بقص الورق والورق المقوى، وكذلك تقنية تسمى بيكسيلاشن، وهي تحول المشارك بنفسه لدمية رسوم متحركة. من حيث المظهر العام، الخلفية التي تم بناءها لتصوير الفيلم كانت الحي. حيث تم بناؤه من بيوت الأطفال.

في شهر سبتمبر، سافرت المجموعة مع طاقم المتحف لكرنفال "أطفال البرية" في بيت هانسن في القدس، لعرض جميع أفلام الاستوديو. في النهاية كانت هناك منافسة ودية. كل شخص يحصل على نقد جيد على فيلمه في كل فئة. تكون طاقم الحكم مثل جميع الأشياء الأخرى في الاستوديو: من المهنيين و"أطفال جامحون" ممن أعطوا رأيهم. الحدث مهم لأنه ستعطى لأولاد الاستوديو من جميع الأعمار ومن مناطق مختلفة في جميع أنحاء البلاد، امكانية التعارف فيما بينهم ومشاركة اهتماماتهم من خلال الأفلام.

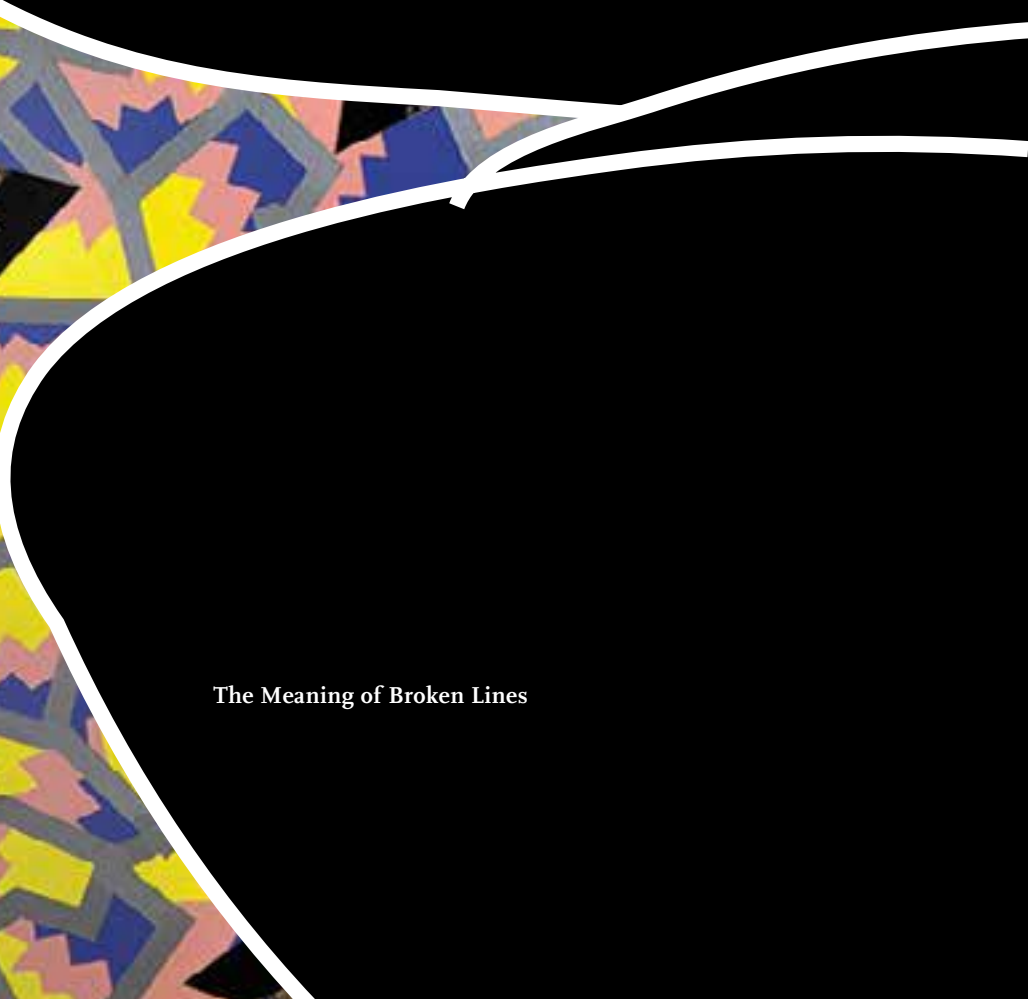

לתת משמעות לקווים השבורים

إعطاء معنى للخطوط المكسورة

The Meaning of Broken Lines

(تم خلق نوع من السحر هناك)

إعطاء معنى للخطوط المكسورة هاجر شابيرا

عملي في قسم التعليم في موي بات يام ترافقة دراسة رسمية لتدريس الفن، مع أن الدرس الأهم الذي حصلت عليه ضمن احترافي ضمن نشاطاتي الاجتماعية والمجتمعية عندما نظمنا معرض "أرض المخلوقات البرية" في ختام مشروع لتعليم ذوي الاحتياجات الخاصة مع جمعية "ياد رحيل".

لقد دهشت من الحالة العاطفية التي وجدت نفسي فيها في المعرض الذي نظم لهذه المجموعة من الأطفال الموجودين في نويديّة الجمعية. لقد كرّسنا ورشة العمل لفعالية ضمن مشروع مشترك مع هؤلاء الأطفال الحساسين. فقد قمنا بالتنظيف، علقنا المعروضات بشكل جميل، رتبنا إشارات الأسماء والنصوص، وبعبارة أخرى - فقد تعاملنا بجد مع كل منتج ومنتج. أصبحت مرممة خبيرة للأجسام المعاد تدويرها. لقد عملنا مع الكثير من الحب، مع العلم أن الأعمال الحساسة والهشة لهؤلاء الأولاد تحمل الكثير من المعنى. تضمن المشروع حوالي سبع لقاءات من ساعة وربع، رافقها طاقم من النويديّة. بالنسبة لي، كانت جماليات العمل ثانوية مقابل الشيء الرئيسي - تجربة النجاح وفضول الأطفال. كان أهم شيء بالنسبة لنا أن الطفل سوف يقرر كيف سيبدو عمله . بحيث لا نرسم له أو نحل مشكلته. قمنا بكل ما نحتاجه لمساعدته على اتخاذ قرار. إذا كانت هناك حاجة إلى تبسيط الأمور نبسطها، ولكن هو من يقرر في نهاية المطاف كيف تبدو الامور.

ثم، في لحظة الذروة، عندما جاء الأطفال للـ "معرض" الذي يعتبر لهم فقط، وفي المتحف أيضا، مستحمين ومتحمسين، مع الأهل، الأشقاء والأصدقاء وحتى المعلمين، فخورين بنواتجهم التي تتلج الصدر - تم خلق نوع من السحر هناك. فجأة، زرعت خطوطهم المكسورة في هذه الأعمال بالكثير من المعنى.

يدور الحديث عن "زغاليل" في صفوف الأول والثاني، أنا متأكدة من أن العديد منهم سيبتعدون عن الفن عندما يكبرون، على الرغم من أن الأطفال لديهم دائما موهبة وبوفرة. ومع ذلك، لقد رأيت الكثير من الفخر الذي شعروا به في ذاك المساء. لقد تعرفت على الإحساس بالمكان المادي الذي تلقوه فجأة في العالم، في هذا اللقاء الاحتفالي الذي خصص كله لشرفهم. كما عرض في هذه المناسبة فيلم عن العملية برمتها.

أشعر أنه عندما يتم فعل الأشياء بهذه الطريقة، فإن لكل من التجربة واللقاء الفني القدرة على أن يصبح تجربة تمكين عظمى للطفل أو الشخص البالغ. بالنسبة لي هذا أمر مهم جدا في جوهر مهنتنا - الفنانون والمربون.

(שם נוצר איזשהו קסם)

ילדים ילדים
ילדים ילדים
ילדים ילדים הם
הם הם הם הם
הם דבר דבר
דבר דברים דב-
דים דברים

The Meaning of Broken Lines

Hagar Shapira

החלטה. אם צריך לפשט את הדברים נפשט, אך הוא שיחליט בסוף כיצד ייראו הדברים. אז, ברגע השיא, כאשר הילדים הגיעו ל"תערוכה" שהיא רק שלהם, ועוד במוזיאון, מקולחים ונרגשים, עם הורים, אחים, חברים ואף מורים, משוויצים בגאווה ביצורים מכמירי הלב שלהם. שם נוצר איזשהו קסם. פתאום הקווים השבורים האלו שלהם בעבודות נטענו בהמון משמעות. מדובר ב"צוציקים" בכיתות א'-ב', ואני די משוכנעת שרבים מהם יתרחקו מהאמנות כאשר יגדלו, אך על פי שכישרון לילדים תמיד יש בשפע. בכל זאת, ראיתי את הגאווה הרבה שהם חשו באותו ערב. זיהיתי את תחושת המקום הפיזי שהם פתאום קיבלו בעולם, בכינוס החגיגי הזה שהיה כולו מוקדש לכבודם. במעמד הוקרן גם סרט על התהליך כולו. אני מרגישה שכאשר עושים את הדברים בצורה כזו, לכל החוויה והמפגש האמנותי יש פוטנציאל להפוך לחוויה מעצימה מאוד עבור ילד או אדם בוגר. מבחינתי זהו דבר משמעותי מאוד במהות המקצוע שלנו – אמנים ומחנכים.

עבודתי במחלקת החינוך של מובי בת ים מלווה בלימודים פורמליים של הוראת אמנות, אולם את השיעור החשוב ביותר שקיבלתי לאחרונה בהתמקצעות שלי בפעילות חברתית-קהילתית חוויתי כאשר ערכנו את תערוכת "ארץ יצורי הפרא" לסיום פרויקט חינוך מיוחד של המחלקה עם עמותת "יד רחל". נדהמתי מהמעמד המרגש שאליו נקלעתי בתערוכה שנערכה לקבוצה זו של ילדים הנמצאים במועדונית של העמותה. הקדשנו את הסדנה שלנו לאירוע של פרויקט משותף עם אותם ילדים רגישים. ניקינו, תלינו יפה, סידרנו תגי שם וטקסטים, או במילים אחרות – פשוט התייחסנו ממש ברצינות לכל תוצר ותוצר. הפכתי לרסטורטורית מומחית של קונסטרוקציות ממוחזרות. עבדנו באהבה רבה, מתוך ידיעה שלעבודות העדינות והשבירות של הילדים הללו יש הרבה משמעות. הפרויקט כלל כשבעה מפגשים של כשעה ורבע בלוויית צוות המועדונית. מבחינתי האסתטיקה של העבודות הייתה משנית לעצם הדבר העיקרי – חוויית ההצלחה והסקרנות של הילדים. עבורנו הדבר החשוב מכול היה שהילד הוא שיחליט כיצד תיראה עבודתו. חלילה לא נצייר עבורו או נפתור לו את הבעיה. עשינו כל מה שצריך כדי לעזור לו לקבל

My work at MoBY's Community & Education Department goes hand in hand with my formal art education studies, and yet the most important lesson I have recently learned while specializing in community social activity, was when we held the exhibition "*Where the Wondrous Things Are*" to mark the end of a special educational project in collaboration with the Yad Rachel organization. I was amazed by the emotional state I found myself in while working on the exhibition, which displayed works by children from the organization's daycare center. We've dedicated our workshop space to host the event culminating this joined project. We've cleaned the space, hung the works on the walls, labeled them with names and texts, or in other words—simply payed special attention to each and every work these sensitive children made. I became a master restorer of constructions from recycled materials. Knowing that these children's

fragile and delicate works have great meaning made it a labor of love. The project included seven 75-minute lessons with the children and the daycare center team. For me, the aesthetics of the works was secondary to its actual meaning—the children's curiosity and sense of self-efficacy. For us, the most important thing was that the children decide for themselves how their works are going to look like. We deliberately refrained from helping them in the production process or problem-solving. We only helped them in arriving at a decision. If they needed things to be simplified then we helped them to simplify, but ultimately they were the ones who decided what form things will take. Then, at the peak moment, when the children arrived all showered and excited with their parents, siblings, friends and even teachers, to their "exhibition" at an actual museum, and proudly

showed off their heartwarming creatures—there was a certain magic in the air. Suddenly the broken lines in their works were injected with so much meaning. These are wee children, aged 6-7, and although these children are extremely talented, I am pretty sure that most of them will lose interest in art as they grow up. Nevertheless, I saw the great pride they took in their work that night. I recognized their sudden sense of place in the world at this festive gathering which was dedicated only to them, and which included a video documenting the entire process. I feel that when you do things this way, the entire experience and the encounter with art, has the potential to become an empowering experience for a child or an adult. I see it as a very meaningful thing and a part of the essence of our profession as artists and educators.

לתת משמעות לקווים השבורים הגר שפירא

צילום: יערה אורן
Yaara Oren <>
يعراه أورن

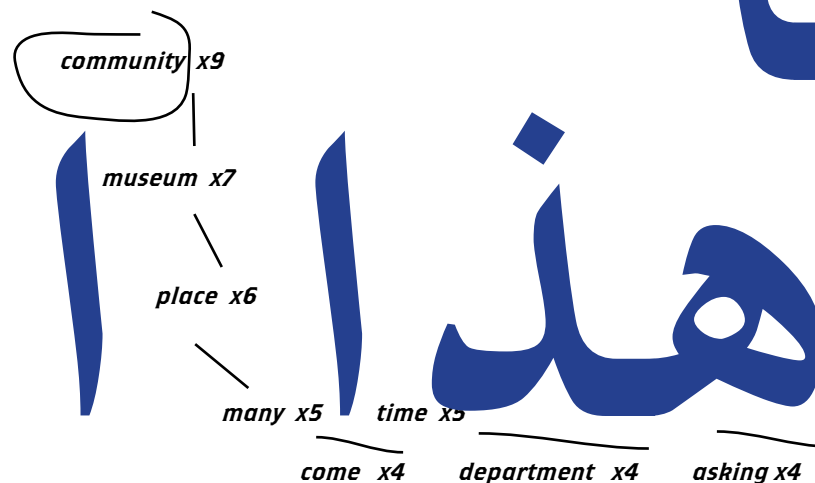
"

"

ما

هذا المكان؟

"What is this place?"

"מה זה המקום הזה?"

.....
??????????
??????????
??????????
????
?
?
?
?
?
?
?

the community over time 2
surf the net and 2
the museum became an 2
between the museum and 2
minutes go by and 2

A knock on the window;

Ron and Daniel stick their smiling heads in and stretch out their empty plastic cups, which were filled five minutes earlier, asking: *"Can we have some more water?"* Another few minutes go by and they reappear: *"Can we come in and paint?"* Twenty minutes go by and Batya comes in asking to use the fax machine and get some water for her dog. Then Nicole comes in asking when does the next exhibition

open and whether she can assist in any way? Then a passerby asks *"excuse me, what is this place?"* At the same time, the office is on the phone with the municipality, editing budget tables, producing exhibitions and meeting with artists, creative professionals and teachers of all types. Ideas are thrown in the air, initiatives and activities are formulated, and technical specialists come and go. The لإظهار عمله، حيث تجري فعاليات إنهاء المشاريع - يصبح كل شيء ذا أهمية ومعنى يتجاوز أي تحد.

place is hustling and bustling. This is the essence of the museum's Community & Education Department. The first thing that came to mind when I set down to write these words was to write: "Come and feel the place for yourself. Knock on the museum's door at any random time, and as soon as it will open you will feel the free and inviting community spirit at MoBY and the department. التواصل مع الأشخاص عند مدخل المتحف، مع نصف نظرة خاطفة نافية أو مترددة نحو الداخل: "ما هذا المكان؟ ما هذا؟". بخطوات صغيرة تم اكتساب علاقات حسن الجوار والثقة مع المجتمع المحلي في المدينة. وكان التغيير الكبير بالنسبة لي عند افتتاح معرض "لوحات ورقية"، والذي قررنا فيه فتح أبواب المتحف دون أي تكلفة، دعوة المارة للدخول. أصبح فضاء المتحف المركزي مائدة مستديرة محملة بالحواسيب والمعلومات. تمت دعوة زوار المعرض من جميع المشارب للجلوس، القراءة، التصفح وطرح الأسئلة. وسرعان ما أصبح المتحف مركزا أيضا لسكان الحي، الذين جاءوا لتصفح الإنترنت والتبريد في تكييف الهواء. تدريجيا صعدوا إلى الطابق الأعلى، تأملوا المعرض، وشعروا بالراحة في المتحف - شعروا أيضا أن المتحف مكانهم أيضا، في ساحة بيتهم وغير منفصل عنهم. أعتقد اليوم أن هذا العمل قد خلق ترددا جديدا في العلاقة بين المتحف والمدينة. حيث أصبح جزءا عضويا من الحي. أرى كيف أن اللحظات والنشاطات اليومية "العادية في المتحف تعكس مفهوم وطبيعة وعمل قسم التربية والتعليم والمجتمع. ولدت المشاريع على الأرض بدافع الفضول والاهتمام والاتصال مع المجتمعات المحلية المختلفة في المدينة، من خلال اللقاءات والأفكار اليومية للمرشدين. تحدث العمليات ببطء ومن خلال العديد من المسارات حتى تتبلور لتكون على ما هي عليه، كنتاج لما أرادت المجموعة أن تكون حيث تطورت معها. على الجانب المنهجي نختار تشغيل القسم من خلال الموازنة التشغيلية الجارية للمتحف، والفلسفة التي نعتبره مؤسسة تتيح الحوار والتعلم والتجريب والنقد للجميع. تشكل الأحداث النظامية وراء الكواليس في كثير من الأحيان تحديا من حيث الميزانية والإدارة. ولكن في كل لحظة يهرول طفل ويدخل المكتب

"ما هذا المكان؟" نعماه هنكين مديرة إدارية ومنتجة

دق على النافذة، رون ودانيال يظهران بابتسامة: "يمكن ماء"، يمدون الأكواب البلاستيكية التي كانت قد عُبات قبل ذلك بخمس دقائق. وبعد بضع دقائق ها هم يظهران مرة أخرى: "هل يمكننا الدخول للرسم؟". مرت عشرون دقيقة وباتيا تبحث عن ماء للكلب وإرسال الفاكس. نيكول تسأل عن موعد الافتتاح المقبل وإن أمكن المساعدة. أحد المارة يسأل: "عذرا، ماذا يوجد هنا؟"

في المقابل، في المكتب هنالك هواتف من البلدية، مشغولون بلوائح الميزانية، في إنتاج معارض ولقاءات مع فنانين، مبدعين ومعلمين من جميع المشارب. تلقى أفكار، تلقى المبادرات والإجراءات، أصحاب المهن يدخلون ويخرجون. ببساطة هناك صخب.

هذا هو جوهر قسم المجتمع والتعليم في المتحف. الأمر الأول الذي خطر على بالي لأكتبه: تعالوا واشعروا بنفسكم. دقوا على باب المتحف في يوم عادي وبتوقيت عشوائي. بمجرد أن يفتح الباب، سوف تشعرون بروح العمل المجتمعي، المفتوح والمرحب في موي والقسم.

من المثير للاهتمام بالنسبة لي رؤية وتجربة طويلة الأمد لمسار وتطور طبيعة العلاقة بين المتحف والمجتمع. منذ البداية وضع موي هدفا لنفسه أن يكون جزءا من المجتمع الذي يعمل فيه، ولكن في الإرادة والرؤية والواقع على الأرض هناك في كثير من الأحيان العديد من الثغرات. بالنسبة للعديد من في أحد الأيام دبت الحياة في سفينة الفضاء البيضاء في قلب الحديقة، بدأت حركة الأحداث والناس التي بدت غريبة وغير مألوقة، مع الموسيقى حتى وقت متأخر. في السياق المباشر للعديد من كان المتحف مكانا باردا، صامتا، معقما، "ممنوع اللمس"، "هششش!"، "لا تتحرك"، مكان مهدد. في كثير من الأحيان انتهى

"WHAT IS THIS PLACE?"

NA'AMA HENKIN

ADMINISTRATIVE DIRECTOR AND PRODUCER

"לא לגעת"

"לא לזוז"

"هششش!"

"لا تتحرك"

"מה זה המקום הזה?"

נעמה הנקין מנהלת אדמניסטרטיבית ומביקה

It is interesting for me to see and experience the process and the nature of the connection between the museum and the community over time. From the outset, MoBY has made it its mission to be a part of the community in which it operates, yet between the vision and the reality—between theory and practice—there are many gaps. For many, it seems that one fine day the white spaceship at the heart of the park has come to life, began a series of events that attracted strange and unfamiliar people playing music until a late hour. For many, the immediate association of a museum is with a cold, silent, shushing, sterile, "no touching", hostile place. Many times communications with members of the community ended at the entrance with them glimpsing inside and hesitantly or even dismissively asking: *"What is this place? What's happening here?"*

Step by step we have established a neighborly relationship and trust with the community in the city. A meaningful tipping point for me was when we opened the exhibition "Bristol Boards" and decided to open the museum's doors free of charge and invite passersby to come in. The central hall became a round table laden with computers and

information. It invited all visitors to sit down, browse, surf the Internet, and ask questions. Soon after, the museum became an air conditioned neighborhood hub to which all local residents came to surf the internet and cool off. Gradually they ventured to the upper floor, had a look at the works on display, and felt comfortable in the museum. They felt like it belongs to them too, like it's in their backyard rather than detached from them. Today it seems to me as if this exhibition created a new frequency in the relationship between the museum and the city. The museum became an organic part of the neighborhood. I see how the everyday moments and the "ordinary" activities at the museum express the approach, the essence, and the work of the Community & Education Department. The projects are conceived out in the field and out of curiosity, interest and connection with the various communities in the city, as well as through everyday encounters and the creativity of the instructors. These are slow processes that evolve with the community over time and take many turns until they become what they are—a brainchild of the community.

On operational terms, we choose to

On operational terms, we choose to

בצעדים קטנים נרכשו יחסי שכנות ואמון עם הקהילה בעיר. נקודת שינוי משמעותית עבורי הייתה כאשר נפתחה התערוכה "בריסטולים", שבה החלטנו לפתוח את שערי המוזיאון ללא עלות, להזמין את העוברים והשבים להיכנס. החלל המרכזי במוזיאון הפך לשולחן עגול עמוס במחשבים ובמידע. הוא הזמין את מבקרי התערוכה מכל הסוגים לשבת, לעיין, לגלוש ולשאול שאלות. עד מהרה הפך המוזיאון למוקד גם עבור תושבי השכונה, שבאו לגלוש באינטרנט ולהצטנן במזגן. בהדרגה הם גם עלו קומה, הציצו בתערוכה והרגישו בנוח במוזיאון – חשו שהמקום הוא גם שלהם, אצלם בחצר ולא מנותק מהם. נדמה לי היום שהפעולה הזו יצרה תדר חדש ביחסים שבין המוזיאון לבין העיר. הוא הפך לחלק אורגני מהשכונה. אני רואה כיצד הרגעים היומיומיים והפעולות ה"רגילות" במוזיאון משקפים את התפיסה, המהות והעשייה של מחלקת חינוך וקהילה. הפרויקטים נולדים בשטח מתוך סקרנות, עניין וחיבור עם הקהילות השונות בעיר, דרך מפגשים יומיומיים ורעיונות של המדריכות. התהליכים מתרחשים לאט ועוברים בדרך הרבה שבילים, עד שהם מתגבשים להיות מה שהם, כתוצר של מה שהקבוצה ביקשה שיהיו והתפתחה איתם. בפן המערכתי אנו בוחרים להפעיל את המחלקה מתוך תקציבו השוטף של המוזיאון, מתוך תפיסה הרואה בו מוסד המאפשר שיח, למידה, התנסות וביקורת כלכלם. ההתרחשות המערכתית מאחורי הקלעים היא לא אחת מאתגרת מבחינה תקציבית ומנהלתית. אך בכל רגע שבו ילד מתרוצץ ונכנס למשרד להראות את עבודתו, שבהם מתקיימים

דפיקה בחלון, רון ודניאל מבצעים בחיך:
"אפשר מים?", מושיטים את כוסות הפלסטיק שמולאו חמש דקות קודם לכן. כעבור כמה דקות הם מופיעים שוב: "אפשר להיכנס לצייד?". עוברות עשרים דקות ובתיה מבקשת מים לכלב ולשלוח פקס. ניקול שואלת מתי הפתיחה הבאה ואם אפשר לעזור. עובר אורח שואל: "סליחה, מה זה פה?".
במקביל, במשרד יש טלפונים מהעירייה, עוסקים בטבלאות תקציב, בהפקת תערוכות ובפגישות עם אמנים, יוצרים ומורים מכל הגוונים. נזרקים רעיונות, נרקמות יוזמות ופעולות, בעלי מקצוע יוצאים ונכנסים. יש המולה.
זוהי המהות של מחלקת הקהילה והחינוך במוזיאון. הדבר הראשון שעלה בי לכתוב היה: בואו ותרגישו בעצמכם. תדפקו על דלת המוזיאון ביום אקראי בשעה ארעית. מיד, כשהיא תיפתח, יורגש הלך הרוח הקהילתי, הפתוח והמזמין של מובי והמחלקה. מעניין עבורי לראות ולחוות לאורך זמן את התהליך ואת אופי הקשר בין המוזיאון לבין הקהילה. מתחילת הדרך מובי שם לעצמו להיות חלק מהקהילה שבה הוא פועל, אך בין הרצון והחזון לבין המציאות בשטח יש פעמים רבות פערים. עבור רבים יום אחד התעוררה החללית הלבנה בלב הפארק לחיים, החלה תנועה של אירועים ואנשים שנראו זרים ובלתי מוכרים, עם מוזיקה עד שעה מאוחרת. עבור רבים ההקשר המידי למוזיאון הוא של מקום קר, דומם, סטרילי, "לא לגעת", "ששששש!!!", "לא לזוז", מקום מאיים. הרבה פעמים התקשורת עם אנשים הסתיימה בפתיח המוזיאון, עם חצי הצצה פנימה בביטול או בהיסוס: **"מה זה המקום הזה? מה זה הדבר הזה?"**

run the department using the museum's regular operating budget because we see art institutions as responsible for enabling a discourse, learning, experimentation and critical thinking for all. The operational activity behind-the-scenes might not be very challenging, but each time a child runs into the office to show us what he made, or whenever culminating events take place, it all seems like highly important and meaningful work which goes beyond any challenge.

אירועי סיום לפרויקטים – הכול הופך לעשייה בעלת חשיבות ומשמעות העולה על כל אתגר.

art art art art art art
art art art art art art
art very very very very
very very very very
our our our our our
our through through
through through through
through through through
process process
process process
process process
process life life life life
life life lessons lessons

lessons lessons lessons
lessons participants
participants participants
participants participants
participants them them
them them them them
artistic artistic artistic
artistic artistic artistic
through through through
through through through

performance art	31	1.7%
of the	14	0.8%
in the	7	0.4%
the	6	0.3%
on the	6	0.3%
the school	6	0.3%
of performance	6	0.3%
you can	6	0.3%
the world	5	0.3%
to the	5	0.3%
at the	5	0.3%
art pieces	5	0.3%
was to	4	0.2%
a performance	4	0.2%
that you	4	0.2%
the audience	4	0.2%
it is	4	0.2%
performance artists	4	0.2%
the students	4	0.2%
how to	4	0.2%
is a	4	0.2%
art is	4	0.2%
art	4	0.2%
the quiz	3	0.2%
with a	3	0.2%
so that	3	0.2%
piece of	3	0.2%
and it	3	0.2%
and the	3	0.2%
you are	3	0.2%
the idea	3	0.2%
working with	3	0.2%
in a	3	0.2%
if you	3	0.2%
students in	3	0.2%
with the	3	0.2%
the performance	3	0.2%
what you	3	0.2%
way to	3	0.2%
the field	3	0.2%
field of	3	0.2%
a piece	2	0.1%
camera a	2	0.1%
phone and	2	0.1%
and a	2	0.1%
the children	2	0.1%
bible quiz	2	0.1%
world bible	2	0.1%

תקציר העבודה

בעיבוד של קבוצת

הפרפורמנס של

חיד'אן / בתי'ם

המכל
חיד'אן
בתי'ם
מאת
חיד'אן

《 第一卷 》

一

——

——

二

——

※ ※ ※ ※

9 نصائح لمدرس العروض الأدائية في مدرسة في إسرائيل

كيف نتعامل مع مشاكل التعريف ومن يحتاج للتعريفات ؟ تعريف العروض الأدائية في إسرائيل لا يزال لغزا. أقترح تخطي هذه المرحلة وترك الأمر إلى منتصف العام الدراسي. بالطبع يجب التطرق لهذه المشكلة في بداية العام، وخاصة أمام الطلاب. بالنسبة لأولئك الذين لا يحضروا الدروس بانتظام (تقريبا لا أحد يأتي بانتظام لدروس معلمي الفنون، وبطبيعة الحال)، يمكن أن نقول أنه درس في الفن، الرقص والمسرح أو كل ما ترغبون فيه. إذا سألوكم ماذا فعلتم أو ماذا تفعلون، يمكن القول انه شيء مختلف قليلا. يمكن القول للطلاب، بعد شهر من الدراسة: ما قمنا به حتى الآن هو عرض أدائي.

تواصلوا مع ما يوجد بالفعل في المدرسة. المواضيع السنوية، الطقوس، الروتين المدرسي، المناهج الدراسية للمواضيع الأخرى، مجلس الطلبة - كل تلك هي مجرد غيض من فيض. استخدموا أرضية العروض الأدائية لتوسيع كل موضوع يتم تدريسه.

وذلك يعطيكم بالفعل تعريف ممكن: العروض الأدائية هي طريقة أخرى للنظر إلى الأمور والتفكير في كيفية العمل ضمنها بشكل خاص (في هذا الصدد سوف تحتاج إلى القيام بأبحاث واسعة: يمكن العثور على هذه الفرص في مواضيع مثل الخروج من مصر، علم النفس أو منافسة كرة قدم). في حال طلبوا منكم بصفحتكم معلمو عروض أدائية بتزيين الجدران، عليكم الاعتراف بحقيقة كون العروض الأدائية يمكن تعليقها أحيانا على الجدران وفكروا كيف يمكنكم تحدي هذه الموارد واستخدامها لصالحكم الخاص.

استخدموا أداة العروض الأدائية الرائعة: الاستعادة. عمليات الاستعادة شائعة جدا اليوم في حفل العروض الأدائية. والقصد هو أعمال في اعقاب فنانيين آخرين، والتي تخضع لتحديث عندما وحيث تدعو الحاجة. كما يذهب طلاب الرسم إلى متحف لنسخ التماثيل، يمكنكم أيضا الاختيار من بين الأعمال الكلاسيكية في الأداء وتنفيذها بسهولة مع الطلاب في الصف. وهكذا فمن الممكن، تقريبا من دون جهد، الشعور كيف كان الأمر "حقا".

جمعوا أكبر عدد من الأمثلة المحلية، الشعبية، التي يمكنكم استخدامها على أنها تمثل عالم العروض الأدائية. تعلموها عن ظهر قلب، وكونوا على استعداد لذكرها. قد تُسألون في أي وقت ما هو العرض الأدائي، ويجب ألا تفشلوا في الرد! الرقص المعاصر هو مثال ممتاز (خصوصا الأعمال الأخيرة لبات-شيباع)، كذلك مهرجانات مسرح الشارع، مهرجان عكا، مسرح توموناع، أعمال تينو سيغال، مارينا ابراموفيتش (ليس جميعها)، تي تشينغ شيا. سينسر تونيك هو مثال سلمي جيد (ما لا يمكن اعتباره عرضا أدائيا). ابحثوا عن العروض العبرية والنشاط الإعلامي لتحديثها عنها المعلمين ومدربي المدارس وأولياء الأمور. من تجريبي، إذا كنتم تريدون أن تجدوا الدعم، يجب عدم استخدام الفن المفاهيمي. حيث يتم تقبلها عامة على أنها غريبة وتخلق تأثيرا معاكسا لما تريدون. إرووا للطلاب بكلماتكم الخاصة قصة أعمال الأداء التي تبدو مثيرة للاهتمام بالنسبة لكم، ولكنها تتطلب رقابة بسبب السياق التربوي. أضيفوا

تعليم العرض الإدائي: انسمبل العروض الإدائية الأول للأولاد - - دانيال ياهيل

العروض الأدائية كتنخصص هو مجال معرفي يحتوي بشكل تقليدي على المكونات الوسائطية المختلفة التالية: التاريخ، المنظرون، المعارض، التقنيات ومناهج العمل، التيارات والفنانون البارزون في هذا المجال. العروض الأدائية ككينونة هي عبارة عن رؤية الشخص ككيان باحث وناقد، مبادر ومبتكر، يشدد على الطقوس في الحياة اليومية ويعمل على تطوير الوعي لجماليات مختلفة على جميع أشكالهم. وبعبارة أخرى، يعمل فنانون العروض الأدائية عبر الجراة وحرية الفكر بغرض ممارسة الحياة.

العروض الأدائية كتنخصص يؤثر على تعليم الفن بواسطة دراسة العلاقات وأنماط مختلفة. في المقابل، فإن العروض الأدائية ككينونة هي وسيلة لترجمة مهارات التعليم للقرن الـ 21 (مهارات الحياة، تنظيم المشاريع، وما إلى ذلك) إلى درجة تحقيق كبير لفكرة التعليم كفن، بشكل منهجي.

مكنني العمل مع قسم التربية والتعليم في متحف بات يام خلال خمس سنوات من التمرس بتجربة المبادئ التعليمية والفنية. خلال هذه العمليات حصلت على مساحة بلا حدود، التقبل والدعم والتشجيع على طول الطريق. في أعقاب برنامج تعليم العروض الأدائية الذي قدته في بات يام تشكل حدثان لاستعراض السنة : معرض عروض أدائية للأطفال، والذين شغلوا فيها أدوار القدمين، الموجهين، المؤلفين والمنظمين. إضافة لمسابقة عالمية أولى حول موضوع العروض الأدائية، والتي شملت ثلاثين مشتركا وضعف ذلك من المتفرجين المتحمسين.

بعد هذه التجارب، فكرنا - مائير تاتي وأنا - اكتساب الخبرة في عمل على المدى الأطول، ليشمل مجموعة ثابتة من الطلاب تلتزم باللقاءات مرة واحدة في الأسبوع، للتعلم حول مجال العروض الأدائية وتقديم إنتاجات منتظمة خلال سنة النشاط.

بعد توسيع قسم التعليم لمساحة أكبر قرب المتحف (متحف رايباك) احتلنا محيط العمل وحولناه إلى جنة. في النصف الأول من العام جاءت مجموعة من الطلاب لاستكشاف مجال العروض الأدائية وتجربة ذلك. كان التعليم حرا، على أساس الاهتمام الشخصي، وشمل لقاءات منظمة وموجهة، إضافة للعمل على مشاريع شخصية تحت إشرافي. كان محور العمل المنظم عبار عن عرض كان من المفترض أن يقوم بتلخيص سير العمل، حيث اخترت تصميمه على أساس نص العرض الأدائي الهام "الملك أوبو" لألفريد جاري - وهي مسرحية تعتبر بمثابة النص المبشر في مجال العرض الأدائي حيث قدم لأول مرة في فرنسا في عام 1896.

كان العرض الأول الذي قدمناه هو "الفوضى المنظمة"، حول الصدفة وشظايا المحتوى، والتي تم دمجها في الواقع الفرح والمضحك في جزء واحد والمخرج في الجزء الآخر. وقد خلقنا عرضا، تحدث عن الحرية والتحرر في أعماق معنى للكلمة. حيث دمجنا مقاطع جديدة وقديمة، وفي الأساس استمتعنا كثيرا.

הנהיאת, ופائع למ תּחדַת, רדוד פּעל הַגמְהוּר, אָלִּבְסוּ הַפְּנָאנִין מִלַּבִּיס, פּרֻוּ הַלִּפְּאָאִת מַע הַגְּמְהוּר. לֹא יִתְּגַבֵּב הַקִּיָּאם בְּזֶלֶק פִּי כָל עֵמֶל, וּלְכֵן בְּעֻזָּהּ מִן הַחֲסָרָה אֲנִי תִפּוֹת פֶּקֶט לֹאֲנֶה מִן הַ"מִּנּוּחַ" הַתּחַדֵּת עִנְיָה לַלְּטָלָב. פִּי רֹאֲיִי, הַתֵּעֵרַף עַל־אֲעֻמָּא חֲצַעְתָּ לַלְּרֻקָּבָה אֲפֻזֵּל מִן עֵדֶם הַתֵּעֵרַף עֲלֶיהָ הַיֵּתֶה.

אִסְתַּגְלוּ הַתְּגֻמְהָרַת הַסְּלִיבִיֶּה הַמּוֹדֻדֶה פִּי הַמִּדְרָסָה: הַתְּגֻמְעָאִת פִּי הַאִסְתְּרָחָה, כִּשְׁק הַחֲרָסָה, מַחְטָאֵת הַתְּגֻמִּיעַ לַלְּנִקֵּל, נּוֹאפֵז תַּטֵּל עַל־הַבָּחָאֵת הַחֲאָרְגִיֶּה. לַתְּחֻקִּיק הַנִּגְחָא פִּי תַעֲלֵם וּתַעֲלִימ הַעֲרוּז הַאֲדָאִיֶּה, יִגְבֵּב אֲחִיתָאֵר הָאֲעֻמָּא פִּי הַוָּאֻקַּע אֲמָאם גְּמְהוּר גַּיֵּר מְאֻלּוֹף, לֹא יַעֲרַף מָא תִּפְעֻלוֹנֶה (טָלָאָב הַשֵּׁף לֹא יַעֲתִירוֹן כִּזֶּלֶק). פִּי הַמִּדְרָסָה, בִּסְבִּיב תַעֲדָאֵד הָאֲשֻׁחָאֵס פִּיֶּה , הֵנָּה הָעֵדִיד מִן פֻּרְס "הָעֲרֻשׁ" דּוֹן בִּזֵּל הַגְּהֵד לִיִּבְחָד גְּמְהוּר יִתְּפָרַג.

תּוֹאֲסֻלוּ חִידָא מַע מַעֲלֻמָּאֵת הָעֻלּוּם, הַכְּמִיבּוּתֵר אֲוֹ הַתֵּכְנּוֹלּוּגִיָּא. הַזֶּה הַתְּחַשְׁבָּאֵת, הַלִּי תִרְתַּבֵּץ פִּי עֻאֵלֵם הָאֲדָא, קֵד תִּשְׁכֵּל אֲחִירָאָף לַלְּאֲעִירָאֵף בַּעֲמֻלְכֶם פִּי חֲצֵאֵה הַמִּדְרָסָה וּלְפִתַּח הָאֲבּוּאָב בַּעַד זֶלֶק לְאֲעֻמָּאֵל וְאִסְעָה הַנִּטָּאֻק וְהָמָא. לִקֵּד עֵמֶל עֵדֶד גַּיֵּר קִלִּיל מִן הַפְּנָאנִין עַל־מִשְׁאֵרִיעַ בַּדְּמִיג מַגְּלָאֵת מִן עֻלּוּם הַחַיָּה הַלִּי יִמְכֵּן אִסְתַּחְדָּמָהָ.

גְּמַעוּא הַמַּעֲלּוּמָאֵת. הַמַּעֲרָפָה חוּל עֻאֵלֵם הַעֲרוּז הָאֲדָאִיֶּה פִּי הַבִּלָּאֵד וְעָמָא תִּתּוֹאֲחַד הַיּוֹמ פִּי אֲיִדֵּי עֵדֶד קִלִּיל מִן הַנָּאֵס, וַיַּעֲסֵב הָעֲתּוּר עֲלֶיהָ עַל־הָאִינֶרְנֵת וְחֻקִּי פִּי הַמִּכְתָּבָאֵת הָעָמָא פִּי הָאֲקָאִדִּימִיָּאֵת. גְּהִיזּוּא לְאִנְפִּסְכֶּם - בּוֹאִסְטָה "גּוּגֵל כְּתִב", עַל־סִיבִּיל הַמִּתָּאֵל - קָאִתְמָה בִּיבִּלּוּגְרָאִפִּיָּא לַלְּמוּאֵד וְהַכְּתָב, הַמִּקְּלָאֵת הַנִּיזְרִירִין הַמַּעֲרָז וְהַלְּחֻצָּאֵת הַתִּכּוּינִיֶּה. אִסְתַּחְדְּמוּ הַזֶּה הַקָּאִתְמָה לִבְנֵאֵה הַמִּנְהֵיג. הַזֶּה הַנִּשְׁבִּיחָה הִי־חֻבִּיחָה לְכָל מִן יִבְיִי מִנְהֵיג, וּלְכֵן יִחְתַּלַּף עֵנֶד הַחִדִּית עַן הָאֲדָא, לֹאֲנֶה יִפְתָּרֻשׁ, עַל־הַסִּטַּח, מִן יִנֶּה סִיכּוֹן מִן הַשְּׁעִב גְּחָא הָעֲתּוּר עַל־וִסְלָאֵת וּרּוֹאִבֻט.

תַּעֲאֻוּא מִסְתַּעֲדִין עֵנֶדְמָא תִּקּוּמוֹן בְּנִשְׁאֻץ פִּי הַמִּדְרָסָה - חֻאֲסָה יִזָּא כִּנְתֵּם תִּירִידוֹן כִּסֵּר חָאֲזֵר הַשְּׁמֵט, אֲחִיתָאֵר הַחֲדוּד אֲוֹ אִרְתֵּאֵד זִי הַשְּׁלַחֵף הַיִּבְרִיֶּה. תּוֹקַעוּא אֲנִי יִרְפַּע הָאֲשֻׁחָאֵס חָאֲגִבָּא וַיִּסְאָלוֹן מָא תִּפְעֻלוֹנֶה. כּוֹנוּוָא מִסְתַּעֲדִין לַלְּרַד עֲלֵיהֶם בְּגִדִּיֶּה וּבִמְסּוּוֹלִיֶּה. יִזָּא כִּנְתֵּם תּוּדוֹן יִשְׁעָאֵל הַנָּאֵר, תֹּאֲכֻדוּא מִן אֲנֻכֶּם תַּעֲרַפּוֹן כִּיֻּפִּיֶּה הַתַּעֲמָל מַעְהָ.

תִּפּוּקּוּוּא! אֲנִתֶּם רּוּאָדָא וּמִן הַמְּהֵם אֲנִי תִּקּוּמוּא בַּלְּעֵמֶל בִּשְׁכֵּל חִידָ, כִּי יִכּוֹן הָאֲמֵר לְגַמִּיעֵנָא אֲסֻהֵל. פִּמְדִּירָה הַמִּדְרָסָה הַלִּי תֵּם יִזָּאֲתָהָ עִיֵּר הַעֲרוּז הָאֲדָאִיֶּה לִן תִּרְגַּב אֲנִי תִּסְמַע בְּזֶלֶק מִרָה אֲחֻרִי. וּלְכֵן יִבְּקוּא מִתְּפֻאֲלִין וְאִסְמְדוּא. חֲנַן סִנְסִיפֵר עַל־הָעֻאֵלֵם!

ללמד פרפורמנס:

אנסמבל הפרפורמנס

הראשון לילדים

דניאל יהל

פרפורמנס כדיסציפלינה הוא תחום הדעת המכיל באופן מסורתי את מרכיבי המדיום השונים: ההיסטוריה, התיאורטיקנים, התערוכות, הטכניקות ומתודות העבודה, הזרמים והאמנים המובילים בתחום. הפרפורמנס כהוויה הוא ראיית האדם כישות חוקרת וביקורתית, יוזמת וחדשנית, המדגישה את הטקסיות בחיי היומיום ועוסקת בפיתוח מודעות לקהלים שונים על כל צורותיהם. במילים אחרות,

אמני פרפורמנס פועלים מתוך תעוזה וחופש מחשבה כדי לחיות את החיים.

הפרפורמנס כדיסציפלינה משפיע על החינוך לאמנות בעזרת לימוד של הקשרים ודוגמאות שונות. לעומת זאת, הפרפורמנס כהוויה הוא הדרך לתרגם את מיומנויות החינוך של המאה ה־21 (כישורי חיים, יזמות וכד') לכדי מימוש משמעותי של רעיון החינוך כאמנות, באופן שיטתי.

העבודה עם מחלקת החינוך של מוזיאון בת ים אפשרה לי במשך חמש שנים להתנסות בבדיקה של עקרונות חינוכיים ואמנותיים. במהלכים אלו קיבלתי מרחב עבודה אינסופי, תמיכה ועידוד לאורך הדרך. בעקבות תכנית הלימודים בפרפורמנס שהובלתי בבת ים נוצרו שני אירועי סיכום שנה: תערוכת פרפורמנס לילדים, שבה הם פעלו כמצייגים, כמדריכים, ככותבים וכמארגנים; וכן חידון עולמי ראשון בנושא הפרפורמנס, שכלל כשלושים תלמידיים משתתפים ועוד כמות כפולה של צופים נלהבים.

לאחר התנסויות אלו, חשבנו – מאיר טאטי ואני – להתנסות בעבודה ארוכת־טווח יותר, שתכלול קבוצה קבועה של תלמידים שיתחייבו לפגישות פעם בשבוע, ללמידה בתחום הפרפורמנס ולהצגת הפקות מסודרות במשך שנת הפעילות.

לאחר ההתרחבות של מחלקת החינוך לחלל נוסף ליד המוזיאון (מוזיאון בית ריבק), כבשנו לנו את סביבת העבודה והפכנו אותה לגן עדן. במשך חצי השנה הראשונה הגיעה קבוצת תלמידים לחקור את תחום הפרפורמנס ולהתנסות בו. הלמידה הייתה חופשית, על בסיס עניין אישי, וכללה מפגשים מסודרים ומונחים, לצד עבודה על פרויקטים אישיים בהנחייתי. ציר העבודה המארגן היה הופעה שהייתה אמורה לסכם את מהלך העבודה, כאשר בחרתי לבסס אותה על טקסט הפרפורמנס החשוב "המלך אובו", מאת אלפרד ז'ארי – מחזה שנחשב למבשר של תחום הפרפורמנס והוצג בצרפתית לראשונה בשנת 1896. המופע שהעלינו היה "ברדק מאורגן" של מקריות ורסיסי תוכן, ששולבו לכדי מציאות משמחת ומצחיקה בחלקה האחד ומביכה בחלקה האחר. יצרנו מופע, שדיבר על חופש וחופשיות במובן העמוק ביותר של המילה. שילבנו קטעים חדשים וישנים, ובעיקר נהנינו מאוד.

9 טיפים למורה לפרפורמנס בבית ספר בישראל

איך מתמודדים עם בעיות של הגדרה ומי צריך הגדרות? הגדרת הפרפורמנס בישראל היא עדיין בגדר תעלומה. אני מציע לדלג על השלב הזה ולהשאיר אותו לאמצע שנת הלימודים. כדאי כמובן להתייחס לבעיה בתחילת השנה, מול התלמידים בעיקר. למי שלא נוכח באופן שוטף בשיעורים (וכמעט אף אחד לא בא לבקר באופן שוטף בשיעורים של מורי האמנויות, כידוע) אפשר לומר שזה שיעור אמנות, מחול, תיאטרון או כל מה שתחפצו. אם ישאלו מה עשיתם או מה אתם עושים, אפשר לומר שזה משהו קצת אחר. לתלמידים אפשר לומר, אחרי חודש של לימודים: מה שעשינו עד עכשיו הוא פרפורמנס.

התחברו למה שכבר יש בבית הספר. נושאים שנתיים, טקסים, רוטינות בית ספריות, תכניות לימוד ממקצועות אחרים, מועצת תלמידים – כל אלה הם רק קצה הקרחון. השתמשו במדיום הפרפורמנס כדי להרחיב כל נושא נלמד. זה כבר נותן לכם הגדרה

אפשרית: פרפורמנס הוא דרך נוספת להתבונן במציאות ולחשוב איך לפעול בה באופן ייחודי (בעניין הזה תצטרכו לבצע מחקר מקיף: אלו הזדמנויות אפשר למצוא בנושאי לימוד כמו יציאת מצרים, בשיעורי פסיכולוגיה או בתחרות קט־רגל). אם מבקשים מכם בתור מורים לאמנות לקשט קירות, הכירו בעובדה שגם תערוכות פרפורמנס נחלות מדי פעם על קירות וחשבו איך תוכלו לאתגר את המשאב הזה ולנצל אותו לטובתכם.

היעזרו בכלי הנפלא של הפרפורמנס: השחזור. פעולות שחזור היום נפוצות מאוד בשדה הפרפורמנס. מדובר בפעולות בעקבות אמנים אחרים, שעוברות עדכון במקום ובזמן בהתאם לצורך. כמו תלמידי רישום, שהולכים למוזיאון להעתיק פסלים, גם אתם יכולים לבחור עבודות קלאסיות מתחום הפרפורמנס ולבצע אותן בקלות עם התלמידים בכיתה. כך אפשר, כמעט ללא מאמץ, לחוש איך זה היה "באמת".

אספו כמה שיותר דוגמאות מקומיות, פופולריות, שתוכלו להשתמש בהן כמייצגות את עולם הפרפורמנס. למדו אותן בעל פה והיו מוכנים לשלוף אותן. אתם עלולים להישאל בכל רגע מהו פרפורמנס ואסור לכם לפשל! מחול עכשווי הוא דוגמה מצוינת (בייחוד היצירות האחרונות של בת-שבע), וגם פסטיבלי תיאטרון רחוב, תיאטרון עכו, תיאטרון תמונע, עבודות של טינו סיגל, מרינה אברמוביץ' (לא כולן), טה־צינג שיה. ספנסר טוניק הוא דוגמה טובה על דרך השלילה (מה לא יכול להיחשב מיצג). חפשו מיצגים עבריים ועבודות תקשורתיות כדי לספר עליהם למורות, למנהלות ולהורים. מניסיוני, אם אתם רוצים למצוא תומכים, לא כדאי להשתמש באמנות קונספטואלית. היא מתקבלת בדרך כלל כמחזרה ויוצרת אפקט הפוך ממה שאתם רוצים. ספרו לתלמידים במילים שלכם את סיפורן של עבודות פרפורמנס שנראות לכם מעניינות, אך דורשות צְנזור מפאת ההקשר החינוכי. הוסיפו סופים, עובדות שלא היו, תגובות קהל, הלבישו אמנים, עדנו את המפגשים עם הקהל. לא בכל עבודה צריך לעשות את זה, אך יש כאלה שחבל לפספס רק כי "אסור" לספר עליהן לתלמידים. לדעתי, היכרות עם עבודות מצונזרות עדיפה על חוסר היכרות עמן.

נצלו משאבי קהל פסיביים הקיימים בבית הספר: התקהלויות בהפסקה, השומר בבודקה, תחנות איסוף להסעות, חלונות שמשקיפים אל רחבות חיצוניות. כדי להצליח ללמד וללמוד פרפורמנס, חייבים לבחון את העבודות בזמן אמת מול קהל לא מוכר, שלא יודע מה אתם עושים (התלמידים בכיתה אינם קהל כזה). בבית הספר, מפאת ריבוי האנשים בו, יש הרבה הזדמנויות "להציג" בלי להתאמץ למצוא קהל שיגיע.

צרו קשר טוב עם מורות למדעים, למחשבים או לטכנולוגיה. הדיסציפלינות האלו, המשיקות לעולם הפרפורמנס, יכולות להיות פריצת דרך להכרה בפעולה שלכם במרחב בית הספר ומאחר יותר לפתוח דלתות לעבודות רחבות היקף ומשמעותיות. אמנים לא מעטים עבדו על פרויקטים עם דיסציפלינות ממדעי החיים שאפשר להשתמש בהן.

אספו מידע. הידע על עולם הפרפורמנס בישראל ובכלל נמצא היום בידי מספר מצומצם של אנשים, וקשה למצוא אותו באינטרנט ואפילו בספריות הציבוריות של האקדמיות. הכינו לכם – בעזרת "גוגל ספרים", למשל – רשימה ביבליוגרפית של חומרים וספרים, מאמרים, תיאורטיקנים, תערוכות ורגעים מכוננים. השתמשו בה לבניית הסילבוס. הטיפ הזה נכון לכל מי שבונה תכנית לימודים, אבל שונה כשמדברים על פרפורמנס, מפני שלכאורה, על פני השטח, יהיה קשה מאוד למצוא הקשרים וקישורים.

בואו מוכנים כשאתם עושים פעולה בבית הספר – בייחוד אם אתם מתכוונים להפר את השקט, לבדוק גבולות או לבוא לבושים כמו צב ים. צפו לכך שאנשים ירמו גבה וישאלו מה אתם עושים. הכינו את עצמכם לענות להם ברצינות ובאחריות. אם אתם הולכים למשוך אש, ודאו שאתם יודעים לטפל בה.

הצטיינו! אתם חלוצים וחשוב שתעשו את העבודה טוב, כדי שלכולנו יהיה קל יותר. מנהלת שנכוותה מפרפורמנס לא תרצה לשמוע על כך לעולם. אבל הישארו אופטימיים והחזיקו מעמד. אנחנו משתלטים על העולם!

תומר אייזק, **בן 15:**

העבודה עם דניאל ועם פרפורמנס בכלל הייתה לא צפויה. גם העבודה עם ילדים היא לא צפויה בכלל, כך שאתה לא ממש יודע למה לצפות. אני זוכר שרציתי לעבוד על משהו מסוים והתוצאה של הפרויקט הייתה שונה לגמרי. זה חלק מהעניין. המחשבה מתקדמת יחד עם הפרויקטים והתוצאה תמיד מפתיעה את הקהל ובעיקר את עצמך. הנושא המרכזי של המיצג היה "המלך אובו", שזהו סיפור הזוי על משפחה תמהונית ומטורפת ששואפת לגנוב את כס המלכות ולשלוט באירופה. המטרה שלי הייתה ליצור לקטע אמנותי שקשור איכשהו לסיפור בצורה מסוימת.

הפרויקט השני היה "חידון הפרפורמנס הראשון בעולם לילדים". הרעיון היה לנסות להעמיד באור אחר את העולם ההישגי הלימודי שהילדים נמצאים בו, שכופה עליהם מבחנים, שינון וצורך בבקיאות, בין היתר באמצעות חידונים ושעשועוני מורשת. ההקשר העיקרי של הפרויקט היה חידון התנ"ך העולמי, עם כל מה שהוא מייצג. ההקשר הקוטבי לו היה המערכון של חבורת "לול", שמציג את ההתרחשות האופיינית לחידון התנ"ך באופן נלעג. הרעיון היה לנצל את ההזדמנות כדי "להרביץ תורה" בקרב קהילת הצופים המקומיים – ללמד אותם באמצעות חידון על אמני פרפורמנס, על עבודות פרפורמנס ועל מהות המדיום, לתת לילדים עצמם במה מכובדת להצגת מחשבותיהם וליצור אירוע שהוא עצמו פרפורמנס.

החידון היה מדהים והתקיים בחלל מרהיב. יחד עם טל אלפרשטיין, המנחה השנייה, העברנו שעה של הומור וידע, הזיה וחלום, אירוע תיאטרלי ותחרות נושאת פרסים. החידון התחלק למספר חלקים: שאלון אמריקני, שלב הפעולה הזהה, שאלת סקייפ מניו־יורק ושאלת זהב משותפת ופתוחה. הילדים והקהל לא ידעו על ההחלטה שלי לא לתת משמעות לנקודות. ההנחיה שנתתי לשופטים הייתה שכל ארבעים המתמודדים יסיימו עם אותו מספר נקודות.

חילקנו פרסים: היו שם מצלמה, טלפון נייד והספר החדש של הדס עפרת. כיוון שהחידון הסתיים בשוויון בין כל המתמודדים, נאלצנו לנפץ את המצלמה ואת הטלפון ולגזור את הספר ל־40 חלקים. כל זוכה קיבל בסוף חתיכת מצלמה, חתיכת טלפון נייד, חתיכה מהספר ושקית קטנה של מרמייט (שהוא החומר שממנו עשוי פרפורמנס), עטופים בשקית נייר חומה שאני והשופטים חתמנו עליה.

العمل مع دانيال والعروض الأدائية عامة لم تكن متوقعة. كما أن العمل مع الأولاد لم يكن متوقعا أبداً، حيث لا تعرف حقاً ما يمكن توقعه. أتذكر رغبتني في العمل على شيء محدد حيث كانت نتائج المشروع مختلفة تماماً. أنها جزء من الموضوع. يتطور الفكر سوية مع المشاريع والنتيجة هي دائماً مدهشة للجمهور وخصوصاً لك أنت.

كان الموضوع الرئيسي للأداء "الملك أوبو"، وهي قصة غرائبية عن عائلة غريبة الأطوار ومجنونة تطمح لسرقة العرش وحكم أوروبا. كان هدفي أن خلق قصة فنية لها علاقة مع القصة بطريقة معينة.

كان المشروع الثاني "أول مسابقة عروض أداء في العالم للأولاد". وكانت الفكرة هي محاولة تسليط ضوء مختلف على عالم الإنجازات التعليمية التي يتواجد فيه الأولاد، والذي يفرض عليهم الامتحانات، التلقين والحاجة للإلمام، بما يشمل مسابقات المعلومات حول التراث. كان السياق الرئيسي للمشروع هو مسابقة معلومات التوراة العالمية، على كل ما تمثله. رسم السياق القطبي لمجموعة "حظيرة الدجاج"، والتي تبين المجريات النموذجية ضمن مسابقة معلومات التوراة بشكل مثير للسخرية. كانت الفكرة هي أغتنام هذه الفرصة لتعليم مجتمع المشاهدين المحليين - بواسطة مسابقة معلومات عن فناني الأداء وجوهر هذا الوسيط، لإعطاء الأولاد أنفسهم منصة لاثقة لعرض

**Teaching Performance Art:
The First Children's
Performance Ensemble**
Daniel Yahal

In theory, performance is a field of knowledge that traditionally contains the medium's various components: its history, theoreticians, exhibitions,

methods and techniques, movements, and leading artists in the field.

In practice, performance art is about seeing oneself as an investigative and critical being, initiative and innovative, which emphasizes everyday rituals and is concerned with developing awareness to different types of audiences. In other words, performance artists act daringly out of mental freedom in order to live their lives.

In practice, performance art affects art education through the study of different contexts and examples; whereas in theory, performance art is a way to translate twenty-first century education skills (life skills, entrepreneurship, etc.) into a meaningful and systematic implementation of the idea of education as art.

Working with MoBY's Education & Community Department in the past five years, allowed me to experiment and test out educational and artistic principles. In doing so, I received infinite latitude, support, and encouragement—throughout. Out of the last yearlong performance art program I led at MoBY, two culminating events were born: a children's performance art exhibition in which they acted as performers, instructors, writers and organizers; and the World's First Performance Art Quiz for Children, which included about thirty participating students, plus twice as many enthusiastic people in the audience.

After these events, Meir Tati and I decided to try a more long-term program, which will include a permeant group of children that will commit to weekly lessons, to performance art studies, and to regular performances throughout the year.

After the expansion of the Education & Community Department to include another space near the museum (the Rybak House), we've taken over this space and turned it into our little piece of heaven. During the first six months, a group of children arrived to investigate and experience the field of performance art. Learning was informal and based on personal interests, and included organized group lessons alongside work on individual projects—both under my guidance. The organizing axis was a culminating performance, which I chose to base on Alfred Jarry's seminal play "King Ubu"—premiered in Paris in 1896, and considered to be the bellwether of performance art.

The performance piece we put on can be described as an "organized chaos" comprised of random and fragmentary bits of content that together produced a joyous and humorous reality on the one hand, and an embarrassing one on the other. We created a performance that addressed freedom and autonomy in the deepest sense of the words. We combined new and old bits, and mainly had a lot of fun.

أفكارهم وخلق حدث هو بحد ذاته عرض أدائي. المسابقة كانت رائعة وأقيمت في فضاء مذهل. جنبا إلى جنب مع طال البرشتاين، العريفة الثانية، قضينا ساعة من الفكاهة والمعرفة، الهلوسة والحلم، الحدث المسرحي والمنافسة التي تحمل جوائز. تم تقسيم المسابقة إلى عدة أجزاء: استمارة أسئلة أمريكية، مرحلة العمل المتماثل، سؤال سكايب من نيويورك وسؤال ذهبي مشترك ومفتوح. لم يعرف الأولاد والجمهور عن قراري بعدم إعطاء معنى للنقاط. وكانت تعليماتي للحكام أن يمنح المتنافسون الأربعون نفس النقاط.

وزعنا جوائز: كانت هناك كاميرا، هاتف محمول، الكتاب الجديد لهداس عفرات. بما أن المسابقة انتهت بالمساواة بين جميع المتنافسين، اضطررنا تحطيم الكاميرا والهاتف وتقطيع الكتاب لـ 40 جزءا. حصل كل فائز في الختام على قطعة كاميرا، قطعة من الهاتف المحمول، قطعة من الكتاب وحقيبة صغيرة من المارميت (والتي هي مادة منها تصنع العروض الأدائية)، جميعها ملفوفة في كيس من الورق البني وموقعة مني ومن الحكام.

9 Tips for Performance Art Teachers at Israeli Schools

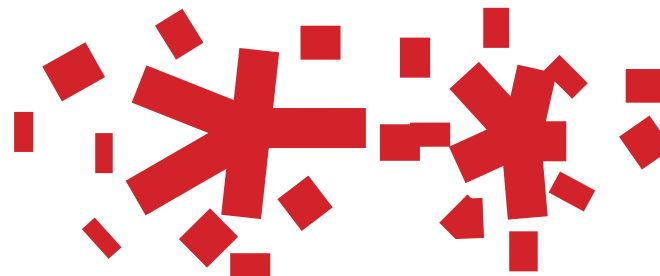
How to define performance art, and who needs definitions? How to define performance art in Israel is still a mystery. I suggest skipping this stage and revisiting it in the middle of the school year. Nevertheless, this matter should be briefly addressed at the outset, especially in front of the students. For those not regularly attending class (and as you well know—hardly anyone attends art classes regularly), you can say that it's an art class, a dance class, a drama class, or whatever else they wish to call it. If someone asks what you do or what you have done so far, you can reply that you're "doing something slightly different". After a month you can tell students: "what we've done so far is performance art".

Relate to what already exists at the school, be it yearly themes, ceremonies, school routines, other classes' syllabi, the student body—all these are just the tip of the iceberg. **Use** the performance medium to expand on any taught subject. This will already give you a possible definition: performance art is another way to look at reality and think how to act in it in a unique way (here you will have to conduct comprehensive research: what opportunities lie in a topic like Exodus, a subject area like psychology, or a soccer tournament?). If you are asked to decorate the school walls in your capacity as art teachers, recognize the fact that performance art pieces are occasionally hung on the wall, and think how you can challenge this resource and use it to your advantage.

Make use of the wonderful performance art tool: the reenactment. Nowadays, reenactments are very common in the field of performance art. It is an act based on other artists' work and adapted to the place and time, as appropriate. Just like drawing students are taken to the museum to draw sculptures, you too can choose classical performance art pieces and create your own renditions with the students in class. This way, you can almost effortlessly sense how it "really" was.

Gather as much local and popular examples that you can use as representative of the world of performance art. Learn them by heart and have them ready up your sleeve. You may be asked "what is performance art?" at any moment, and you cannot screw up! Contemporary dance

("HOWEVER, SINCE THE QUIZ ENDED IN AN ALL-AROUND TIE, WE HAD TO SMASH THE CAMERA AND PHONE, AND SHRED THE BOOK INTO 40 PIECES, SO THAT EACH PARTICIPANT LEFT WITH A PIECE OF CAMERA, A PIECE OF PHONE, A PIECE OF BOOK, AND A SMALL BAG OF MARMITE (WHICH IS THE STUFF THAT PERFORMANCES ARE MADE OF), ALL WRAPPED IN A BROWN PAPER BAG SIGNED BY THE REFEREES AND MYSELF".)

is an excellent example (especially recent productions by the Batsheva Dance Company), but also street theater festivals, Acco Theater, Tmuna Theater, and works by Tino Segal, Marina Abramovic (not all of them), and Tehching Hsieh. Spencer Tunick is a good example by contradiction (what cannot be considered performance art). Look for Israeli performance art pieces and more accessible and communicative works to discuss with fellow teachers, the school principle, and parents. From my experience, if you want to gain support, you should not discuss conceptual art, as it is usually perceived as weird and creates the opposite effect of what you're trying to achieve. Tell your students in your own words the stories of performance art pieces that you find interesting, yet which require a degree of censorship given the pedagogical nature of the context. Add alternative endings, fictional facts, or audience responses. Dress up any nude performance artists and refine the encounters with the audience. Not all performance art pieces require censorship, but some do and it would be a shame not to introduce them to the students. I think being familiar with censored versions of important works is better than not being familiar with the works at all.

Utilize passive audience resources that naturally occur on the school grounds: lunch breaks gatherings, the security guard at the entrance, carpool stops, windows that overlook outdoor spaces that can accommodate performances. In order to successfully teach and learn performance art, works must be tested in real time in front of an unfamiliar audience who is unaware of what you're doing (the students in the class do not constitute such an audience). Since the schools are full of people, there are plenty opportunities to “perform” without the effort of establishing an audience.

Contact good science teachers. These disciplines, which are related to the world of performance art, can provide a breakthrough in recognizing your actions on the school grounds, and later pave the way to more extensive and meaningful works. Quite a few performance artists have created work that relates to the various life sciences.

Collect information. Knowledge about Israeli and international performance art is at the hands of a small number of people and it is hard to find online or even at academic libraries. I recommend creating a bibliographic list with Google Books, which will include books, articles, theoreticians, exhibitions, and historical moments. Use it to build your syllabus. This of course is recommended for anyone who builds any syllabus, yet when it comes to performance art, this is especially useful—seeing that relevant source materials are not easily accessible.

Come prepared when you plan a performance at the school—especially if you're planning to disturb the order, test boundaries, or arrive dressed up as a sea turtle. Expect people to

raise an eyebrow and ask you what you're doing. Be prepared to answer them seriously and responsibly. If you are going to start a fire, make sure you know how to control and extinguish it.

Excel! You are pioneers and it is important that you do your job well so that it will be easier for all of us. A school principle who had a bad experience with a performance art class will not be open to hearing of it ever again. That said, remain optimistic and carry on... We are slowly taking over the world!

Tomer Isaac, 15 years old:

WORKING WITH DANIEL AND ENGAGING IN PERFORMANCE ART WAS UNPREDICTABLE. WORKING WITH CHILDREN CAN ALSO BE UNPREDICTABLE, SO THAT YOU DON'T REALLY KNOW WHAT TO EXPECT. I REMEMBER WANTING TO DO SOMETHING VERY PARTICULAR AND ENDING UP WITH A VERY DIFFERENT RESULT. IT'S PART OF THE PROCESS. YOUR THINKING ABOUT THE PROJECT EVOLVES ALONG WITH IT SO THAT THE RESULT IS ALWAYS SURPRISING—TO THE AUDIENCE, BUT ESPECIALLY TO YOU. THE CENTRAL THEME OF THE PERFORMANCE WAS "KING UBU", WHICH IS A SURREAL STORY ABOUT AN ECCENTRIC FAMILY THAT CONSPIRES TO STEAL THE THRONE AND RULE EUROPE. MY GOAL WAS TO CREATE AN ARTISTIC PERFORMANCE THAT SOMEHOW RELATES TO THIS STORY.

THE SECOND PROJECT WAS THE WORLD'S FIRST PERFORMANCE ART QUIZ FOR CHILDREN. THE IDEA WAS TO TRY AND SHED A DIFFERENT LIGHT ON THE COMPETITIVE SCHOLASTIC WORLD THE CHILDREN ARE IN, WHICH SUBJECTS THEM TO TESTS, MEMORIZATION, AND DEMONSTRATION OF KNOWLEDGEABILITY, THROUGH—AMONG OTHER THINGS—TRIVIA AND HERITAGE QUIZZES. THE MAIN CONTEXT FOR THE PROJECT WAS THE WORLD BIBLE QUIZ, WITH ALL THAT IT REPRESENTS. THE POLAR-OPPOSITE REFERENCE WAS A SKETCH BY THE LUL GROUP, RIDICULING A TYPICAL ANNUAL EVENT OF THE WORLD BIBLE QUIZ. THE IDEA WAS TO TAKE THE OPPORTUNITY TO TEACH THE COMMUNITY OF LOCAL VIEWERS ABOUT PERFORMANCE ARTISTS, ARTWORKS, AND THE MEDIUM IN GENERAL, THROUGH A QUIZ. WE WANTED TO GIVE CHILDREN A RESPECTABLE PLATFORM TO PRESENT THEIR THOUGHTS AND CREATE AN EVENT THAT IS IN ITSELF A PERFORMANCE.

THE QUIZ WAS AMAZING AND TOOK PLACE IN A SPECTACULAR SPACE. TOGETHER WITH TAL ALPERSTEIN—THE OTHER INSTRUCTOR, WE SPENT AN HOUR OF KNOWLEDGE AND HUMOR, OF DREAM AND DELIRIUM, A THEATRICAL EVENT AND A GIVEAWAY CONTEST. THE QUIZ CONSISTED OF FOUR SECTIONS: MULTIPLE CHOICE QUESTIONS, THE "IDENTICAL ACTION STAGE", A "SKYPE QUESTION" FROM NEW YORK, AND AN OPEN "GOLD QUESTION". THE CHILDREN AND THE AUDIENCE DIDN'T KNOW ABOUT MY DECISION TO DEVOID THE POINTS OF ANY MEANING. THE INSTRUCTION I GAVE THE REFEREE PANEL WAS TO GRANT ALL 40 PARTICIPANTS AN EQUAL NUMBER OF POINTS.

THE PRIZES INCLUDED A CAMERA, A CELLULAR PHONE, AND A COPY OF THE NEW BOOK BY HADAS EFRAT. HOWEVER, SINCE THE QUIZ ENDED IN AN ALL-AROUND TIE, WE HAD TO SMASH THE CAMERA AND PHONE, AND SHRED THE BOOK INTO 40 PIECES, SO THAT EACH PARTICIPANT LEFT WITH A PIECE OF CAMERA, A PIECE OF PHONE, A PIECE OF BOOK, AND A SMALL BAG OF MARMITE (WHICH IS THE STUFF THAT PERFORMANCES ARE MADE OF), ALL WRAPPED IN A BROWN PAPER BAG SIGNED BY THE REFEREES AND MYSELF".

הפרפומה-1 בעולם לילדים

עש
אד"ה

צוות מוזיאון

מנהל ואוצר ראשי: יהושע סימון
מנהל מחלקת קהילה וחינוך: מאיר טאטי
צוות מחלקת קהילה וחינוך: שולמית ביאלי, נופר קפלן
מפיקה ומנהלת אדמיניסטרטיבית: נעמה הנקין
עוזר הפקה ואחראי מדיה דיגיטלית: אופיר פינקלשטיין
תחזוקה: ג'ורג' חורש

מגזין

מחקר וראיונות: הגר שפירא
עיצוב והפקת דפוס: טל שטדלר
עריכה לשונית עברית: ירון דוד
תרגום אנגלית: ענבל שטראוס
תרגום ערבית: ראג'י בטחיש
לוחות והדפסה: ארט פלוס בע"מ – דפוס ירוק

תודות

רני רוזנהיים, שמעון מלכה, אריה ללוש, שרית גולדשטיין, מיכל רוז, הגר שפירא,
דניאל יהל, גילה נבו, עופרה כהן, נעמה בינסקי, אורן בן מורה, אריאלה אלימי,
עירא שליט, מקס אפשטיין, יערה אורן, טלי קרן, סופי ציביון, דוריס ליפשיץ

طاقم المتحف

المدير والقيّم الرئيسي: يهوشوع سيمون
مدير قسم المجتمع والتعليم: مئير طاطي
طاقم قسم المجتمع والتعليم: شولاميت بيالي، نوفار كابلان
منتجة ومديرة إدارية: نعماه هنكين
مساعد انتاج ومسؤول الاعلام الرقمي: أوفير فينكلشتاين
مساعدة قيم: ألينا ياكيريفيتش
صيانة: جورج حورش

المجلة

بحث ومقابلات: هجار شاپيرا
تصميم وتجهيز للطباعة: طال شتادلر
تحرير لغوي بالعبرية: يارون دافيد
ترجمة بالانجليزية: عنبال شتراوس
ترجمة بالعربية: راجي بطحيش
ألواح وطباعة: آرت بلوس م.ض - طباعة خضراء

شكر

راني روزنهايم، شمعون مالكا، أرييه لالوش، ساريت غولدشتاين، ميخال راز، هاجار شاپيرا، دانيال ياهيل، جيلان، عوفرا كوهين، نعمة بينسكي، اورين بن موريه، أرييلا أليمي، عبرا شاليت، ماكس ابشتاين، يعرا هورن، طالي كيرن، أرييه لالوش، صوفي تسيفيون، دوريس ليفشيتس

MUSEUM STAFF

DIRECTOR AND CHIEF CURATOR:
DR. JOSHUA SIMON
HEAD OF COMMUNITY AND EDUCATION PROGRAMS: *MEIR TATI*
EDUCATORS: *SHULAMIT BIALY, NUFAR KAPLAN*
PRODUCTION AND ADMINISTRATION:
NA'AMA HENKIN
PRODUCTION & ONLINE: *OFIR FINKELSHTAIN*
ASSISTANT CURATOR: *ALINA YAKIREVICH*
MAINTENANCE: *GEORGE HORESH*

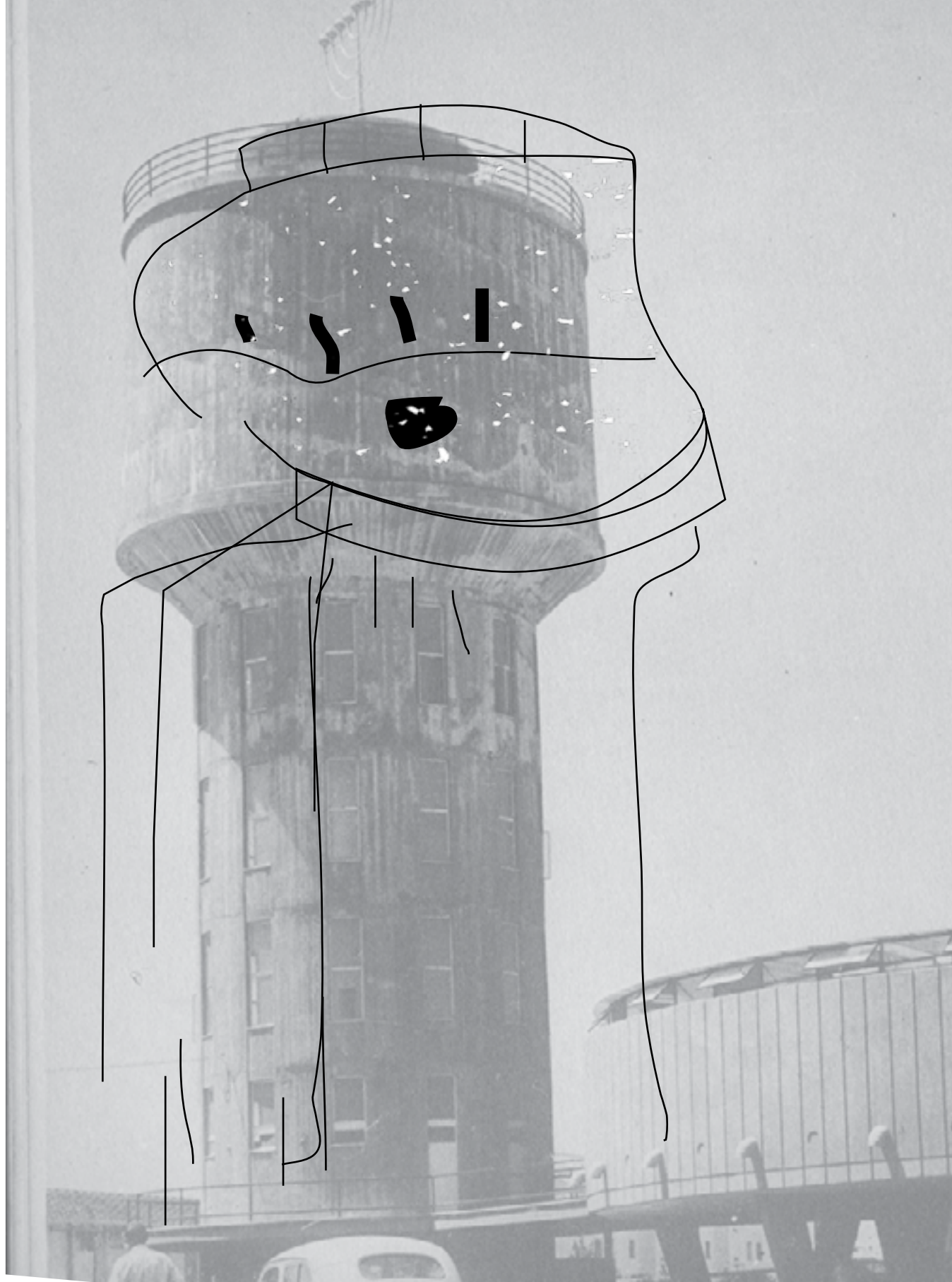
MAGAZINE

RESEARCH AND INTERVIEWS: *HAGAR SHAPIRA*
DESIGN AND PRODUCTION: *TAL STADLER*
HEBREW TEXT EDITING: *YARON DAVID*
ENGLISH TEXT EDITING: *INBAL STRAUSS*
ARBIC TEXT EDITING: *RAJI BATHISH*
PLATES AND PRINTING: *ART PLUS. GREEN PRINT LTD*

SPECIAL THANKS

Rani Rosenheim, Shimon Malka, Sarit Goldstein, Michal Raz, Hagar Shapira, Daniel.Yahel, Gila Nevo, Ofra Cohen, Naama Binsky, Oren Ben Moreh, Arella Alimi, Ira Shalit, Max Epstein, Yaara Oren, Tali Keren, Ariele Lalush, Sofy Tzivion, Doris Lifshiz

museum

art

people

feel

know

it's

through

think

years

work

ISBN 978-965-92094-1-5

9 789659 209415

